

1. İstehsalın təşkili şərtləri və əməyin xarakterinə görə xidmət sferasının özünəməxsus xüsusiyyətləri

- İstehsal individual xarakter daşıyır, mexanikləşmə tətbiq olunur
- İşçilərin kooperasiyası mümkündür, məhsun əşya formasında yaradılır
- ✓ Məhsul qeyri maddi formada olur, zehni əmək üstünlük təşkil edir
- Birbaşa insan amilinə təsir edir, işçilərin kooperasiyası mümkündür
- Canlı əmək qeyri maddidir, məhsun əşya formasında yaradılır

2. Xidmət sferasında kommersiya fəaliyyəti kursunun öyrənilməsi aşağıdakı biliklərə əsaslanır

- ✓ Menecment, makroiqtisadiyyat, mikroiqtisadiyyat, marketinq
- Menecment, reklam, tətbiqi riyaziyyat
- Mikroiqtisadiyyat, proqnozlaşma, reklam
- Menecment, reklam, marketinq, proqramlaşma
- Makroiqtisadiyyat, mikroiqtisadiyyat, tətbiqi riyaziyyat

3. Xidmət sferasının elmi tədqiqinin banisidir

- ✓ Jan Furastye
- Fridrix. Engels
- Karl. Marks
- Adam. Smit
- Fransua Kene

4. Qeyri-istehsal sahələrinin dövlətsizləşdirilməsi

- müştərək təşkil
- firma təşkili
- ✓ özəlləşdirmək
- satın almaq
- yenisini yaratmaq

5. Qeyri-istehsal sahəsinin kommersiya fəaliyyətinin məqsədi

- gəlirlilik
- tələbatı ödəmək
- məhsuldarlığı artırmaq
- davamlı inkişaf
- ✓ iqtisadi və sosial səmərəlilik

6. Qeyri – istehsalda ümumi daxili məhsulun (ÜDM) payı

- 0.1
- 0.01
- ✓ 0.4
- 0.3
- 0.2

7. Qeyri – istehsal sahəsində dövlətin payı

- ✓ 0.02
- 0.5
- 0.4
- 0.2
- 0.15

8. Qeyri – istehsalın xarici əlaqələrdə rolu

- ✓ idxalı artırır
- mədəni əlaqələri formalaşdırır
- əhalinin yerdəyişməsi baş verir
- miqrasiyanı təşkil edir
- ixracı formalaşdırır

9. Qeyri-istehsalın ərazi quruluşu

- kənd xidməti
- kənd məişəti
- bazarlar üzrə
- ✓ rayonlar üzrə
- kənd ticarəti

10. Ticarət xidmətinin mahiyyəti

- maddi istehsal yaradır məhsul yaradır
- maddi istehsal yaradır
- gəlir gətirir
- istehlakcını idarə edir
- ✓ istehlakçı tələbatını ödəyir

11. Dosia rolu

- ✓ sosial yönlü siyasəti formalaşdırır
- regionları inkişaf etdirir
- mədəni xidməti artırır
- iqtisadi siyasəti formalaşdırır
- kəndin sosial inkişafını təmin edir

12. Qeyri – istehsal sahələrinin iqtisadi rolu

- ✓ maddi nemətləri artırır
- iqtisadi artımı təmin edir
- ölkəyə gəlirlərin sayını artırır
- sosial vəziyyəti yaxşılaşdırır
- pul gəlirlərini artırır

13. Qeyri-istehsal məhsulunun xüsusiyyətləri.,

- qiymətdən asılılığı
- milli xüsusiyyətlərdən asılılığı
- ✓ istehlakçıdan asılılığı
- tələbdən asılılığı
- təklifdən asılılığı

14. Sosial yönümün əsas istiqamətləri

- ✓ qiymət azalır
- fəallıq artır
- mədəniyyət yüksəlir
- iş yerləri açılır
- yaşayış yaxşılaşır

15. Qeyri istehsal sferasının bazar tipli inkişaf konsepsiyası

- ✓ əhalinin tələbatını ödəyir
- gəlir gətirir
- həyat səviyyəsini yaxşılaşdırır
- istehsalı artırır

- xidmət sferası genişlənir

16. Xidmət bazarının planlaşdırılması nədir?

- Həyat səviyyəsi göstəricilərinə uyğun planlaşdırılır
- Xidmətin təşkili formasına uyğun planlaşdırılır
- ✓ Dövlət büdcəsi vasitəsilə maliyyələşdirilən xidmət sahəsi.
- Sosial göstəricilərə uyğun planlaşdırılır.
- Biznes fəaliyyətinə uyğun planlaşdırılır.

17. Xidmət sahəsində əməyin ödənilməsinin əsas prinsipləri hansılardır?

- Əmək məhsuldarlığının artırılması.
- Xidmət sahəsində tarif sistemindən istifadə olunması.
- ✓ Əmək haqqının sahibkar tərəfindən ödənilməsi
- əmək haqqının kəmiyyət və keyfiyyətə görə verilməsi.
- Əmək haqqının işçinin ixtisasına görə fərqləndirilməsi

18. Xidmət sferasında əməyin normalaşdırılmasının əsas prinsipləri hansılardır?

- Əmək məhsuldarlığının artırılması üçün yeni normativ ehtiyatların hazırlanması.
- Əməyin ödənilməsində texniki şəraitin nəzərə alınması.
- ✓ Xidmət sferasında əməyin normalaşdırılmasında sərf olunan ictimai-zəruri iş vaxtı.
- Əməyin normalaşdırılmasının xidmət şəraitində tətbiqi.
- Təşkilati-texniki şəraitdə işlərin yerinə yetirilməsi.

19. Xidmət sferasında əmək bölgüsü hansı istiqamətlərdə həyata keçirilir?

- ✓ Əməyin səmərəli bölgüsünün məqsədəuyğun surətdə həyata keçirilməsinin təmin edilməsi.
- Əməliyyatların terinə yetirilməsində əmək bölgüsü
- Əməyin ixtisaslar üzrə bölgüsü
- Texnoloji əlamətlərə görə əmək bölgüsü
- Əməyin funksional bölgüsünün yerinə yetirilməsi

20. Kommersiya müəssisələrinin maliyyə vəziyyətinin təhlili nəyə əsaslanır?

- ✓ Mühəsibat və maliyyə hesabatlarına.
- Pərakəndə satış mal dövriyyəsi balansına.
- Ümumi gəlir və mənfəət haqqındakı məlumatlara.
- Operativ uçot materiallarına
- Əhalinin pul gəliri və xərcləri balansına

21. Xidmət sferasının seçimi zamanı hansı cəhətləri nəzərə almaq lazımdır?

- ✓ Bazara daxil olma problemi və bununla bağlı məsrəflər.
- Vəziyyətin qeyri müəyyən olması
- Bazarda rəqabətqabiliyyətlik
- Biznesin artırılması üçün inkişaf meylləri və perspektivləri Bazarda rəqabətqabiliyyətlik
- Göstərilən xidmətlərin sayı

22. Kommersiyanın strateqiyası hansı əsas amillər əsasında işlənir?

- ✓ İqtisadi və sosial vəziyyətin təhlili.
- Mal siyasətinin müəyyən edilməsi
- Sifarişlərin seçilməsi.
- Müəssisənin rəqabət mübarizəsində imkanlarının öyrənilməsi
- Bazarın tətqiq olunması

23. Xidmət müəssisələrinin fəaliyyətinin təhlili hansı metodlarla həyata keçirilə bilər?

- ✓ Müqayisə metodu
- Korrelyasiya metodu
- Balans metodu
- Statistik qruplaşdırma metodu
- Ekspert və qiymətləndirmə metodu

24. Özəlləşdirmə nə ilə nəticələnir

- ✓ Dövlət mülkyyətinin xüsusi mülkiyyətə verilməsilə
- Dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin artması ilə
- Xidmətlərə olan tələbatın artması ilə
- Xidmət sahələrinin inkişafı ilə
- Müstəqillik yoluna qədəm qoyulması ilə

25. Qiymətin xidmət sferasında əsas xüsusiyyətləri

- topdan satış
- tarazlı qiymətlər
- ✓ tariflər
- bazar qiymətləri
- xərc qiymətləri

26. Xidmət istehlakı əhəlinin hansı təbəqəsində yüksəkdir

- ✓ varlı təbəqə
- dövlət işçiləri
- orta təbəqə
- maddi təmin olunmuş əhəli
- az təminatlı əhəli

27. Sosial tələb asılıdır

- ✓ yoxsulluğun azlığından
- ictimai vəziyyətdən
- xidmətin qiymətindən
- xidmət təklifindən
- sosial vəziyyətdən

28. 30. Xidmətlərin hansı növləri vardır?

- Menecment fəaliyyəti
- İstehsal funksiyaları
- ✓ İstehsal təyinatlı və qeyri istehsal təyinatlı.
- İqtisadi sistemin formaları
- Firmanın fəaliyyət mexanizmi

29. Xidmət sahələrində kommersiya fəaliyyəti öz qarşısında hansı məqsədləri qoyur?

- Həyatın keyfiyyətinin maksimal qaldırılması.
- Firmanın öz məqsədlərinə nail olması
- ✓ İstehlakın maksimal yüksək səviyyəsinə nail olma.
- İstehlakçıların maksimal təchiz edilməsinə nail olma.
- İstehlakçılara geniş mal seçiminin verilməsi.

30. Xidmət sahələrində kommersiya əlaqələrini hansı əlamətlərinə görə qruplaşdırmaq olar?

- Bazar strukturuna görə
- Topdan satış kommersiya təşkilatlarının iştirak dərəcəsinə görə
- ✓ Dolğunluğuna görə
- Malgöndərilməsinin təşkili formasına görə

- Sahəvi strukturuna görə

31. Xidmət sahələrində kommersiya sirrinin mühafizəsinin təmin olunması üçün hansı qaydalara riayət etmək lazımdır?

- ✓ Heyyətə şəxsi sənədlərlə işə buraxılması üzrə ciddi nəzarət
- Təşkilatın rəhbəri tərəfindən sənədlərlə iş üzrə təlimatlar təsdiq edilməlidir
- Məxfi informasiyaya çıxışı olan əməkdaşların maddi və mənəvi stimullaşdırılması.
- Kommersiya söhbəsinin üzərində nəzarət lazımdır.
- Məxfi karguzarlıqla işə nəzarət üçün xüsusi məsul şəxslər təyin olunmalıdır

32. Dəyərlərin formasının dəyişdirilməsi, malların istehlakçılara çatdırılması hansı sahənin funksiyalarıdır?

- ✓ ticarətin
- marketinqin
- maya dəyəri
- balans üsulu
- istehsalın

33. Qiymətlərin rentabelliyyənin hesablanması

- ✓ gəlirlərlə xərclər arasında nisbət
- nisbi artım
- maya dəyəri
- ümumi xidmət məhsulu
- balans üsulu

34. Xidmətlərin rentabelliyyə

- ✓ gəlirlilik
- məhsuldarlıq
- maya dəyəri
- səmərəlilik
- məhsul artımı

35. Pullu xidmətlər əhəlinin hansı təbəqəsi üçün xarakterikdir

- ✓ varlılar
- ziyalılar
- orta təbəqə
- yoxsullar
- xarici vətəndaşlar

36. Pullu xidmətlərdə Respublika əhəlisinin xüsusi çəkisi

- ✓ 0.1
- 0.2
- 0.01
- 0.4
- 0.3

37. Pullu xidmət meyli

- qeyri-müəyyən
- ehtimalla
- ✓ artan
- azalan
- sabit

38. Xidmətin bazar tipli meyli nədən asılıdır,

- əhalinin yaş qrupundan
- pensiya həcmindən
- uşaq doğumundan
- qiymətdən
- ✓ gəlirlərin artmasından

39. Əhalinin pullu xidmətlərə tələbatı necə müəyyənləşir?

- ✓ Əhalinin gəlirləri və pullu xidmətlərlə təmin olunması.
- Əhalinin maddi dəyərlərlə təmin olunması ilə.
- Qeyri-bazar bölməsinin inkişafı ilə
- Əhalinin istəyi ilə.
- Sosial sahələrin inkişafı ilə əlaqədar olması ilə

40. Xidmət sahəsinin planlaşdırılması necə həyata keçirilir?

- ✓ Normativ texniki sənədlərə uyğun olaraq.
- Ayrı-ayrı ölkələrin təcrübəsinə uyğun olaraq.
- Təminat sistemində uyğun olaraq.
- Milli xüsusiyyətlərə uyğun olaraq.
- Texniki iqtisadi əsaslandırılmalara uyğun olaraq.

41. Xidmətin mahiyyətini aydınlaşdırmaq üçün onu neçə növə bölmək olar?

- dörd
- beş
- bir
- ✓ iki
- üç

42. Xidmət bazarının formalaşma meylləri reallaşır?

- İşçi qüvvəsinin artması ilə müəyyənləşir
- İqtisadi əmək bölgüsü ilə müəyyənləşir.
- İstehlak qabiliyyətilə müəyyənləşir.
- Xidmət sahəsinin infrastrukturu ilə müəyyənləşir.
- ✓ Əhalinin xidmətə olan tələbatı ilə reallaşır.

43. Sosial normalar və standartlar nəyi müəyyin edir?

- ✓ Xidmətlərə olan tələbatın ödənilməsi hədlərini.
- Çox növlülüyü.
- Kəmiyyəti.
- Xidmətlərin keyfiyyətini
- İntellekti

44. Xidmətin təşkilinin quruluşu necədir?

- ✓ Pullu və pulsuz olaraq fərdi və kollektiv tələbatın ödənilməsi üçün
- Mülkiyyət forması üçün
- İqtisadiyyatın tənzimlənməsi
- Rəqabətin qorunub saxlanması
- Kommersiya əsasları üçün

45. Xidmət sahəsi özündə hansı formada xidmət göstərən sahələri birləşdirir?

- Pul sistemi
- Dövlət bölməsi
- ✓ Maddi və qeyri maddi formada təsir göstərən sahələri.
- Maliyyə sistemi

- Kredit sistemi

46. Cəmiyyətə xidmət sahəsi özündə hansı xidmət sahələrini birləşdirir?

- ✓ Kooperativ və ictimai idarəetmə təşkilatları
- Makroiqtisadi göstəricilər
- Əhali gəlirləri
- İstehsal amilləri
- Aqrar münasibətlər

47. İstehsala xidmət sahəsi özündə hansı sahələri birləşdirir?

- ✓ İstehsala xidmət edən nəqliyyat, rabitə.
- İdman
- Təhsil
- Səhiyyə
- Dövlətin idarəetmə aparatı

48. Xidmət sahəsi istehlak dəyərlərinin yaradılmasında iştirakına görə necə təsnifləşdirilməlidir?

- Bölgü formasına görə
- Kommersiya əsaslarına görə
- ✓ Ömtəə və xidmətlərin istehlak xassələrinin bərpası, əhaliyə xidmət göstərilməsinə görə.
- Xidmətin formasına görə
- Mülkiyyət formasına görə

49. Xidmət sahələrində iqtisadi münasibətlərin dərk edilməsi hansı qruplar üzrə aparılmalıdır?

- İnkişaf etdirilməli
- Tənzimlənməli
- ✓ Təsnifləşdirilməli
- Təkmilləşdirilməli
- İslahatlar aparılmalı

50. Pullu xidmət daha çox hansı amillər üçün xarakterikdir

- orta təbəqə
- ziyalılar
- ✓ pullu təbəqə
- pensiyaçılar
- yoxsul təbəqə

51. Xidmət qiymətlərinin sosial nəticələri

- ✓ əhalinin mənəvi inkişafını təmin edir
- şəhərlərə təsir edir
- regionların inkişafına təsir edir
- regionlara miqrasiyanı artırır
- əhalinin maddi vəziyyəti pisləşir

52. Xidmətlərin qiymətmələgəlməsinə təsir edən amillər

- ✓ tələb və təklif
- maya dəyəri
- rentabellik
- topdan satış
- alıcılıq qabiliyyəti

53. Marketing tədqiqatının aparıcı həlqəsi

- ✓ bazarı tədqiq etmək
- məqsədli proqram yanaşma
- prioritetlər
- bazarı segmentləşdirmək
- əhalini tədqiq etmək

54. 6 İnhisara can atmaq nə üçün zərurətdir

- ✓ inhisar qiyməti gəlir gətirir
- rəhbərliyə can atır
- uzun müddət sahibkar olur
- kommersiya sirrini saxlayır
- bazarda mövqeyini möhkəmlədir

55. Firmaların inhisar davranışı

- ✓ kommersiya sirrini saxlamaq
- gizli iqtisadiyyat
- hesab sistemində dələduzluq
- elmi – texniki tərəqqi
- yenilikləri gizlətmək

56. Dövlətin antiinhisar siyasətində aparıcı istiqamət

- ✓ qiymət artımının qarşısını almaq
- maliyyə-kredit siyasətini tənzimləmək
- inhisarçılığa qarşı mübarizə aparmaq
- özəlləşmə
- bazarda rəqabət aparmaq

57. Firmalar nə üçün inhisarçılığa can atır

- müştəriləri artırmaq
- qiyməti aşağı salmaq
- ✓ bazarda daha faydalı xüsusi çəki tutmaq
- xidməti genişləndirmək
- gəlirlərini artırmaq

58. Tələb təklif necə əlaqəlidir

- tələb təklif ekvivalentdir
- tələb və təklif tənzimlənir
- ✓ tələb təklifi formalaşdırır
- təklif tələbə təsir edir
- tələb və təklif tarazlaşır

59. Xidmət istehlakçısının gəliri istehlaka necə təsir edir

- ✓ Əyləncəli səyahətlərin təşkil olunması
- üstlü funksiya
- Sosial-mədəni infrastruktur qrupuna aiddir
- Alıcı konfranslarının keçirilməsi
- İşçilər arasında müsabiqələrin keçirilməsi

60. Xidmət təklifinin əsas göstəriciləri

- ✓ il ərzində reallaşan xidmətin həcmi-manatla
- yeniləri yaranır
- Xidmət sferasında həvəsləndirmənin əsas vasitələri hansılardır?
- xidmət müəssisələrinin sayı

- xidmət istehlakçılarının sayı

61. Sahibkarlıq fəaliyyətində risk nədir?

- ✓ Maliyyə itkisinə dözmək ehtimalı,baş verə biləcək təhlükə
- Əsas və dövrüyyə kapitalında istifadə effektivliyinin aşağı düşməsi.
- Mal dövrüyyəsinin həcmnin aşağı düşməsi
- Əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi.
- Əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş nəticənin alınması

62. Kommersiya firmasının maliyyə fəaliyyəti ölkənin hansı iqtisadi göstəriciləri ilə əlaqədardır?

- ✓ Pul tədavülü
- Mal dövrüyyəsinin strukturu
- Mənfəətin artırılması
- Ümumi daxili məhsulun həcmi
- Makroiqtisadi göstəricilər

63. İnkişaf etmiş ölkələrdə xidmət sahəsinin ölkənin iqtisadiyyatında rolunun artmasında bir sıra məsələlərlə kompleks bağlılığı hansıdır?

- ✓ İctimai əmək bölgüsünün dərinləşdirilməsi,əhalinin gəlirlərinin artması,kredit resursları mühüm rol oynamışdır.
- Maddi və qeyri formada təsir göstərən amillər.
- Firmanın fəaliyyət mexanizmi
- Kooperativ və ictimai idarəetmə təşkilatları
- Kommersiya əsasları,mülkiyyət formaları.

64. Xidmətlərə olan tələbatın ödənilməsinə təsir edən amillər hansıdır?

- İctimai
- Xarici
- Daxili
- Siyasi
- ✓ İqtisadi,sosial,demoqrafik və təbii.

65. Xidmətlərin həyat dövrünün mərhələsi hesab edilmir

- ✓ Məlumatların toplanması dövrü
- Artım mərhələsi
- Tədqiqat və hazırlıq mərhələsi
- Tənəzzül dövrü
- Yetkinlik mərhələsi

66. Xidmətlərin ” xüsusiyyətlərinə aid deyil

- ✓ Sabitlik
- Mənbədən ayrılmazlıq
- Saxlana bilinməməsi
- Qeyri sabitlik
- Duyulmazlıq

67. Sosial-mədəni infrastruktur qrupuna aiddir

- ✓ təhsil, səhiyyə, bədən tərbiyəsi, sosial təminat ,mədəniyyət və incəsənət
- mənzil-komunal təsərrüfatı ,məişət xidməti ,sərnəşin nəqliyyatı,rabitə
- turizm,ticarət və ictimai iaşə,səhiyyə
- mənzil kommunal təsərrüfatı,mədəniyyət və incəsənət
- Səhiyyə,bədən tərbiyəsi,incəsənət,mehmanxana və əyləncə təsərrüfatı

68. Xidmət sferasında həvəsləndirmənin əsas vasitələri hansılardır?

- ✓ İşçilərin mükafatlandırılması
- Əyləncəli səyahətlərin təşkil olunması
- İşçilər arasında müsabiqələrin keçirilməsi
- Alıcı konfranslarının keçirilməsi
- Əlavə məzuniyyətin təqdim olunması

69. Xidmətlərin dəyişməsi

- ✓ strukturu dəyişir
- keyfiyyəti yaxşılaşdırır
- bir – birini əvəz edir
- yeniləri yaranır
- həcmi artır

70. Xidmət istehsalının fasiləsizliyi səbəbləri

- ✓ istehlak fasiləsizliyi
- marketinq təzələnməsi
- gəlirlilik
- gəlmələrin sayı
- davamlı inkişaf

71. Pulsuz xidmətin əsas vəzifəsi

- ✓ əhalinin inkişafını təmin etmək
- yoxsul əhalinin tələbatını ödəmək
- tənzimləmə siyasəti
- hamarlama siyasəti
- dövlət vəsaitini xərcləmək

72. Pullu xidmət anlayışı

- ✓ əhalinin xərcləri hesabına
- xarici şirkətlər hesabına
- müəssisələr hesabına
- sponsorlar hesabına
- dövlət hesabına

73. Xidmətin ölçü meyarı

- ✓ pullu və pulsuz xidmət
- şəhərdə olan müəssisələrin sayı
- işçilərin sayı
- ticarət gəlirləri
- ticarət dövriyyəsi

74. 3 Xidmət anlayışına daxil deyil

- ✓ istehsal
- təklif
- istehlak
- marketinq
- istehlak

75. Xidmət sferasında əməyin səmərəli təşkilinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- ✓ Əmək bölgüsü və əmək məhsuldarlığının təkmilləşdirilməsi.
- Əməyin qabaqcıl üsul və metodlarının tətbiqi.
- İşçilərin iş vaxtından səmərəli istifadə edilməsi
- Kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi.

- İşçi yerlərinin təşkili və onlara xidmətin yaxşılaşdırılması.

76. Xidmət sahələrinin milli iqtisadiyyatın inkişafında oynadığı rola görə təsnifləşdirilməsi necə olmalıdır?

- ✓ Cəmiyyətə xidmət sahəsi
- Sənayeyə xidmət
- Aqrar sənayeyə xidmət
- İstehsalat xidmət
- Bazara xidmət sahəsi

77. Konsaltinq xidməti insanlara hansı problemlərin həllində köməklik göstərir?

- İnsanlara işləmək işlərində köməklik göstərir
- ✓ İnsanlarla işləyərkən həll edilə bilməyən problemləri müvəffəqiyyətlə həll etmək , operativ sürətdə lazimi məlumatlar tapıb və ondan maksimal bəhrələnmək faktların kompleks analizini aparıb orijinal , qeyri standart həllini tapmaq və s.bu kimi problemlərin həllində köməklik göstərir.
- İdman və əyləncə işlərinin təşkilində köməklik göstərir.
- İnsanlara təmir işlərində əmələ gələn problemlərin həllində köməklik göstərir.
- İnsanlara can sağlığı ilə əlaqədar problemlərin həllində köməklik göstərir.

78. Turizm bazarında mövsümlülük hansı əlamətlərlə səciyyələndirilir?

- ✓ Turist axınının intensivliyinin maksimal axını.
- Sosial sərbəst vaxtın mövcudluğu
- Turist mövsümlülüüyü ayrı ayrı turist növü üzrə fərqlənməsi
- Turist mövsümlüyü regionlar, şəhər və kənd yerləri.
- Turist regionu, turist firması və turist müəssisəsi

79. Turist xidməti bazarı prinsipal olaraq hansı münasibətlər əsasında formalaşdırılır?

- ✓ Turist məhsulu istehsalçıları, satıcıları və alıcıları arasında münasibət.
- Turist məhsulunun reallaşması sferasının əsas istiqamətləri
- Turist bazarının təşkili və kommersiya mənfəətinə yönəldilməsi Turist bazarının təkmilləşdirilməsi.
- Turist bazarının təşkili və kommersiya mənfəətinə yönəldilməsi
- Turist bazarı digər bazar münasibətləri ilə əlaqəli olub.

80. Turizm fəaliyyətində əsas hansı göstəricilər təhlil olunur?

- ✓ Makroiqtisadi, turizm məhsulunun ümumi miqdarı, onun əmtəələr və xidmətlər üzrə təsnifat.
- Turizmin rentabellilik və səmərəlilik səviyyəsi
- Turizm fəalirləri və mənfəət.
- Turizm əmək ehtiyatları.
- Turizm maliyyə potensialı.

81. Turizm xidmətində hansı vergi sistemi tətbiq olunur?

- Məcburi vergi ödəmə
- Turist xidmətində verginin tənzimlənməsi.
- ✓ Dövlət büdcəsinə ödənilən vergilər.
- Yerli büdcəyə daxil olan vergilər
- Bələdiyyə vergiləri

82. Turizm sistemində sığortalananın hansı formaları mövcuddur?

- Nəqliyyat vasitələrinin sığortası.
- Pis hava şəraitində turistlərin evdə qalması
- ✓ Həyat və sağlamlıq sığortası.
- Tibbi sığorta.
- Əmlak sığortası.

83. Turist tələbatı necə formalaşır?
- Turizm sənayesinin inkişafı ilə
 - Əhəlinin pul gəlirlərinin səviyyəsi ilə
 - ✓ xarici ölkə vətəndaşlarının istehlak qabiliyyəti, onların sosial demoqrafik tərkibi, həmçinin, həyat səviyyəsinin dəyişmə meyli ilə.
 - Ölkəyə gələn xarici turistlərin sayı ilə.
 - Xarici ölkə vətəndaşlarına göstərilən xidmətlərin keyfiyyəti ilə.
84. Beynəlxalq turizm dedikdə nə başa düşülür?
- ✓ Xaricə yollanan və orada ödənişli əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmayan, ancaq fiziki və mənəvi istirahət etmək məqsədilə səyahət edən şəxslərin səyahəti nəzərdə tutulur.
 - Beynəlxalq turizm Assosiasiyası
 - Xarici ölkələrdə turizm şirkətlərinin fəaliyyəti
 - Beynəlxalq konfranslarda iştirak etmək məqsədilə səfərlər.
 - Ölkələr arasında siyasi, iqtisadi əlaqələrin yaranması.
85. Xidmət təsnifatının meyarı
- ✓ funksional
 - yerləşmə xüsusiyyətləri
 - mülkiyyət münasibətləri
 - səmərə gətirmək
 - təşkilati quruluş
86. Qeyri istehsal sahələrinə hansı xidmət sahələri aiddir?
- Meşə təsərrüfatı
 - Balıqçılıq
 - ✓ Səhiyyə, təhsil, nəqliyyat, incəsənət, bədən tərbiyəsi və idman
 - Kənd təsərrüfatı
 - İstehsal sahələri
87. Xidmət sahələrində kommersiya fəaliyyəti servisin hansı xarakteristikasını göstərmək olar?
- Satışdan sonrakı xidmət
 - Güzəştlərin verilməsi
 - Texniki məsləhətlərin alınması imkanları
 - Qiymət üzrə təşkilatın operativliyi
 - ✓ Göndərişlərin etibarlı olması
88. Xidmət sahələrinin kommersiya fəaliyyətinin anbar ticarəti forması zamanı malların anbardan satışının əsas hansı metodlarından istifadə olunur?
- ✓ Alıcılar tərəfindən malların şəxsi qaydada seçilməsi.
 - Ticarətin poçt bağlama forması və avtomatlar vasitəsilə ticarət.
 - Sifariş formalaşmasına çoxsaylı ticarət agentlərinin cəlb olunması.
 - İstehlakçıların yazılı, telefonla rəsmiləşdirilmiş sifarişlərinə uyğun olaraq malların seçilməsi
 - Xidmət sahələrinin kommersiya fəaliyyətinin anbar təsərrüfatının perspektiv inkişafı
89. Kommersiya xidmətlərinin konsepsiyasının əsas təsnifat əlaməti hansılardır?
- ✓ İstehsal və qeyri istehsal xidmətlər.
 - Satışdan əvvəl və satışdan sonra xidmətlər.
 - Marketing xidmətləri və proqnozlar.
 - İnformasiya kommersiya xidmətləri
 - Nəqliyyat və ekspedisiya-anbar xidmətləri.
90. Bazar strukturu əlamətinə görə əsas kommersiya əlaqələri hansılardır?

- Alıcı və satıcı arasında əlaqə.
- Alıcı və istehsal arasında əlaqə
- ✓ Ölkə daxilində yerləşən müəssisə, firma və təşkilatlar arasında yaradılan əlaqələr
- Bazar dövriyyəsinin yerli subyekti ilə əcnəbi partnyorların arasında yaradılan əlaqələr.
- Kommersiya təşkilatlarının iştirak dərəcəsinə görə.

91. Kommersiya fəaliyyətində elastik tələb nədir?

- ✓ Qiymətdən asılı olaraq dəyişən tələb.
- Qiymətdən asılı olaraq artıb-azalan tələb
- Qiymətdən asılı olaraq öz dəyərini dəyişən tələb.
- Qiymətdən asılı olaraq öz dəyərini dəyişməyən tələb
- Qiymətdən asılı olmayaraq dəyişən tələb

92. Xidmət müəssisələrində əməyin ödənilməsinin təşkili prinsipi hansıdır?

- ✓ Göstərilən xidmətlərin səviyyəsi və əməyin ödənilməsi sistemi
- işçilərin ixtisaslaşması
- Əmək haqqı fondu və işçilərin sayı
- Əmək məhsuldarlığı və effektivlik.
- İşçilərin sayı və əmək məhsuldarlığı.

93. Xidmət sahəsində qiymətin artımını şərtləndirən hansı səbəblər vardır?

- Bazarda qiymətlərin süni olaraq qaldırılması
- Tələbin təklifdən az olması
- ✓ Əməkhaqqının artımı xidmət üzrə əmək məhsuldarlığına nisbətən daha tez baş verir.
- Tələbin təklifdən artıq olması.
- Mövcud fondlardan və resurslardan istifadə olunma effektivliyinin aşağı olması

94. Xidmət sahəsində bütövlükdə qiymətin aşağı düşməsi nəyin hesabına baş verir?

- Qiymətin aşağı düşməsi haqqında informasiya.
- Dövlət tədbirləri
- ✓ İstehlakçıların xidmətlərdən imtina etməsi.
- Təklifin tələbdən yuxarı olması.
- Malın təcili olaraq satılması zərurəti

95. Tələbin formalaşması amili deyil

- əhalinin maddi vəziyyəti
- təbii coğrafi şərait
- ✓ inzibati amillər
- demoqrafik situasiya
- xarici amillər

96. Qeyri istehsal məhsulu

- ✓ əşya
- istehsal məhsulu
- xidmət məhsulu
- mənəvi məhsullar
- əmtəə

97. Xidmət sahələrinin əsas göstəricilər sistemi hansılardır?

- ✓ Əhalinin xidmət sahələri ilə təmin olunması.
- Xidmət sahələrinin inkişafı.
- Xaricə mal göndərilməsi əməliyyatlarının həyata keçirilməsi.
- Bazar üçün mallar göndərilməsinə nəzarət.

- İdxal-ixrac üzrə tövsiyələrin hazırlanması.

98. Xidmət sahələrində minimum əmək məsrəflərini necə təmin etmək olar?

- ✓ Xidmət sahələrində əmək məhsuldarlığının artırılması.
- Xidmət sahəsi üçün kadr hazırlanması planı.
- Əməyin ödənilməsi fondu.
- İşçilərin ixtisas səviyyəsi.
- İşçilərin sayının müəyyən edilməsi.

99. Kommersiya fəaliyyətində risk nədir?

- ✓ Risk planlaşdırılan hadisənin baş verməyəcəyi ehtimalı.
- Əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi ehtimalı
- Maldövriyyəsi həcmnin azalması ehtimalı
- Xərclərin artması ehtimalı.
- Mənfəətin əldə olunması ehtimalı.

100. Elmi potensiala nə daxildir

- bu sahədə işləyənlər və onların intellektual potensialı
- elmi metodiki məhsullar
- ✓ Elmi potensiala elmi axtarışlara cəlb olunan mövzular , istiqamətlər və ya bu sahədə işləyənlər , onların intellektual potensialı daxildir.
- elmi istiqamətlər
- elmi axtarışlara cəlb olunan mövzular

101. Fundamental elm sahəsində hansı istiqamətlər əsas götürülür

- nəzəri metodoloji yanaşma
- ümumiləşmə
- strateji istiqamətlər
- konseptual inkişaf
- ✓ konseptual inkişaf, nəzəri –metodoloji yanaşma ümumiləşmə və strateji istiqamətlər əsas götürülür

102. Funksional vəzifələrinə görə elm 2 istiqamətdə inkişaf etdirilir

- ümumiləşmə və məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- strateji istiqamətlər və əhali üçün ucuz və keyfiyyətli maddi-mənəvi şərait yaratmaq.
- nəzəri metodoloji yanaşma və məhsulun keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- ✓ fundamental elm sahəsi və praktik elmi sahələr
- konseptual yanaşma və texnoloji prosesin təkmilləşməsi

103. Kommersiya planı

- strateji plan
- ✓ marketing planı
- funksional plan
- ərazi planı
- sahə planı

104. Tələbatın hansı növü qeyri istehsalda ödənilir

- səhiyyə
- ✓ mənəvi tələbat
- maddi tələbat
- sosial tələbat
- təhsil

105. Dövlət və qeyri dövlət təhsil müəssisələri kommersiya təşkilatı kimi necə təşkil oluna bilər

- Azərbaycan respublikasının kommersiya fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyinə əsasən müştərək formada təşkil oluna bilər
- ✓ Azərbaycan respublikasının kommersiya fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyinə əsasən hüquqi- təşkilati formada təşkil oluna bilər
- Azərbaycan respublikasının kommersiya fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyinə əsasən birlik formada təşkil oluna bilər.
- Azərbaycan respublikasının kommersiya fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyinə əsasən sistemli formada təşkil oluna bilər.
- Azərbaycan respublikasının kommersiya fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyinə əsasən inzibati formada təşkil oluna bilər.

106. Franşizlərin alt qrupları hansıdır?

- ofis franşizası, müəssisə franşizi
- ✓ franşiza iş yeri, franşiza müəssisə, investisiya franşizası
- işçi franşiza, kommersiya franşizası
- investisiya ilkin məbləği, iş yeri, müəssisə
- müəllif franşizası, işgüzar franşizası

107. Franşiza nədir?

- maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ✓ franşayzerin ticarət adından və firmanın texnologiyasından müəyyən halda istifadə etmək hüququ verməklə biznesin aparılması şərtlərinin əks olunduğu müqavilədir
- maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- franşiza, franşiza müəssisənin investisiya franşizasıdır
- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi ki, bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilir bilər

108. Franşayzin hansı növləri var

- istehsal, istehlak, qiymət
- ✓ əmtəə, işgüzar, istehsal
- əmtəə, bazar, lokal bazar
- əmtəə, qiymət, işgüzar
- ticarət, sənaye, istehsal

109. Franşayzin ilk dəfə hansı kompaniya tərəfindən tətbiq olunmuşdur?

- ✓ zinger
- coca-cola
- prokter end qemle
- pepsi-cola
- ford

110. Franşayzin özündə nələri birləşdirir?

- xarici tərəfdaşlıq formalarını
- ✓ icarə, alqı-satqı, padrat
- bank, maliyyə, kredit, beynəlxalq valyuta
- istehsal, emal, satış, beynəlxalq ticarət
- işgüzar fəaliyyətlər, xaricibazara çıxma üsullarını

111. Biznes franşayzinqi nədir?

- franşayzerin əmtəəsindən ödəmə normativlərinin müəyyən olunması və ödəmə formalarının dəqiqləşdirilməsidir
- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinə görə tam məsuliyyət daşıyan hüquqi şəxs statusuna malik olan istehsal müəssisələridir
- ✓ fransız paketinə şirkətin məhsulundan, adından əlavə idarəetmənin təşkili və keyfiyyətə nəzarət metodlarının əlavə edilməsidir
- istehsal sahəsindən asılı olaraq miqdarı müəyyən olunan ilkin ödəmələrin həcmi tanınmış ticarət markası adı altında iştirak etmək formasıdır
- alıcılar arasında böyük nüfuzu olan böyük elmi-texniki potensiala və iri maliyyə ehtiyatlarına malik olan müəssisələrinin fəaliyyətidir

112. Əmək bazarının subyektləri hansıdır?

- Müvəqqəti işçilər
- ✓ İşə qəbul edənlər, işsizlər, sərbəst işə düzələnlər.

- Fiziki və hüquqi şəxslər
- əmək qabiliyyətli əhali.
- Mövsümi və müddətli işçilər

113. Əmək bazarının tənzimlənməsinin ən mühüm şərti nədir?

- İxtisaslı kadrların seçilməsi
- İşaxtaranların sayının çox olması.
- ✓ İşəgötürənlərlə işaxtaranların maraqlarının və tələblərinin üst-üstə düşməsi
- İşəgötürənlərin tələblərinin maksimum ödənilməsi
- Əmək müqavilələrinin bağlanması

114. 1999-cu ildə qəbul olunmuş “Turizm haqqında” AR Qanunun məqsədləri:

- ✓ Turizm fəaliyyətinə köməklik edir və onun inkişafı üçün şərait yaradır
- Turizm fəaliyyətinin üstün istiqamətlərini müəyyən edir
- Ətraf mühiti qorumaq
- Turistlərin səyahətləri zamanı istiqamət.yerdəyişmə azadlığı
- Turizm infrastrukturunu inkişaf etdirmək

115. Turizmin inkişafının əsas istiqamətlərini necə qruplaşdırmaq olar?

- Turizmin iqtisadi-sosial amil olaraq inkişafı
- Turizmin inkişafı iqtisadi fəaliyyətin sahə və funksional strukturu ilə.
- ✓ Turizmin inkişafında maliyyə resurslarının qiymətləndirilməsi ilə.
- Turizm və biznes fəaliyyətilə
- Turizmin mədəni dəyərlər sisteminə daxil olması ilə

116. Turist xidməti bazarı prinsipial olaraq hansı münasibətlər əsasında formalaşır?

- Turist bazarının təkmilləşdirilməsi
- ✓ Turist məhsulu istehsalçıları,satıcıları və alıcıları arasında münasibətlər
- Turist bazarının təşkilikommersiya mənfəətinə yönəldilməsi
- Turist bazarı digər bazar münasibətləri ilə əlaqəli olur.
- Ticarət məhsulunun reallaşması sferasının əsas istiqamətləri

117. Turizm xidmətlərinin təhlili metodları hansılardır təkrar

- Kəmiyyət və keyfiyyət metodları
- Normativ metodlar.
- Birbaşa hesablama metodu.
- Proqnoz metodu.
- ✓ Müqayisəli təhlil metodu.

118. Turistə təfəkkür olunan “Pəkiç-tur” xidməti nədir?

- ✓ Müştəriyə istirahət yerinə nəqliyyat xidmətlərindən başqa, bütün turizm xidmətləri (yerləşmə, tam və ya hissə-hissə) təklif olunur.
- Qrup halında səfər edən turistlərə xidmətdir.
- Sosial sığorta xərcləridir
- Ekskursiya marşrutlarının hazırlanmasıdır
- Turagent yalnız yerləşdirmə xidmətlərini göstərir

119. İşgüzar danışıqların aparılması qaydaları hansılardır?

- Mübahisə etməyin,yalnız faktlara istinad edin.
- ✓ Fikrinizi qısa və mahiyyət etibarlı ilə bildirin.
- “Mən” sözündən ehtiyatla istifadə edin.
- Mürəkkəb məsələlərin gərginləşdirilməsi deyil,onun həlli yollarının tapılmasına çalışın
- Xırda detallara meyilli olmayın

120. Fərdi tələblər nöqtəyi-nəzərdən kommersant hansı əsas xarakterik cəhətlərə malik olmalıdır?

- Varlanmaq dalınca qaçmaq deyil,öz işinə qulluq etmək.
- Əlavə vəzifələrin axtarılmasında təşəbbüskarlıq
- ✓ Risk etmək və buna görə məsuliyyəti öz üzərinə götürmək.
- Düzgünlük,etibarlılıq,
- Yüksək mənəvi və fiziki keyfiyyətlər.

121. Biznesin hüquqi bazası

- müəssisə qanunu
- ✓ normativ hüquqi aktlar
- sahibkarlıq haqqında qanun
- rəqabət qanunu
- antiinhisar tədbirlər

122. İstehlakçıların bazar seçimi amili

- natural gəlirlər
- ✓ pul vəsaitləri
- ailə tərkibi
- istehlak davranışı
- bazarda xidmət təklifi

123. Xidmət bazarının əsas obyektı

- əmtəə dövriyyəsi
- satıcılar
- bazarların sayı
- ✓ təklif olunan xidmətin həcmi və strukturu
- istehlakçılar

124. Xidmət bazarının sosial nəticələri

- yeni iş yerləri açılır
- sosial mühit yaxşılaşır
- ✓ ölkədə tarazlı və sosial yönlü inkişafı təmin edir
- əhəlinin güzəranı yaxşılaşır
- xarici vətəndaşlar gəlir

125. Xidmət bazarında tarazlığın əsas növü

- gəlir və istehlak
- idxal və ixrac
- alış və satış
- istehsal və istehlak
- ✓ tələb və təklif

126. Xidmət bazarının əsas subyekti

- bələdiyyə
- sahibkar
- istehsalçı
- ✓ istehlakçı
- dövlət

127. Xidmətim şəxsi amil kimi təsviri

- ✓ xidmətin psixologiyası
- xidmətin əmtəədən fərqliliyi

- xidmətin istifadə edilmə xüsusiyyəti
- xidmətə olan maraq
- xidmətin təbiiyyəti

128. Xidmət sferasında Biznesin əsas məqsədi nədir?

- ✓ Mənfəətin əldə edilməsi
- Dövlət vergilərinin ödənilməsi
- Xidmət bazarında rəqabətə davamlılıq
- Şirkətin əməkdaşlarının əmək haqqının yüksəldilməsini təmin etmək
- Tədavül xərclərinin azaldılması

129. Xidmət sahələrində biznesin mahiyyəti nədir.?

- insanlara zəruri xidmətlərin göstərilməsidir.
- ✓ öz biliyi bacarığı və kapitalından istifadənin köməyi ilə gəlirin alınmasına yönəldilən insan fəaliyyətidir
- işin görülməsi sistemidir. insanlara zəruri xidmətlərin göstərilməsidir.
- istehlakçıların tələbini ödəmək üçün göstərilən xidmət sistemidir.
- işin görülməsi sistemidir

130. Xidmət sferası təşkilatının reklam şöbəsi hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- ✓ Ayrı-ayrı xidmətlərin və firmanın reklamının sürətliliyinin uçuşunu aparır.
- Respublikadaxili və xarici yarmarkalarda iştirak edir.
- Reklam kompaniyaları ilə müqavilə bağlayır.
- Reklam tədbirlərinin planını işləyib hazırlayır
- Reklam materiallarının müstəqil surətdə paylanması hətəyə keçirir.

131. Hansılar kommersiya sirləinə aid edilir?

- ✓ Kommersiya fəaliyyətində maliyyə məlumatları
- İşgüzar planlar və yeni xidmətlər haqqında məlumatlar.
- Marketing haqqında məlumatlar.
- Kvotalar haqqında məlumat
- Göstərilən xidmətlərin qiyməti haqqında məlumat.

132. Valyuta hesabı açmaq üçün xidmət müəssisəsi müvəkkil banka hansı sənədləri təqdim etməlidir?

- ✓ Verqi orqanında qeydiyyatda alınması barədə arayış.
- Notarial qaydada təsdiq edilmiş təsisədiçi sənədlərin surəti
- Müəyyən edilmiş formada imzaların təsdiq olunmuş vərəqəsi.
- Qeydiyyat sənədlərinin surəti.
- Müəssisənin tam, dəqiq adı, hüquqi ünvanı, e-mail, imza və mqlhürlə təsdiqlənmiş ərizə.

133. Marketingin biznesə təsiri

- ✓ Bazarın xidmət təklifini tələbata uyğun dəyişir
- innovasiyanı artırır
- qiymətləri aşağı salır
- keyfiyyətli məhsul istehsal edir
- gəlirliliyi artırır

134. Sahibkarlığa ilkin şərait

- ✓ özəlləşmə
- yenidən qurma
- dövlətsizləşmə
- icarə
- artım

- 135.** Xidmət bazarında biznesin təşkilinin məqsədi
- ✓ yüksək gəlir əldə etmək
- xərcləri azaltmaq
 - tələbata uyğun struktur dəyişiklik
 - mənfəət gətirmək
 - rəqabətə dözmək
- 136.** Əmtəədən fərqli
- ✓ kommersiya marağı
- bazar qiyməti
 - bazar təklifi
 - bazar planlaşması
 - bazar tələbi
- 137.** İctimai təkrar istehsaldakı yerindən və rolundan ,tələbatların ödənilməsi xarakterindən asılı olaraq qeyri istehsal sahələrinin xidmətlərini neçə qrupa bölmək olar?
- ✓ iki
- üç
 - dörd
 - beş
 - bir
- 138.** Xidmət sferasında firma üslubu sisteminə hansı əsas elementlər aiddir?
- ✓ Firmanın əmtəə nişanı
- Firma bloku
 - Firma şüarı
 - Firma rəngləri
 - Firmanın şrift yazısı
- 139.** Bankda hesab açmaq üçün xidmət müəssisəsi seçdiyi bank müəssisəsinə hansı sənədləri təqdim etməlidir?
- ✓ Təşkilatın nizamnaməsinin,təsis müqaviləsinin təsdiq olunmuş surətini.
- Təşkilatın vergi ödəyicisi kimi qeydiyyatdan keçməsi barədə vergi orqanının arayışı
 - Pensiya fonduna ödəyici kimi qeydiyyatdan keçməsi sənədini
 - Hesab açılması üçün müəyyən edilmiş formada ərizə.
 - Sosial sığorta fonduna ödəyici kimi qeydiyyatdan keçməsi sənədini
- 140.** Mal və xidmətlərin beynəlxalq təsnifatına əsasən xidmət hansı siniflərdə sıralanıb
- ✓ 35-45 sinif
- 1-10
 - 25-40
 - 1-25
 - 20-25
- 141.** Xidmət sferasında təklifi tənzimləyən strategiyadır
- ✓ Natamam iş günü üçün işçilərin işə götürülməsi gərginlik vaxtlarında əlavə işçi qüvvəsindən istifadə etməyə imkan verir
- «Məşhur olmayan» dövrdə tələbin dəbə salınması
 - Gərginlik vaxtının «boşaldılması» məqsədilə əlavə xidmətlərin göstərilməsi
 - Əvvəldən həyata keçirilən sifarişlər sistemini tətbiq etmək
 - Qiymətlərin diferensiasiyası (fərqləndirilməsi) gərginlik dövrlərində tələbi azaltmağa imkan verir
- 142.** Xidmət sferasında tələbi tənzimləyən strategiyadır
- Natamam iş günü üçün işçilərin işə götürülməsi

- Müştərilərin xidmət göstərilməsi prosesində iştirakının artırılması
- Gələcəkdə fəaliyyətin genişləndirilməsinin planlaşdırılması
- Xidmətlərdən birgə istifadə etmək
- ✓ Gərginlik vaxtının «boşaldılması» məqsədilə əlavə xidmətlərin göstərilməsi

143. Xidmətlərin duyulmazlıq xüsusiyyətləri hansılardır

- ✓ Nümayiş etmək, nəql etmək, qablaşdırmaq, saxlamaq qeyri mümkündür
- Xidmət öz mənbəyindən ayrı ola bilmir.
- Xidmətin keyfiyyətinin diapozonu çox genişdir
- Saxlamaq mümkün deyil
- Qabaqcadan əmtəə kimi istehsal edib saxlamaq olmur

144. "Xidmət"-n mahiyyətini əks etdirmir

- ✓ Xidmət-bilavasitə istehsalçıya yönəldilmiş fəaliyyətdir ki, burada maddi dəyər yaradılır ..
- Xidmət-bilavasitə istehlakçıya yönəldilən fəaliyyətdir ki, burada yeni maddi dəyər yaradılmır, ancaq mövcud maddi dəyərin keyfiyyəti dəyişir
- Xidmət- fəaliyyət formasında təqdim olunan rifəhdır
- Xidmət-eyni vaxtda həm istehsal olunan, həm verilən, həm də istehlak olunan əmtəədir.
- Xidmət-birinin dəyərinə təklif etdiyi hər hansı fəaliyyət növüdür ki, burada hər hansı bir maddi varlığa sahib olursan

145. Xidmətlərə tələbin stimullaşdırılmasında hansı amillər nəzərə alınır?

- ✓ Kütləvi informasiya vasitələri ilə əlaqə
- Peşəkar konfranslarda iştirak etmənin təşkili
- Dövlət idarəetmə orqanlarına yönəldilmiş fəaliyyət
- Müxtəlif tədbirlərin təşkili
- Çap məhsulları vasitəsilə təbliğat

146. Xidmət sahələrinin iqtisadi səmərəliliyi hansı amillərlə müəyyən edilir?

- ✓ Xidmət olunan əhalinin sayı
- Müəssisənin buraxılış qabiliyyəti
- Xidmətin yeni üsullarının tətbiqi
- Xidmət müəssisəsinin iş rejimi
- Mal ehtiyatları ilə təminat

147. Xidmətlərin dinamikası

- ✓ bir-birini əvəz edən xidmətlər yaranır
- xidmətlərin strukturu dəyişir
- həyat səviyyəsi dinamikası ilə dəyişir
- pullu xidmətlər daha geniş artır
- yeni mütərəqqi xidmət növləri yaranır

148. Xidmət saxlanma üçün yararsızdır

- ✓ daha əlverişli və cari xidmətlər yaranır
- köhnəlir
- daşınmaz əmlak deyil
- inflyasiyaya təsir edir
- qiyməti artmır

149. Xidmətlər saxlamaq üçün niyə yararsızdır,

- ✓ sonrakı xidmət daha keyfiyyətlidir
- keyfiyyəti dəyişir
- əvəz edilmə riski böyükdür
- rəqabətə məruz qalır

- qiymətdən düşür

150. Xidmətlərin dəyişməsi motivliyi

- ✓ əhalinin maddi vəziyyətinin yaxşılaşması
- yeni sahələrin meydana gəlməsi
- yığının çoxalması
- psixoloji amil
- dünya integrasiya sistemi

151. Xidmət istehlakının əsas amilləri

- ✓ digər tələbatların ödənilməsi
- əhalinin sayı
- keyfiyyət tələbi
- kommersiya səyi
- demoqrafiya

152. Xidmətin əsas xarakteristikası

- ✓ istehsalla istehlakın eyni vaxtda baş verməsi
- innovasiyalılığı
- özəlləşməsi
- qütbləşməsi
- onun xüsusiyyəti

153. Xidmətlərin əşya xarakteristikası

- ✓ mənzil-kommunal xidməti göstərir
- malları təklif edir
- təhsili artırır
- insanlara xidmət edir
- sağlamlığa təsir edir

154. Xidmətin göstəriciləri

- ✓ istehsal olunan xidmətin dövriliyi
- gəlirlilik
- dözümlülük
- maya dəyəri
- işçilərin sayı

155. Taraz xarici turizm balansı nədir

- ✓ bir il ərzində turizmlə bağlı meydana gələn valyuta gəlir və çıxarının bərabər olduğunu ifadə edir.
- turizm infrastrukturunun lazımı səviyyədə olmaması.
- valyuta tələbinin azaldılması məqsədi ilə xarici səyahətlərin məhdudlaşdırılması.
- Turizm məhsuluna olan tələbatın tam ödənilməsi
- Turistlərə göstərilən xidmətlərdən əldə edilmiş gəlirlin xərclərə bərabər olması.

156. Turizmin sistem göstəriciləri özündə hansıları birləşdirir?

- ✓ Maddi-texniki bazanın mövcud vəziyyəti və inkişafı.
- Turist axınının artırılması
- Beynəlxalq turizmin inkişafı.
- Turist firmalarının maliyyə-iqtisadi göstəriciləri.
- Turist axınının həcmi.

157. İş yerlərinin artımı turizm sənayesinin xüsusiyyətləri ilə formalaşır. Bu özünü hansı amillərdə göstərir?

- Turist sənayesində avtomatlaşma və kompyuterləşmənin məhdudluğu.
- Turizmin inkişafı bölgədə büdcə gəlirlərinin artmasına təsir edir.
- ✓ Əhaliyə turist xidmətinin mövsümi xarakteri, Başqa respublikalardan iş qüvvəsinin cəlb edilməsi.
- Yarım iş günündə işləyənlərin xüsusi çəkisi artır.
- İxtisaslaşmış əməyə əsaslanan işçilərin xüsusi çəkisinin artımı.

158. Turist fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi hansı yollarla reallaşır?

- Azərbaycanın gedən və Azərbaycana gələn turistlərə gömrük rejiminin təkmilləşdirilməsi.
- Turist məhsulunun daxili və xarici bazarda hərəkətinə və satışına təsir edilməsi.
- ✓ Turist sənayesində münasibətlərin normativ-hüquqi aktlarının təkmilləşdirilməsi.
- Turistlərin hüquq və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi.
- Turist sənayesinin lisenziyalasdırılması, turist məhsullarına sertifikat verilməsi.

159. Dövlətin turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsinin əsas məqsədi hansıdır?

- ✓ Vətəndaşların istirahəti, yerdəyişmə hüquqlarının təmin olunması.
- Turistlərin sağlamlıq, təhsil, tərbiyə üçün şəraitinin yaradılması.
- Turist sənayesinin inkişafı və vətəndaşların tələbatına uyğun olaraq onun təkmilləşdirilməsi.
- Yeni iş yerlərinin açılması
- Ərzaq mühitinin qorunması.

160. Turizmin inkişafında kadr potensialı və onun hazırlığının əsas istiqamətləri hansılardır?

- ✓ Mütəxəssis tələbatının müəyyənəlməsi.
- Təhsil prosesində təhsil proqramı və metodu vasitələrinin hazırlanması
- Xüsusi ixtisaslı kadrların formalaşması və hazırlanması
- İxtisas artırma kursunun inkişaf etdirilməsi
- Turizm peşəsinin və ona uyğun təhsil sisteminin yaradılması.

161. Xidmət sahələrinin fəaliyyətində turizm proqramları hansı məsələləri həll edir?

- ✓ Rəqabət qabiliyyətini, ixtisaslaşma və kooperativləşmə əsasında müasir milli turist bazasının yaradılması
- Turizmdə kiçik sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırmaq.
- Ənənəvi turizmin regionlarda və təbii-coğrafi əlverişli şəraitdə bərpası və modelləşdirilməsi.
- Turizm sferasında mülkiyyət münasibətlərini təkmilləşdirmək.
- Turizmin sosial xarakterinin gücləndirmək.

162. Azərbaycan iqtisadiyyatında turizmin rolunu yüksəltmək yollarına nələr daxildir?

- ✓ Respublikada turizmin inkişafının uzunmüddətli proqramını hazırlamaq.
- Turizmin hüquqi normativ bazasını yaratmaq və onu dünya hüquq sistemi ilə uzlaşdırmaq.
- Xarici və daxili turizmin iqtisadi mexanizminin yaratmaq.
- Turizm fəaliyyətinin mexanizmləri və qaydalarını təkmilləşdirmək.
- Turizmi Azərbaycan iqtisadiyyatının yenilənməsi tərkibinə daxil etmək.

163. turagent kimlərdir

- ✓ Turizm məhsulunu realizə edən və bilavasitə turizm bazarında işləyən vasitəçi-təşkilat.
- Turirlərin qiymətlərini müəyyənəldirən şəxs
- Turistlərin tərləşdirilməsi və qidalandırılması ilə məşğul olan şəxs
- Turizm məhsulunu hazırlayan şəxs
- Turizm məhsulunu reklam edən şəxslər

164. Ölkədə turizmi inkişaf etdirmək üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

- ✓ Turizm sahəsi üçün kadrların hazırlanması və ixtisasının artırılması
- Milli turizm məhsulunun beynəlxalq turizm bazarında tanıtılması
- Yeni milli turizm məhsulu işləni hazırlanmasını təşkil etmək
- Turizm sahəsində kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi

- Ölkə daxilində turizm sahəsinin vəziyyəti barədə informasiya yaymaq

165. Turizm xidmətlərinin təhlili metodları hansılardır?

- ✓ Müqayisəli təhlil metodu.
- Proqnoz metodu.
- Birbaşa hesablama metodu
- Kəmiyyət və keyfiyyət metodları
- Normativ metodlar.

166. Aktiv xarici turizm balansı nədir?

- ✓ turizm hərəkətləri nəticəsində ölkəyə gələn valyutanın çıxan valyutadan çox olduğunu göstərir
- Turizm məhsuluna olan tələbatın tam ödənilməsi
- xarici səyahət vergilərinin artırılması.
- turizm infrastrukturunun lazımı səviyyədə olması
- Turistlərə göstərilən xidmətlərdən əldə edilmiş gəlirlin xərclərdən artıq olması.

167. Turizmin rəqabət davamlılığına təsir edən amillər hansılardır?

- ✓ Keyfiyyət, etibarlılıq, təhlükəsizlik, qiymətlərin differensiasiyası.
- Turizm məhsuluna qoyulan tələblər.
- Turizm məhsulunun həcmi
- Endirimli qiymətlər
- İşəhlakçıların sayı və segmentləşdirilməsi.

168. Turizm xidmətləri hansılardır?

- ✓ Turistlərin yerləşdirilməsi, qidalanması, nəqliyyat vasitələri ilə hərəkəti, mənəvi tələbatlar üzrə göstərilən xidmətlər.
- Ticarət və kommunal xidmətlər
- Turist birliklərinin göstərdiyi xidmət
- Qeyri hökumət təşkilatlarının xidməti
- Reklam və məişət xidməti

169. Turizm məhsulu nədir?

- ✓ turistlərə göstərilən xidmətlərin kompleksi və ya məcmusudur.
- Turist müəssisəsi
- Ekskursiyaların təşkili
- Turist firmasına təsərrüfat subyekti kimi baxılması
- Turist regionu, turist firması

170. Turist bazarının fəaliyyətində mövsümlülük hansı əlamətlərlə səciyyələnir?

- ✓ Turist bazarının intensivliyinin maksimal axını.
- Turist mövsümlülüüyünün regionlar, şəhər və kənd yerləri üzrə fərqlənməsi.
- Turist mövsümlülüüyünün ayrı-ayrı turist növü üzrə fərqlənməsi.
- Sosial sərbəst vaxtın mövcudluğu.
- Turist regionu, turist firması və turist müəssisəsi.

171. Turist bazarına hansı keyfiyyətlərdən baxmaq olar?

- ✓ Turist məhsulunun alıcılarının və satıcılarının maraqlarının uzaqlaşması aləti kimi.
- Turist məhsulunun istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılması.
- Turist məhsulunun dəyəri və istehlakının reallaşdırılması.
- Əməyin stimullaşdırılmasının təşkili
- Turist məhsulunun reallaşması kimi.

172. Turizmin səmərəli idarə edilməsinin təşkili quruluşu hansı bölmələrdən ibarətdir?

- ✓ Sosial-məişət infrastrukturunun sahələrarası kompleksinin diversifikasiya sistemi.
- Turist firmasına təsərrüfat subyekti kimi baxılması.
- Turizmin səmərəsənə sistem baxımından baxılması.
- Turizmin dövlət tərəfindən təşkili
- Təsərrüfat bölümündə turizmin sərbəstliyi.

173. Turizmin müəyyənəlməsində, onun iqtisadi mənasının açılmasında hansı xarakteristikaları qəbul etmək olar?

- ✓ Turizmin insanların müxtəlif marşrutlarda yerləşdirilməsidir.
- Səyahət daimi yaşadığı ölkədən getməyi göstərir. Turizm müvəqqəti səyahət olub, müəyyən müddətdən sonra geriye qayıtmasıdır
- Turizm səyahət olub, mənfəət götürmək fəaliyyətini özündə əks etdirir.
- Turizm müvəqqəti səyahət olub, müəyyən müddətdən sonra əvvəlki yerinə qayıtmağı ifadə edir
- Turizm həmişə özünün son məkanını və orada məskunlaşmasını ifadə edir.

174. Ənənəvi kommersioniyada:

- bütün cavablar düzdür
- düzgün cavab yoxdur
- əmtəə (mal) və subyekt - fizikidir, sövdələşmənin keçirilməsi prosesi - rəqəmsaldır
- əmtəə (mal) fizikidir, sövdələşmənin keçirilməsi prosesi və subyekt - rəqəmsaldır
- ✓ bütün tərkib hissələri (əmtəə, subyekt və proses) – fizikidir

175. İlk səyahət və ekskursiyalar cəmiyyəti nə vaxt yaranmışdır?

- ✓ 1847.0
- 1855.0
- 1830.0
- 1851.0
- 1850.0

176. Kütləvi turizmin ilk gəzintisi nə zaman olmuşdur

- ✓ 1841.0
- 1845.0
- 1851.0
- 1870.0
- 1850.0

177. Kütləvi turizmin ilk təşkilatçısı kim olmuşdur?

- ✓ T.Kuk
- M.Ceferson
- L.Piterson
- B.Adams
- N.Klark

178. Turizm məhsuluna olan tələbat hansı amillərlə müəyyən olunmur?

- ✓ Bioloji
- Sosial
- Demografik
- Təbii iqlim
- İqtisadi

179. Turizm xidmətinin hər bir ölkəyə verdiyi fayda nədən ibarətdir?

- ✓ Yeni iş yerləri və müəssisələr, əlavə gəlir və qazanclar, yerli mallar üçün yeni bazarlar, yeni ixtisas və texnologiyalar
- Mövcud bazarın infrastrukturunu dəyişir
- Ölkənin demografik quruluşunda dəyişiklik edir
- Kommunal xidmətlərin müasirləşməsi

- Yeni ixtisaslar üzrə kadrlar hazırlanır.

180. Mənzil-kommunal xidmətinin vəzifəsi

- ✓ mənzil tələbatını ödəmək
- həyat səviyyəsini yüksəltmək
- miqrasiyaya səbəb olmaq
- rahatlıq
- əhali tələbatını ödəmək

181. Mənzil kommunal təsərrüfatı xidmətinin keyfiyyət göstəricisi hansılardır?

- ✓ Su, enerji, kommunikasiya, kanalizasiya və digər xidmətlərin bütöv, tam, optimal ölçüdə təminatı
- Mənzil tikintisinə xarici investorların və ölkə sahibkarlarının cəlb edilməsi.
- Mənzil sahələrinin həcmi
- Mənzillərin yerləşdiyi məkan
- Mənzil tikintisinə ayrılan vəsaitlərin həcmi.

182. Mənzil kommunal təsərrüfatının xidmət sferası bu vəsaitlər hesabına formalaşır.

- ✓ Əhalinin özünün xərcləri, onların ödəmələrinin bir hissəsinin istifadəsi və dövlətin ayırdığı vəsaitlər
- Dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait
- Müəssisələrin ümumi gəlirindən ayrılmış vəsaitlər
- Mənzil kommunal təsərrüfatlarının mənfəəti hesabına
- Bələdiyyələrin ayırdığı vəsaitlər

183. 188. Əmlakın özəlləşmə xidməti

- ✓ hüquqi status
- sahibkarlıq hüququ
- satmaq hüququ
- icra etmək
- lisenziya vermək

184. Mənzil tikintisinin formaları

- ✓ Özəl
- Kooperativ
- Fərdi
- Müəssisə
- Dövlət

185. Pullu xidmət niyə artır

- tələb dəyişir
- qiymətlər dəyişir
- sosial dəyişmələr baş verir
- ✓ əhalinin pul gəlirləri artır
- yeni xidmətlər bazara çıxır

186. Məişət xidmətlərinə aid deyil

- ✓ tikinti obyektləri
- soyuducular
- mənzil-kommunal xidməti
- ev əşyaları
- televiziya-radio təmiri

187. Mənzil – kommunal xidmətinin məqsədi

- ✓ əhalinin mənzil və kommunal xidmətə tələbatının ödənilməsi
- kommersiya marağı
- pulsuz xidmət
- rifahın yaxşılaşması
- mənzil tikintisi

188. Məişət xidmətinin təşkilində aparıcı amil

- ✓ əhalinin məişət davranışında maddi vəziyyəti
- qiymət
- əhalinin rifahı
- yeni ailələrin sayı
- tələb

189. İstehlakçıların xidmət bazarı təsnifatında aparıcı rolu olan xidmət növü

- ✓ mənzil-kommunal xidməti
- nəqliyyat xidməti
- rabitə xidməti
- informasiya xidməti
- məişət xidməti

190. Hansılar mənzil fonduna daxil deyil?

- ✓ Bələdiyyələrin mənzil fondu.
- İctimai təşkilatların mənzil fondu.
- Əhalinin vəsaiti hesabına tikilən mənzil fondu
- Mənzil kooperativlərinin mənzil fondu.
- Dövlət müəssisə və təşkilatlarının mənzil fondu.

191. Dövlətin xidmət bazarının inkişafına dəstəyi

- ✓ məqsədli proqram tərtib edir
- xüsusi zonalar yaradır
- əhalinin maddi rifahını yaxşılaşdırır
- sahə proqramlarına dəstək verir
- yerli orqanlara tapşırıqlar verir

192. Xidmətlər bazarına dövlət nəzarətinin istiqamətləri

- ərazilər ayırır
- kredit ayırır
- lisenziya verir
- kadr potensialı yaradır
- ✓ hüquqi əsas yaradır

193. Hansı forma biznesin müştərək idarəetmə formasıdır

- ✓ korporativ
- xüsusi
- şəxsi
- xarici
- dövlət

194. Bazar bərabərliyi nə vaxt baş verir

- ✓ tələb və təklif tarazlaşdıqda
- tələb təklifi qabaqlasa qiymət artar
- təklif tələbə uyğun tənzimlənir
- tələb və təklif yaxınlaşır

- tələb artdıqca təklif artır

195. İstehlakçıların xidmət bazarı və onun motivı

- ✓ təklif olunan xidmətlər
- xidmətin tarifi
- xidmətlərin həyat tsikli
- xidmət göstərəninin əmək haqqı
- il ərzində xidmət istehlakı

196. Xidmətlərin yerləşməsinin regional xüsusiyyətləri

- ✓ tələbat
- əhalinin istehlak davranışı
- maddi amil
- təbii coğrafi şərait
- əhaliinin sayı

197. Xidmətlərin planlaşdırılması üsulları

- ✓ marketinq planlaşdırılması
- iqtisadi-riyazi planlaşdırma
- proqnozlaşdırma
- iqtisadi və sosial idarəetmə
- strateji planlaşdırma

198. Xidmət marketinqi

- ✓ tələbə uyğun xidmət
- ucuz xidmət
- əhaliyə uyğun xidmət
- regionlarda təbii resurslarla xidmət
- keyfiyyət xidməti

199. Xidmət necə təşkil olunur,

- ✓ marketinq strukturu təşkil olunur
- planlaşdırılır
- satılır
- inkişaf etdirilir
- bazar öyrənilir

200. Xidmətin marketinq xüsusiyyətləri

- ✓ xidmətin çeşidi
- xidmətin rahatlığı
- xidmətin çevikliyi
- xidmətin psixoloji amili
- xidmətin keyfiyyəti

201. Bazarın konyukturasını öyrənmək üçün nə tələb olunur?

- ✓ Müşahidə və materialların toplanması.
- Əmələ gələn qeyri operativliyin aradan qaldırılması
- Səmərəli münasibətlərin inkişaf etdirilməsi
- Bazarın konyukturasının ümumi proqnozunun hazırlanması.
- Konyuktura hadisələri vəziyyətinin təhlili

202. Komməsiya fəaliyyətində reklamverənin əsas vəzifələri hansılardır?

- ✓ Reklam obyektinin müəyyənləşdirilməsi.
- Reklam xərclərinin planlaşdırılması
- Çıxış materiallarının hazırlanması və reklam agentliyinə verilməsi
- Görülən işlərin haqqının ödənilməsi
- Seçilmiş obyektin reklam edilməsi xüsusiyyətləri.

203. Xidmət müəssisəsinin biznes-planının tərtib olunmasında kommersiya xidmət strukturlarının rolu nədən ibarətdir?

- ✓ Bazarda tələbat olan əmtəə və xidməti seçmək və maliyyə imkanı olan istehlakçılar təbəqəsini ayırmaq.
- Firmanın gəlir və xərclərinin məbləğini hesablamaq.
- Əsas və dövrüyyə vəsaitlərinin maliyyə mənbələrini tapmaq
- Yeni investisiyalar qoymaq təkliflərini hazırlamaq
- Ofis, anbar və texniki xidmət mənbələrini quraşdırmaq.

204. Kommersiya fəaliyyətində işgüzar məktubların əsas mahiyyəti nədən ibarətdir?

- ✓ Məlumatı nəzərdən keçirmək üçün qəbul olunması.
- İstehlakçını maraqlandıran xidmətlərin göstərilməsinə etiraz cavabı.
- Xidmətlərin göstərilməsi şərtlərinin dəyişdirilməsi.
- İstehlakçını maraqlandıran təkliflərin verilməsi.
- İstehlakçını maraqlandıran xidmətin göstərilməsinin mümkünlüyü.

205. Özəl tibbi xidmət nədir?

- ✓ müqavilə üzrə müəyyən növ və həcmdə göstərilən və əvəzi ödənilən tibbi yardım;
- Özəl tibbi yardımın növünü, həcmi və şərtlərini müəyyən edən normativ-hüquqi aktlar.
- icbari və könüllü tibbi sığorta üzrə göstərilən tibbi xidmət.
- stasionar xidmət
- əhaliyə büdcə vəsaiti hesabına göstərilən tibbi yardım

206. Cari lizinq nədir?

- ✓ əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur
- rəqibin güclü tərəfini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin
- əməkdaşlığa əsaslanan sazişlər əsasında həyata keçirilən birbaşa investisiya fəaliyyətidir
- idarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturudur
- malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutları tərəfindən nəqd hesablaşma ilə satın alınmasıdır

207. İqtisadi məzmununa görə lizinq nəyə aiddir?

- ✓ birbaşa investisiyalara
- birgə sahibkarlıq fəaliyyətinə
- bank işinə
- maliyyə sahəsinə
- xarici tərəfdaşlığa

208. Azərbaycan respublikası “Lizinq xidməti haqqında qanun” nə vaxt qəbul olunub?

- ✓ 29 noyabr 1994
- 01 aprel 2003
- 22 yanvar 2002
- 28 noyabr 1995
- 15 may 2005

209. Orta müddətli lizinq hansı lizinqdır?

- ✓ il yarımından - 3 ilə qədər
- 2 ildən - 3 ilə qədər
- 1 ildən - 3 ilə kimi

- 3 ildən - 5 ilə qədər
- 1 ildən - 5 ilə qədər

210. Lizing sövdələşmələrinin tərəfləri kim ola bilər?

- ✓ Azərbaycan respublikasının rezidentləri, qeyri rezidentləri
- Azərbaycan respublikasının rezidentləri və digər şəxslər
- Azərbaycan respublikasının qeyri rezident və digər şəxslər
- sahibkarların iri bazar subyektləri
- fərdi və fiziki şəxslər

211. Maşın və avadanlıqların icarəsinin əsas formaları hansılardır?

- ✓ Çarter, Xayrinq, Lizing
- çarter, bankinq, Forfeytinq, konqlomerat
- Konsaltinq, Lizing, Faktoring
- Forfeytinq, çarter, xayrinq
- xayrinq, kenting, strateji alyanslar, holdinqlər

212. Faktoring firmanın vəzifəsi nədir?

- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ✓ faktoring firma sahibkardan borc tələblərinin ekvivalentini dərhal təqdim etdiyi üçün müəyyən faizlər tutur, riskə görə mükafat və inzibati idarə xərclərinin ödənilməsinə tələb edir
- maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizing predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- maliyyə lizinqinin elə bir növüdür ki, icarə faktor tərtib tərəfindən ödənilir
- müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır

213. Lizing iqtisadi məzmununa görə nəyə aiddir?

- ✓ birbaşa investisiyaya
- tollinq
- müştərək müqavilələrə
- podrat istehsalına
- lisenziyalaşmaya

214. Operativ lizing nədir?

- ✓ lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizing verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir və onu lizing predmeti qismində müəyyən haqq və şərtlərlə lizing alanın müvəqqəti ixtiyarına və istifadəsinə verir
- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır
- qısa müddətə tətbiq edilən maliyyə
- maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizing predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir

215. Qaytarılan lizing nədir?

- ✓ maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizing predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizing verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- Lizing alanın lizing verənə borc öhdəliyidir
- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər

216. Elmi sahələrdə xidmətin rəqabət dözümlü fəaliyyəti üçün müasir şəraitdə öz məhsulunu nəyə uyğun planlaşdırır

- ✓ Elmi sahələrdə xidmətin rəqabət dözümlü fəaliyyəti üçün müasir şəraitdə öz məhsulunu bazar tələbinə uyğun planlaşdırır
- Elmi sahələrdə xidmətin rəqabət dözümlü fəaliyyəti üçün müasir şəraitdə öz məhsulunu istehlak tələbinə uyğun planlaşdırır
- Elmi sahələrdə xidmətin rəqabət dözümlü fəaliyyəti üçün müasir şəraitdə öz məhsulunu ayrı-ayrı sahələrin tələbinə uyğun planlaşdırır
- Elmi sahələrdə xidmətin rəqabət dözümlü fəaliyyəti üçün müasir şəraitdə öz məhsulunu müəssisələrin tələbinə uyğun planlaşdırır.
- Elmi sahələrdə xidmətin rəqabət dözümlü fəaliyyəti üçün müasir şəraitdə öz məhsulunu əhali tələbinə uyğun planlaşdırır

217. Mədəniyyət sahəsində real tələbat nəyi güdür
- ✓ Real tələbat kommersiya marağı güdür və daha çox liberallaşır
 - Real tələbat sosial inkişafı güdür
 - Real tələbat işçilərin marağını güdür
 - Real tələbat sosial obyektlərin marağını güdür
 - Real tələbat əhalinin marağını güdür
218. Mədəniyyət marketinqi əhalinin hansı tələbatına uyğun olaraq dəyişdirilir və təkmilləşir.
- ✓ Daha çox real və potensial tələbatı uyğun olaraq dəyişdirilir və təkmilləşir
 - Daha çox əhali sayına olan tələbatı uyğun olaraq dəyişdirilir və təkmilləşir
 - Daha çox regional tələbatı uyğun olaraq dəyişdirilir və təkmilləşir
 - Daha çox şəhər tələbatı uyğun olaraq dəyişdirilir və təkmilləşir
 - Daha çox ərzağa olan tələbatı uyğun olaraq dəyişdirilir və təkmilləşir
219. Mədəniyyət sferada transformasiya modeli necə həyata keçirilir
- ✓ inqilabi yol ilə
 - köçürmə yolu ilə
 - yaymaq yolu ilə
 - satmaq yolu ilə
 - evalusiya yolu ilə
220. Mədəniyyət sahələri sosial infrastruktur sahələri olmaqla əhalinin hansı tələbatını ödəyən xidmət sahələridir?
- ✓ Mənəvi və maddi tələbatı
 - sosial durumdan irəli gələn
 - davranış tərzindən irəli gələn
 - maddi tələbatı
 - mənəvi tələbatı
221. Reklamverənlərin xarici bazarlarda üzləşdikləri əsas problemlərə hansılar daxil deyil?
- ✓ Əldə olunmuş gəlirlərin xərcənməsi problemi.
 - Xərclərin səviyyəsi, məqsədli auditoriyanın əhatə olunması çətinlik dərəcəsi.
 - Əhatə olunma haqqında məlumatların düzgünlüyünün yoxlanması mümkünlüyü problemi.
 - Reklam növünün seçimi.
 - KIV-in əldə olunmasının mümkünlük dərəcəsi.
222. Birbaşa agentlər hansılardır?
- ✓ Yerli, eksteritorial, kosmopolitlər.
 - Eksteritorial, dolay və yerli agentlər
 - Missioner agentlər, dolay agentlər, yerli agentlər
 - Birbaşa, dolay və yerli agentlər.
 - Dolay, birbaşa, yerli agentlər.
223. Beynəlxalq marketinqdə agentlərin iki növü hansıdır?
- ✓ Dolay və birbaşa agentlər.
 - Birbaşa agentlər, yerli agentlər.
 - Yerli və xarici agentlər.
 - Dolay və eksteritorial agentlər.
 - Muzdlu agentlər, dolay agentlər.
224. Reklamın istiqaməti nədən ibarətdir
- ✓ İstehsalçılarla istehlakçılar arasında qarşılıqlı əlaqə yaratmaqla bazara istiqamətləndirmə

- Bazar münasibətlərinin tənzimlənməsi və təkmilləşdirilməsi
- İstehlakçılarla istehsalçılar arasında qarşılıqlı əlaqə
- İstehsal bazarında əmtəə mübadiləsi
- Bazarda əmtəənin realizəsi

225. Reklamın müəssisə üçün xidməti nədən ibarətdir

- Məhsul istehsalının məhdudlaşdırılması
- Strateji planlaşmanın həyata keçirilməsi
- İstehsalçılarla istehlakçıların arasında əlaqənin yaranması
- Alıcı və satıcı arasında əlaqənin yaranması
- ✓ Müəssisənin imicini artırmaq, onu məşhurlaşdırmaq, bazara sahib çıxmaqdır

226. Reklam sifarişçiləri ilə reklam agentlikləri arasında bağlanan müqavilənin mahiyyəti nədən ibarətdir

- ✓ Reklam əməliyyatında iştirak edən tərəflər arasında qarşılıqlı əlaqə
- Reklamın ideyalılığının formalaşması
- Reklamın doğrululuğu
- Reklam işinin planlaşdırılması
- Reklamın istiqamətləndirilməsinin təşkili

227. Reklam proqramının əsasının təşkili nədən ibarətdir

- ✓ Reklam fəaliyyətinin təşkilidir
- Bazar münasibətlərinin təşkilidir
- Marketing fəaliyyətinin təşkilidir
- İstehsalın təkmilləşdirilməsidir
- Biznes proqramının hazırlanmasıdır

228. Reklam informasiya agentliklərinin quruluşunda əhəmiyyətli sahə hansıdır

- ✓ Yaradıcı şöbə
- Malın təbliğatı
- Malın keyfiyyətliliyi
- İstehsalın artırılması
- Satış bazarı

229. Reklam şöbəsinin funksiyaları hansılardır?

- ✓ firmanın reklam bölgüsünün sürətləndirilməsi, reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır
- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir

230. Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət formasında təşkil olunmuş firmanın ali rəhbər orqanı nə hesab olunur?

- ✓ direktor
- mərkəzi aparat
- departament rəisi
- payıların ümumi gərəgahı
- səhmdarların ümumi iclası

231. Kommersiya planlaşması müddətə görə necə bölünür?

- ✓ qısa, orta və uzun müddətli
- qısa, orta və mövsümi
- uzunmüddətli və orta müddətli

- cari, perspektiv
- qısa, orta

232. Kommersiya xidmətlərinin quruluşu nədən asılıdır?

- ✓ idarəetmə strukturundan
- auditorlardan, iqtisadçılardan
- iqtisadi, siyasi, mədəni amillərdən
- sahibkarın işə yanaşma tərzindən
- müəssisənin əsas fəaliyyət növündən

233. Biznes-planın bölmələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ✓ bir əmtəyə görə fond tutumunun müəyyənləşdirilməsi
- istehlak bazarının tutumunun müəyyənləşdirilməsi
- marketing işləri
- marketing-texniki baza, maliyyə planı
- əsas fəaliyyət növlərinin izahı

234. Biznes-plan əsas hansı vəzifələri həll etməyə imkan verir?

- ✓ istehlak bazarının tutumunu, inkişaf perspektivlərini öyrənmək, müəssisənin xərclərini qiymətləndirmək, gəlirlər hesabına nəzərdə tutulan mənfəəti əldə etməyə imkan verən qiymət əmələgəlmə variantlarını müəyyənləşdirmək, neqativ amilləri aşkar etmək, onların aradan qaldırılması yollarını müəyyən etmək
- xarici iqtisadi fəaliyyəti əsaslandırmaq üçün tədiyyə balansını qurmaq
- təsərrüfat fəaliyyətini iqtisadi təhlil etmək
- müəssisənin xərc və gəlirlərini əlaqələndirmək
- illik fəaliyyətin yekun göstəricilərini öyrənmək

235. Mədəni sfera hansı amillərdən formalaşır?

- ✓ psixoloji amillərdən.
- xarici amillərdən.
- daxili amillərdən.
- kompleks amillərdən.
- pedaqoji amillərdən.

236. Mədəniyyət sahələrinin iqtisadi idarəetmə təşkilati quruluşu nə ilə müəyyənləşir.

- ✓ Ayrı –ayrı bölmələri ilə
- Tarixi abidələri ilə
- Mədəni xidmət servisinin keyfiyyəti
- muzeylər ilə
- arxitektura abidələri ilə

237. Mədəniyyət sahələrinin planlaşması 2 əsas istiqamətdə formalaşır.

- ✓ Sosial mədəni normativlərə uyğun bu sahələrin ərazi və funksional vəzifələri və məzmunu, strukturu müəyyənləşir. Bu sahələrin bazar iqtisadiyyatı şəraitində kommersiya mənfəəti əldə etmək, özünü maliyyələşdirmək imkanlarına uyğun inkişaf edir və təkmilləşir.
- Sosial mədəni normativlərə uyğun bu sahələrin ərazisi müəyyənləşdirirlər. Bu sahələrin bazar iqtisadiyyatı şəraitində özünün maliyyələşdirmək imkanlarına uyğun inkişaf etməsi.
- Sosial mədəni normativlərə uyğun bu sahələrin məzmunu genişlənilir. Bu sahələrin bazar iqtisadiyyatı şəraitində özünü idarəetməsi genişlənilir.
- Sosial mədəni normativlərə uyğun bu sahələrin strukturu müəyyənləşir. Bu sahələrin bazar iqtisadiyyatı şəraitində kommersiya mənfəəti əldə etmək işi təkmilləşir.
- Sosial mədəni normativlərə uyğun bu sahələrin funksional vəzifələri müəyyənləşdirirlər. Bu sahələrin bazar iqtisadiyyatı şəraitində kommersiya mənfəəti əldə etmək işi təkmilləşir.

238. Plastik kart nədir?

- ✓ plastik kart - kart sahibinə mal, iş və ya xidmətlərə görə nağdsız ödənişdir
- plastik kart - hüquqi şəxs olan kart sahibinə öz hesabı üzrə əməliyyatlar

- plastik kart - kart sahibinə xarici ölkələrdə alqı-satqı əməliyyatları aparmaq imkanı yaradan ödəniş vasitəsidir
- plastik kart - fiziki və hüquqi şəxslərə verilən nəğdsiz ödəniş vasitəsidir
- plastik kart - kart sahibinə banklardan və bankomatlardan nağd pul vəsaiti almaq

239. Bankomatların iş rejimi.....olur

- ✓ offline və online.
- gündəlik və saathesabı
- birbaşa və vasitəçi
- əlaqəli
- Daxili və xarici

240. E-banking xidmətlərinə keçid bankların xərclərini

- ✓ Azaldır
- Bəzən asaldır
- Bəzən artırır
- Heç bir təsiri yoxdur
- Artırır

241. Bankomatlarla göstərilən xidmətə aid deyil:

- ✓ Depozitin cəlb olunması
- cari hesab haqqında məlumatın verilməsi
- inkassasiya
- mal, iş və ya xidmətlərə görə nağdsız ödəniş
- nağd pulların verilməsi,

242. Wap banking:

- əməliyyatların ənənəvi formasıdır
- poçt vasitəsilə məlumatların göndərilməsi
- ✓ mobil telefonlar vasitəsilə bank xidmətidir
- bankomatlarla xidmətdir
- plastik kartlarla əməliyyatlardır

243. Home –banking xidmətinin inkişafının neçə mərhələsi vardır:

- ✓ 3
- 1
- 5
- 4
- 2

244. Elektron banking xidmətlərinə aid deyil:

- ✓ Korporativ banking xidmətləri
- home-banking xidmətləri,
- plastik kartlarla əməliyyatlar
- bankomatlarla xidmət,
- distant bank xidmətləri modeli,

245. Elektron bank xidmətlərinin çatışmayan cəhəti:

- xərclərin azalması;
- bazar paylarının artırılması;
- ✓ texnologiyalardan asılılığı
- əməliyyatların sürətinin artması
- müştərilərə daha yaxşı xidmətin göstərilməsi;

246. Elektron bankinq dedikdə..... başa düşülür
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- internet vasitəsilə bank əməliyyatlarının aparılması
 - texnika və texnologiyanın ən son yeniliklərinin ənənəvi bankçılıq sisteminə tətbiqi
 - ənənəvi bankın kompüter, bankomatlarla əvəz olunması
 - proses və əməliyyatların elektronlaşması,
247. Qeyri- ənənəvi bank xidmətlərinə aid deyil
- ✓ müştərilərə və müxbir banklara kassa xidmətləri
- vasitəçilik xidmətləri,
 - müəssisələrə mühasibat xidməti köməyi
 - zəmanətlər və girovların təqdim olunması
 - müəssisənin inkişafına yönəldilmiş xidmətlər
248. Forfating əməliyyatlarının xüsusiyyəti deyildir:
- əlavə risklər meydana çıxır
 - ortamüddəli xarakter daşıyır;
- ✓ iqtisadi nizamlaşdırma normativlərini müəyyən edir
- idxal-ixrac əməliyyatlarına xidmət edir
 - banklar bütün riskləri öz üzərlərinə qəbul edir
249. Ekspert tələblərinin kommersiya bankı və ya ixtisaslaşmış kompaniya vasitəsi ilə satın alma əməliyyatını xarakterizə edir:
- ✓ Forfeyting
- Trast
 - Lizing
 - Faktoring
 - Qapalı faktoring
250. Ticarətdə ümumi gəlir mahiyyətinə görə nəyi özündə əks etdirir
- ✓ tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətinə
 - mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini
 - mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini
 - tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini
251. Ümumi gəlirin planlaşdırılmasında ən çox hansı metodlardan istifadə olunur
- ✓ balans , iqtisadi təhlil və müqayisəli təhlil
- ekspert qiymətləndirmə, analogi və müqayisəetmə metodları
 - trend və faktorlu təhlil metodları, balans metodu
 - texniki iqtisadi hesablamalar, analitik hesablama və iqtisadi-riyazi model
 - iqtisadi-riyazi model, dinamik sıraların ekstropoliasiyası, normativ metodlar
252. Hansı halda malgöndərən təşkilatlar ticarət müəssisələrinə güzəştlər verirlər
- malgöndərən təşkilatın mallarını reklam etmək üçün
 - alınmış malların geri qaytarılmaması üçün
- ✓ ərzaq malları satışa hazırlanarkən əmələ gələn çıxdaşlar və sortların aşağı salınması üçün
- məişət texnikası alan alıcılara quraşdırma xidməti göstərmək üçün
 - malgöndərən müəssisənin mallarının satışını təşkil etmək üçün
253. Ümumi gəlirin inkişafını müəyyən edən göstərici
- ✓ onun mal dövriyyəsinə nisbətən səviyyəsidir
- onun mənfəət və rentabelliğin məcmuu kimi səviyyəsidir

- onun tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmi kimi səviyyəsidir
- onun malların satılma qiymətinə nisbətən səviyyəsidir
- onun tədavül xərclərinə nisbətən səviyyəsidir

254. Mal dövriyyəsi həcmnin dəyişməsinin ümumi gəlirə göstərdiyi təsir necə hesablanır?

- ✓ onun faktiki və plan həcmələri arasındakı fərqi ümumi gəlirin səviyyəsinə vurub, yüzə bölmək lazımdır
- mənfəət və rentabelliğin məcmu kimi
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmi kimi
- gəlirin faktiki və plan səviyyələri arasındakı fərq
- tədavül xərclərinin məbləğinə vurmaq lazımdır

255. Ticarətdə ümumi gəlir necə təhlil edilir

- dövriyyəyə görə
- tədavül xərclərinə nisbətən
- ✓ ümumilikdə müəssisə, ayrılıqda hər bir mal qrupu üzrə
- məbləğ üzrə
- səviyyəsi üzrə

256. Ümumi gəlirin tərkibi hansı göstəricilərdən ibarətdir

- mənfəət və əsas fondlar
- əsas və dövriyyə fondları
- ✓ tədavül xərcləri və mənfəət
- dövriyyə və ehtiyatlar
- mənfəət və rentabellik

257. Müəssisənin ümumi gəliri nəyi təmin edir?

- Əsas və əlavə əmək haqqını, nəqliyyat xərclərini təmin edir
- Əsaslı və cari təmiri ödəyir
- ✓ Özünün bütün məsrəflərini ödəyir, dövlət büdcəsilə hesablaşır və maliyyə möhkəmliyini təmin edir
- Əsas və dövriyyə fondlarını təmin edir
- Mal dövriyyəsi, mənfəət və rentabelliği təmin edir

258. Ticarətdə ümumi gəlirin əmələ gəlmə mənbələri hansılardır

- ✓ mal satışından alınan gəlir
- ayrı-ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisi
- əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri
- müəssisə krediti və istehsal krediti
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətinə

259. Ticarətdə ümumi gəlir təyinatına görə nəyi özündə əks etdirir

- ✓ tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
- mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini
- tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini
- mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətini

260. Sosial məişət infrastruktur qrupuna aiddir

- ✓ mənzil-kommunal təsərrüfatı, məişət xidməti, sərnişin nəqliyyatı, rabitə
- Mənzil kommunal təsərrüfatı, mədəniyyət, incəsənət, bədən tərbiyəsi
- Turizm, incəsənət, mədəniyyət
- Səhiyyə, bədən tərbiyəsi, incəsənət, mehmanxana və əyləncə təsərrüfatı
- təhsil, səhiyyə, bədən tərbiyəsi, sosial təminat, mədəniyyət və incəsənət

261. Sosial infrastrukturun cəhətləri
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
 - sosial infrastruktur funksional-ərazi aspektlərini araşdırır
 - sosial infrastruktur - xidmətlər eyni zamanda istehsal və istehlak olunur
 - sosial infrastruktur əhalinin şəxsi və kollektiv tələbatlarının təmin olunmasına istiqamətlənmişdir;
 - sosial infrastruktur çoxşaxəli sahələr kompleksidir
262. Xidmət sferasının yaranma səbəblərinə aid deyil
- Avtomatlaşma
 - Məhsuldarlıq
 - ✓ Təkmilləşmə
 - Internet texnologiyaları
 - Mexanikləşmə
263. Xidmət sferasında çalışan əhali iş yeri seçimində bu xüsusiyyətlərə əsaslanır
- ✓ Sosial, psixoloji, mədəni, etik
 - Sosial, psixoloji, mədəni, siyasi
 - Psixoloji, etik
 - Sosial, psixoloji, mədəni
 - Siyasi, iqtisadi, mədəni
264. Qeyri –istehsal və istehsal arasında əlaqə
- ✓ əhalinin resurs təminatını artırır
 - istehsal xidmətini artırır
 - bazarın tələbatı ödənilir
 - cəmiyyəti inkişaf etdirir
 - səmərəliliyi artırır
265. Reklam vasitələri və formaları hansılardır?
- Malın markası
 - Malın satışı
 - ✓ Malların sahibkar-satıcıdan istehlakçı alıcıya doğru yerləşdirilməsi
 - Satışın həvəsləndirilməsi.
 - Təbliğat-izahedici
266. Sosial siyasət qeyri istehsalda ödənilir
- yox
 - dolayı təsir
 - yarıbayırı təsir
 - nisbətən
 - ✓ bütövlükdə sosial tələbatdır
267. Mədəniyyət sahəsinin maliyyə əsası hansı vəsaitlərdən ibarətdir
- ✓ dövlət büdcəsi, büdcədən kənar fondlar, xüsusi vasitələr və müxtəlif təşkilatlardan, müəssisələrdən, xarici ölkələrin ayırımları yolu ilə məqsədli proqram xarakterli vəsaitlərdən ibarətdir.
 - xarici ölkələrin ayırımları yolu ilə məqsədli proqram xarakterli vəsaitlərdən ibarətdir
 - xüsusi vəsaitlər və müxtəlif təşkilatlardan müəssisələrin və xarici ölkələrin ayırımları yolu ilə məqsədli proqram xarakterli vəsaitlərdən ibarətdir
 - dövlət büdcəsi büdcədən kənar fondların vəsaitlərindən ibarətdir
 - müxtəlif təşkilatlardan büdcədən kənar fondların vəsaitlərindən
268. Kommersiya müəssisəsinin işinin səmərəsinin ən mühüm göstəricisi nədir?

- ✓ mənfəətdir
- gəlirlilik və xalis gəlirdir
- tədavül xərcləridir
- əməliyyat mənfəətdir
- operativ mənfəətdir

269. Firmanın iş planı layihələri hansı şöbələr tərəfindən hazırlanır?

- yeni əmtəələrin yaradılması, reklam, ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi tərəfindən
- tədqiqatlar şöbəsi, maddi texniki təchizat şöbəsi tərəfindən
- koordinasiya, mətbuat, mediya, publik rileyşinz şöbələri tərəfindən
- ✓ marketinq, plan-analitik, alqı-satqı koordinasiya şöbələri tərəfindən
- direktorlar şurası və ümumi iclas tərəfindən

270. Müəssisələrin kommersiya fəaliyyəti dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ alqı-satqı
- istehsal, emal, alqı-satqı
- istehsal və alqı-satqı
- fərdi istehsal və satış
- istehsal, emal

271. Balans nədir?

- balans rüblük hesabların 2-ci elementi
- balans aktiv və passiv hesabların birillik dəyərlərinin üst-üstə düşməsidir
- balans biznes planı tərkib hissəsidir
- ✓ tərtib olunan günə müəssisənin vəziyyətini əks etdirən bütün aktiv və passiv hesabların yekun cədvəli
- balans iki hissədən ibarətdir

272. Balansın aktivinə hansı maddələr daxildir?

- nəgd pul, əsas fondlar, qeyri-material aktivləri
- ✓ nəgd pul, qiymətli kağızlar, uzunmüddətli investisiyalar, əsas kapital, qeyri-material aktivləri
- nəgd pul, qeyri-material aktivləri
- nəgd pul, uzunmüddətli investisiyalar, marketinq büdcəsi
- nəgd pul, qiymətli kağızlar, debitor borclar, maliyyə planı

273. Səhiyyənin inkişafında hansı göstəricilərdən istifadə oluna bilər?

- Səhiyyə sahəsində çalışan ixtisaslı kadrların ümumi sayı
- ✓ Səhiyyə obyektlərinin ümumi sayı, hər min nəfərə düşən çarpayılarda və tibb bacılarının sayı.
- Səhiyyənin inkişafını müəyyən edən kapital qoyuluşu
- Səhiyyənin maddi-texniki bazası.
- Göstəricilərin artım tempi

274. Səhiyyənin əsas göstəricisi

- Maddi təminat
- ✓ 100 nəfərə düşən çarpayılarda sayı
- Xəstələrin sayı
- Ölənlərin sayı
- Kapital qoyuluşu

275. Səhiyyədə pullu xidmət necə inkişaf edir?

- Səhiyyənin inkişaf istiqamətləri hesabına.
- Normativ göstəricilərə uyğun olaraq.
- Xidmət sahəsinin özəlləşdirilməsinə əsasən
- ✓ Dövlət təsərrüfat hesablı müalicə müəssisələrinin inkişafı, xüsusi tibb praktikasının yaranması hesabına.

- Dövlət büdcəsi hesabına.

276. Səhiyyə xidmətində səhiyyənin səmərəliliyinin növləri hansılardır?

- bütün cavablar səhvdir
- İqtisadi səmərəlilik
- ✓ bütün cavablar düzdür
- Tibbi səmərəlilik
- Sosial səmərəlilik

277. Elm sferası nəyin formalaşmasına xidmət edir

- Elm sferası əhalinin bilik səviyyəsinin formalaşmasına xidmət edir
- Elm sferası cəmiyyətin formalaşmasına xidmət edir
- ✓ Elm sferası əhalinin iqtisadiyyatın idarə olunmasının elmi-intellektual məhsulun formalaşmasına xidmət edir
- Elm sferası əhalinin xarakterinin formalaşmasına xidmət edir
- Elm sferası iqtisadiyyatın idarə olunmasının elmiyinin formalaşmasına xidmət edir

278. Konsultantlar necə fəaliyyət göstərir?

- ✓ Müəsisədə yaranmış vəziyyətin çətinliyindən aslı olaraq konsultantlar təkbaşına yaxud komanda şəklində fəaliyyət göstərir.
- Komanda şəklində fəaliyyət göstərir.
- Ayrı-ayrı yerlərdə fəaliyyət göstərir.
- regionlarda fəaliyyət göstərir.
- Müəsisədə yaranmış vəziyyətin çətinliyindən aslı olaraq virtual formada fəaliyyət göstərir.

279. Konsaltingin əsas məqsədi müəsisəyə görə?

- ✓ Müəsisənin idarə edilməsi keyfiyyətinin bütövlükdə onun fəaliyyətinin effektivliyinin və hər bir işçisinin fərdi əmək səmərəliliyinin yüksəldilməsindən ibarətdir.
- Bazar segmentini yaratmaq.
- Xarici əlaqələri yaratmaq və genişləndirmək
- Malgöndərən və malalanlarla ticarət əlaqələri yaratmaq.
- Müəsisənin fəaliyyətindən bəhrələnmək öz fəaliyyətini genişləndirmək.

280. Konsalting kim tərəfindən göstərilən xidmətdir

- Müəsisə tərəfindən göstərilən bir xidmətdir.
- Rəhbərlik tərəfindən göstərilən bir xidmətdir.
- ✓ Kommersant tərəfindən göstərilən bir xidmətdir
- Konsalting maraqlı olan təşkilatın problemlərinin araşdırılıb və həll edilməsi istiqamətində müəyyən ixtisaslı müstəqil şəxs tərəfindən göstərilən xidmətdir
- Mühəsib tərəfindən göstərilən bir xidmətdir.

281. Konsalting xidmətinin əsas forması nədir?

- Əsas forması planlaşdırma
- Əsas forması araşdırma
- Əsas forması təhlildir.
- Əsas forması proqnozlaşdırma
- ✓ Əsas forması konsalting layihəsidir.

282. Onun məsləhəti bizim adi məsləhətimizdən nə ilə fərqlənir?

- Konsalting sahəsinin mütəxəssisləri yəni konsultantların məsləhəti daha sadə olur.
- Konsalting sahəsinin mütəxəssisləri yəni konsultantların məsləhəti daha mükəmməl olur.
- ✓ Konsalting sahəsinin mütəxəssisləri yəni konsultantlar yalnız xüsusi diaqnostika apardıqdan məsləhətləşən təşkilatda yaranmış vəziyyətin səbəblərini analiz etdikdən sonra öz peşəkar məsləhətlərini verir .
- Konsalting sahəsinin mütəxəssisləri yəni konsultantların məsləhəti xidmətə görə ödəmə ilə fərqlənir.
- Konsalting sahəsinin mütəxəssisləri yəni konsultantların məsləhəti daha geniş olur.

283. Əməliyyatın obyektı üzrə françayzinq növü hansıdır?

- ✓ şirkətin malının və ticarət markasının françayzinqi
- satış françayzinqi, istehsal françayzinqi
- daxılı françayzinq, ticarət françayzinqi
- strateji françayzinq, əməliyyat françayzinqi
- istehsal françayzinqi, sənaye françayzinqi

284. Təhsilin inkişafı üçün əsas amil nədir?

- ✓ kapital qoyulması
- dövlət büdcəsi
- dövlət tənzimlənməsi.
- İstehsal amilləri
- Əhali təlabatı

285. Əmək bazarının məkan baxımında formaları hansılardır?

- Milli əmək bazarı
- Valuyta bazarı
- Mütəşəkkil və qeyri mütəşəkkil əmək bazarı
- ✓ Şəhər və kənd əmək bazarı.
- Beynəlxalq əmək bazarı

286. Turistə təqdim olunan” inklyuziv-tur” xidməti nəyi nəzərdə tutur?

- Qrup halında səfər edən turistlərə xidmət göstərilir
- Fərdi səfərləri təşkil edir
- ✓ turagent digər xidmətlərdən əlavə istirahət yerinə çatdırılma xidmətlərini də öz üzərinə götürür
- Turagent yalnız yerləşdirmə xidmətlərini göstərir.
- Turagent ekskursiya paketlərini hazırlayıb təqdim edir

287. Xidmət bazarının formalaşması amilləri

- xidmətin ərazi strukturu
- xidmətin növü
- ✓ istehsal olunan xidmət və ona tələbat
- xidmət istehlakı
- xidmət göstərmək qabiliyyəti

288. İşgüzar xidmətlərə aid deyil:

- ✓ təhsil
- audit
- təhlükəsizlik
- reklam
- françayzinq

289. Xidmətlərin F.Lovelok tərəfindən təklif olunmuş təsnifatında «Hiss olunmayan aktivlərlə duyulmaz olan hərəkətlər» sinfinə aid olmayan xidmətlər:

- ✓ informasiya xidmətləri
- sığorta
- hüquq və konsaltinq xidmətləri
- Banklar
- qiymətli kağızlarla əməliyyatlar

290. Xidmətlərin F.Lovelok tərəfindən təklif olunmuş təsnifatında «İnsanın şüuruna yönəldilən duyulmaz olan hərəkətlər» sinfinə aid olmayan xidmətlər:

- ✓ sığorta
- radio və televiziya
- informasiya xidmətləri
- teatrlar
- muzeylər

291. Xidmətlərin F.Lovelok tərəfindən təklif olunmuş təsnifatında «İnsanın şüuruna yönəldilən duyulmaz olan hərəkətlər» sinfinə aid olmayan xidmətlər:

- ✓ Banklar
- radio və televiziya
- teatrlar
- informasiya xidmətləri
- Təhsil

292. Xidmətlərin F.Lovelok tərəfindən təklif olunmuş təsnifatında «Ömtəələrə və digər fiziki obyektlərə yönəldilən hiss olunan hərəkətlər» sinfinə aid olmayan xidmətlər:

- ✓ idman zalları
- avadanlığın təmiri və saxlanması
- kimyəvi təmizləmələr
- camaşirxanalar
- Yükləmə

293. Xidmətlərin F.Lovelok tərəfindən təklif olunmuş təsnifatında «İnsanın bədənində yönəldilən hiss olunan hərəkətlər» sinfinə aid olmayan xidmətlər:

- ✓ yükləmə
- sərnişin nəqliyyatı
- gözəllik salonları və bərbərxanalar
- idman zalları
- Səhiyyə

294. Xarici ölkələrdə geniş istifadə olunan xidmət təsnifatlarına aid deyil:

- ✓ ESOMAR-ın beynəlxalq təsnifatı
- Beynəlxalq Standart Sənaye təsnifatı (İSİ)
- İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının təsnifatı
- Xidmətlərin Ümumrusiya təsnifatı OK-002
- Ümumdünya Ticarət Assosiasiyasının təsnifatı

295. Təhsil sahəsinin obyektləri hesab edilmir:

- ✓ İstehlakçılar
- Xidmətlər
- İdeyalar
- ərazilər
- Məhsullar

296. Təhsil xidmətləri bazarındakı vasitəçilərin funksiyalarına daxil deyil:

- ✓ təhsil xidmətlərinin göstərilməsi
- digər subyektlərə məsləhətlərin verilməsi
- təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası prosesində iştirak etmək
- təhsil xidmətlərinin istehlakçıların və istehsalçıların maliyyələşdirilməsi, kreditləşdirilməsi
- təhsil xidmətləri bazarının konyunkturu barəsində informasiyanın toplanması, işlənilməsi, təhlili və satışı

297. Təhsil təşkilatının əsas funksiyalarına aiddir:

	✓ təhsil xidmətlərinin göstərilməsi, zəruri biliklərin, bacarıqların və səylərin ötürülməsi, əlavə təhsil xidmətlərinin istehsalı və göstərilməsi, gələcək mütəxəssisin şəxsiyyətinin formalaşması, informasiya-vasitəçi xidmətlərinin göstərilməsi • təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası prosesində iştirak etmək, reklam fəaliyyətinin, hüquqi əsaslandırmanın həyata keçirilməsi • satış kanallarının formalaşdırması, təhsil xidmətlərinə dair sazişlərin bağlanması təşkili • təhsil xidmətlərinin istehlakçıların və istehsalçıların maliyyələşdirilməsi, kreditləşdirilməsi və digər maddi və resurs yardımının göstərilməsi • təhsil xidmətləri bazarının konyunkturu barəsində informasiyanın toplanması, işlənilməsi, təhlili və satışı, digər subyektlərə məsləhətlərin verilməsi;
298.	Təhsil xidmətlərinin istehlakçı – təşkilatlarının əsas funksiyalarına aid deyil:
	✓ təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası prosesində iştirak etmək, reklam fəaliyyətinin həyata keçirilməsi • peşəkar tələblər nəzərindən təhsil xidmətinin keyfiyyətinə və öz gələcək işçilərinə xüsusi tələblərin təyin olunması; • məzunların gələcək əmək fəaliyyətinin yeri və səmərəli şəraitinin müəyyən edilməsi və bu şərtlərin yerinə yetirilməsi; • göstərilən xidmətlərə görə ödəniş və ya kompensasiyanın digər formaları, xərclərin tam və ya qismən ödənilməsi. • təqdim olunan tələb barəsində təhsil müəssisələrini və onların strukturlarını, vasitəçiləri və ayrı-ayrı şəxsiyyətləri məlumatlandırmaq;
299.	Təhsil xidmətləri sahəsinin subyektləri arasında şagirdin, tələbənin və ya dinləyicinin şəxsiyyətinin xüsusi rolu nədən ibarətdir
	✓ Təhsil xidmətlərinin maddi təmsilçisidir, ötürülən biliklərin yığımcısıdır, onların əmək prosesində istifadəçisi, yeganə son istehlakçıdır. • Təhsil xidmətlərinin maddi təmsilçisi, ötürülən biliklərin yığımcısı və son istehlakçısıdır. • Təhsil xidmətlərinin gələcək nəsilərə ötürücüsür • Təhsil xidmətlərinə tələbi formalaşdırmaq və onu bazarda təqdim etmək. • Təhsil xidmətlərinin maddi təmsilçisidir, ötürülən biliklərin yığımcısı, onların əmək prosesində istifadəçisidir
300.	Təhsil xidmətləri bazarının əsas təsərrüfat subyektlərinə aid deyil
	✓ Qeyri hökumət təşkilatları • Istehlakçılar • Çoxsaylı vasitəçilər • Təhsil xidmətlərinin bazarda irəlilədilməsinə yardımçı olan ictimai institutlar və strukturlar • Təhsil müəssisələri;
301.	Təhsil xidməti bazarında kommersiya fəaliyyətinin təşkili və idarəedilməsinə təsir Göstərən xüsusiyyətlərə aid deyil:
	✓ Təhsil xidməti istehlakçıların yaşlı nəsli aid olması • göstərilən xidmətin uzunmüddətli olması; • yenidən satışın qeyri mümkünlüyü; • müsbət xarakteri; • nəticəliliyin aşkara çıxarılmasının gələcək dövrə keçməsi;
302.	Təhsil xidmətlərinin özünəməxsus fərqləndirici xüsusiyyətlərinə aid deyil
	✓ Təhsil xidmətləri duyulmazdır və maddi xarakter daşımır • Təhsil xidmətlərinin dəyərinin pul ilə ölçülməsi qeyri - mümkündür • Təhsil xidməti istehsalçıları qarşısında duran məqsədlərin çoxəhəmiyyətli olmasıdır. • Təhsil xidmətləri mənəvi dəyərlərin yaranması ilə birlikdə mövcud olur • Təhsil xidmətləri “ictimai mallar” kateqoriyasına aid edilir
303.	Təhsil xidmətlərinin əənəvi xidmətlərə xas olan xüsusiyyətlərinə aid deyil:
	✓ Təhsil xidmətlərinin dəyərinin pul ilə ölçülməsi qeyri - mümkündür • Təhsil xidmətlərinin mənbədən ayrılmazlığı xüsusiyyəti • Təhsil xidmətlərin keyfiyyəti qeyri-sabitdir • Təhsil xidmətlərin saxlanması qeyri- mümkündür • Təhsil xidmətləri duyulmazdır və maddi xarakter daşımır.
304.	”Təhsil haqqında “ Azərbaycan Respublikasının Qanununda müəyyən edildiyinə görə «təhsil» :
	✓ sistemləşdirilmiş bilik, bacarıq və vərdişlərin mənimsənilməsi prosesi və onun nəticəsidir

- rəqabət qabiliyyətli mütəxəssis-kadrlar hazırlamaq prosesidir
- milli ənənələrə və demokratiya prinsiplərinə, insan hüquqları və azadlıqlarına hörmət edən vətəndaşlar yetişdirməkdir
- vətənpərvərlik və azərbaycançılıq ideyalarına sadıq olan vətəndaşların yetişdirilməsi prosesidir
- müstəqil və yaradıcı düşünən vətəndaş və şəxsiyyət yetişdirmək prosesidir

305. Təhsil müəssisələrinin dövlət büdcəsinin vəsaiti ilə yanaşı, daha hansı mənbələrdən gəlir əldə etmək hüquqları vardır

- ✓ müxtəlif ödənişli təhsil xidmətləri göstərmək, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, hüquqi və fiziki şəxslərdən ianələr və könüllü yardımlar almaq
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, fiziki şəxslərdən könüllü yardımlar almaq
- Dövlət büdcəsinin vəsaitindən istifadə etməklə
- Xarici ölkə vətəndaşlarından ianələr hesabına
- ödənişli təhsil xidmətləri göstərmək, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, ianələr və könüllü yardımlar almaq, dövlət büdcəsindən ayırımları istifadə etmək

306. Təhsil müəssisəsinin büdcədən kənar daxilolmalarının əsas tərkib hissəsini təşkil edir:

- ✓ ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələrin, şagirdlərin təhsil haqqı
- ianələr
- dövlət müəssisələrinin ödənişləri
- Dövlət büdcəsindən daxilolmalar
- tələbələrin təhsil haqqı və ianələr

307. Təhsil xidmətləri bazarına aiddir:

- ✓ tələbələr, təhsil təşkilatları, fərdi şəxslər
- təhsil təşkilatları, tələbələr, banklar
- təhsil xidməti təşkilatları, fərdi şəxslər, təşkilatlar arasında qarşılıqlı münasibət
- təşkilatlar, dövlət müəssisələri, tələbələr
- tələbələr, təşkilatlar, fərdi şəxslər və banklar

308. Azərbaycanda ali təhsil müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil qrupları.... yaradılmışdır.

- ✓ 1993
- 1991
- 1992
- 1994
- 1990

309. Kommersiya fəaliyyətində reklama qarşı irəli sürülən ən mühüm tələblərə hansılar aid edilir?

- ✓ Düzgünlük
- Səriştəlilik
- Humanizm
- Məqsədyönlülük
- Konkretlik

310. Ticarətdə rentabelliğin artırılmasına təsir göstərən amil deyildir?

- ticarət əlavələrinin və qiymət üstəliklərinin (ticarət güzəştlərinin) iqtisadi cəhətdən düzgün əsaslandırılması
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- mal dövriyyəsinin artırılması
- ✓ tədavül xərclərinin artırılması
- ticarət və ictimai işə işçilərinin əməyin nəticəsinə marağının artırılması

311. Ticarət müəssisəsinin ümumi rentabelliği nə cür hesablanır

- mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti kimi
- ✓ mənfəətin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- mənfəətin xüsusi vəsaitə nisbəti kimi

- mənfəətin tədavül xərclərinə nisbəti kimi
- mənfəətin mal resurslarına nisbəti kimi

312. Müəssidə rentabelliyn yüksəldilməsinə təsir göstərən amillər sırasına aid deyildir

- ✓ tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılması
- maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsi və əsas kapitaldan səmərəli istifadə edilməsi
- əməyin təşkilinin artırılması
- işçilərin ixtisas və mədəni səviyyələrinin artırılması
- mal dövriyyəsinin artırılması

313. Ticarətdə sahibkarlıq fəaliyyətinin son məqsədi nədir

- kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul olmaq
- ✓ istehlakçıların tələbatını ödəmək
- mal satışını həyata keçirmək
- özünü maliyyə riskindən qorumaq
- mənfəət əldə etmək

314. Ticarətdə mənfəətin bölüşdürülməsi effektivliyi göstəricisi necə adlanır

- istehlaklaşdırma əmsalı
- ✓ kapitallaşdırma əmsalı
- elastiklik əmsalı
- likvidlik əmsalı
- xərc tutumu əmsalı

315. Ticarətdə mənfəətin yaranma mənbəyi deyidir

- ✓ xüsusi və cəlb edilmiş vəsait
- qeyri-ticarət fəaliyyətindən, o cümlədən yardımçı təsərrüfatlarından və s. daxil olan vəsait.
- planlaşdırılmayan gəlirlərin məsrəflərə nisbətən üstünlük təşkil edən hissəsi hesabına yaranan vəsait
- malların satışından əldə edilən vəsait
- istifadə etmə əhəmiyyətini itirmiş əmlakın (məsələn, köhnəlmiş avadanlığın və s.) realizə edilməsindən daxil olan vəsait

316. Əgər ümumi gəlirin həcmi 7 min man, səviyyəsi isə 15 təşkil edərsə müəssisənin mal dövriyyəsi həcmi tapın

- ✓ 56.0 min man
- 18,5 min manat
- 1785 min manat
- 87.5 min manat
- 0.56 min manat

317. Ümumi gəlirin səviyyəsi nə cür hesablanır

- ümumi gəlirin mal dövriyyəsinə nisbəti
- tədavül xərclərinin ümumi gəlirə nisbəti
- ümumi gəlirin tədavül xərclərinə nisbəti
- ✓ mal dövriyyəsinin ümumi gəlirə nisbəti
- ümumi gəlirin mənfəətə nisbəti

318. Balans mənfəətinin yaranması mexanizmi hansı göstəricilər üzərində qurulur

- mal dövriyyəsi, əməyin ödənilməsi fondu və gəlir
- mal dövriyyəsi, ümumi gəlir və tədavül xərcləri
- ✓ ticarət əlavələri, ticarət güzəştləri və ticarət üstəlikləri
- ümumi gəlirin səviyyəsi, tədavül xərcləri və mal ehtiyatları
- mal satışı, mal ehtiyatları və tədavül xərcləri

319. Tədavül xərclərinin nomenklaturasına daxil olan əsas məsrəflərin sayı neçədir?

- ✓ 13.0
- 17.0
- 22.0
- 28.0
- 20.0

320. Kommersiyanın iqtisadi-sosial mahiyyəti ilk dəfə kim tərəfindən şərh edilmişdir?

- ✓ R.Kantilyon
- S.Sumpeter
- D.Rikardo
- D.Mill
- İ.Sey

321. Kommersiyanın meyarı

- ehtiyatlar
- ticarət
- ✓ rentabellik
- ümumi məhsul
- satış məhsulu

322. Kommersiya fəaliyyəti özündə hansı istiqamətləri inteqrasiya edir?

- ✓ Satışın həcmnin və onun təşkilinin planlaşdırılması
- Malların keyfiyyətinə, onun rıqabıt qabiliyyətliliyinə, bazarda yaranmış satış və alış qiymətlərinin müəyyən olunması
- Effektivlik elementlərinin nəzərə almaqla ticarət prosesinin təşkili və onun həyata keçirilməsi
- Ticarət sövdələşmələri üçün mal göndərənlər və alıcılar arasında tərəf müqabillərinin axtarılıb tapılması
- Mənfəətin əldə olunması məqsədilə alınmış malların yenidən satışının təşkili

323. Kommersiya fəaliyyəti xidmətlərindən hansı hallarda istifadə olunur?

- ✓ Firmanın maliyyə gücü o qədər güclü olmadıqda
- Bazar ünsürü olmadıqda
- Bazar segmentlərinin miqdarı çox olmadıqda
- Satışdan sonrakı servis böyük olmadıqda
- Tam öyrənilmiş bazara çıxış zamanı

324. Kommersiya nədir

- alqı – satqı
- təchizat
- ✓ əmtəə bazarının təşkili
- xidmət bazarının təşkili
- gəlirlilik

325. Xidmətin kommersiya mahiyyətini başa düşmək üçün onu neçə növə bölmək lazımdır:

- beş
- altı
- ✓ iki
- üç
- dörd

326. Xidmət sahəsinin müstəqil sahə kimi formalaşması nəyin nəticəsidir?

- İstehsal sahələrinin inkişafı
- Ekoloji mühitin inkişafı
- ✓ Məhsuldar qüvvələrin inkişafı və əmək bölgüsünün dərinləşməsi.

- Xidmət sahəsinin təsnifatı
- Aqrar bölmənin inkişafı

327. Xidmət sahəsinin əsas fondlarının əsasını təşkil edir:

- ✓ Bina və qurğular
- Maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti
- Azqiymətli əşyalar
- Nəqliyyat vasitələri
- Xidmət müəssisəsinin avadanlığı

328. Xidmət sahələrində kommersiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün hansı informasiyaları aid etmək lazımdır?

- ✓ Alıcılar və alış motivləri
- Bazarın əmtəəyə qarşı tələbi
- Ticarət müəssisəsinin potensial imkanları və onun rəqabət qəblliliyyətliliyi
- Konyuktur mühiti
- Bazar konyukturası

329. Xarici investorlar kim ola bilər?

- ✓ Xarici hüquqi şəxslər.
- Yerli hüquqi və fiziki şəxslərlə yaradılan müəssisələrdə pay hesabı iştirak etməklə
- Beynəlxalq təşkilatlar
- Xarici vətəndaşlar
- Xarcdə daimi yaşayan Azərbaycanlılar

330. Bazar iqtisadiyyatının formalaşmasının hansı xarakterik cəhətləri vardır?

- ✓ Möhkəm, uzunmüddətli, sahələrarası əlaqələrin yaranması əsasında bazar kommersiya strukturlarının yaranması
- Bazar mexanizminin sosial ictimai nizamlanması
- Tələbin təklifdən üstünlüyünün araşdırılması
- Təklifin tələbdən üstünlüyünün müəyyən edilməsi
- Bazarda sahibkarlığın bütün səmərəli formalarının yaradılması

331. Mahiyyət etibarı ilə kommersiya hansı nöqtəyi –nəzərdən baxılmalıdır?

- Dünya iqtisadiyyatının forması kimi
- ✓ Pullu mal mübadiləsi forması kimi
- ancaq xarici ticarətin məcmusu kimi
- pullu mal mübadiləsinin milli iqtisadiyyatının tətbiqi
- Yerli və xarici ticarətin məcmusu kimi

332. Ticarətdə kommersiya xidmətlərinin vacib vəzifələri hansılardır?

- Reklam-informasiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsi, istehlakçı və istehlakçı malgöndərənələr arasında differensiallaşma aparmaqdan ibarətdir.
- ✓ Ticarətdə regional və mal bazarının həcmnin proqnozlaşması və öyrənilməsi.
- Ticarətdə regional xidmət bazarlarının öyrənilməsinin funksional strukturunun formalaşdırılması
- Ticarətdə xidmət bazarlarının öyrənilməsi üçün coğrafi strukturun formalaşdırılması
- İstehlakçı malgöndərənələr arasında differensiallaşma aparmaqdan ibarətdir.

333. Ticarətdə kommersiya xidmətlərinin vacib vəzifələri hansılardır?

- ✓ tələb və təklifin, qiymətin qarşılıqlı əlaqəsi
- malların milli mübadiləsi
- mal təklifi və pul mübadiləsi
- tələb və tədiyyə qabiliyyətli tələbin qarşılıqlı əlaqəsi
- bütün ticarət fəaliyyət prosesləri

334. Kommersiya obyektinə və onun əhatə etdiyi hüdudlara görə mal bazarları necə bölünür?

- ✓ Ölkə və region bazarları
- Lokal və regional bazarlar
- Milli və xarici bazarlar
- Ölkə regional lokal bazarları
- Neft məhsulları və taxıl məhsulları bazarı

335. Mal tədavülünün hansı həlqəsində göstərilməsindən aslı olaraq ticarət xidmət neçə cürdür?

- ticarət avtomatları ilə satış, elektron ticarət
- şəxsi satış, direkt meye,
- ✓ topdan ticarət xidmətləri və mağazalarda alıcılara göstərilən ticarət xidmətləri
- topdan ticarət, özünə xidmət, ticarət avtomatları
- şəxsi satış, direkt meye, topdan satış

336. Kapitalizmdəki ticarət əvvəlki formasiyalardakı ticarətdə nə ilə fərqlənir?

- ✓ ticarət kapital –sənaye kapitalından ayrılmış və onun stimullaşdırılmış rolunu oynamağa başlamışdır
- Hüquqi şəxslərin özləri arasında iqtisadi münasibətlər yaradan fəaliyyət sahəsi kimi rolunu
- Fiziki şəxslərin özləri arasında iqtisadi münasibətlər yaradan fəaliyyət sahəsi kimi rolunu
- Təkrar istehsalı fasiləsizliyini təmin etmək rolunu oynamağa başlamışdır
- Ticarət kapital istehlakçılar arasında vasitəçi rolunu oynamağa başlamışdır

337. Hansı formul dəyərin dəyişməsinin əks etdirir

- ✓ P-Ə və Ə1-P1
- P-Ə1 və Ə1-P1
- Ə1-P1 və Ə-P
- Ə-P və Ə1-P1
- Ə-P1 və Ə-P

338. «Kommersiya fəaliyyəti» nin əsasları bir elm sahəsi kimi nəyi öyrənir?

- bir elm kimi kommersiya proseslərini əsasən pərakəndə ticarət proseslərini öyrənir
- bütün kommersiya proseslərini, əsasən malın istehsalından istehlakçıya qədər keçdiyi səmərəli yolu öyrənir
- bazar şəraitində əmtəənin dəyərinin dəyişməsi proseslərini öyrənir
- ✓ bir elm kimi ticarətdə kommersiya proseslərinin daha effektiv yerinə yetirilməsi məqsədi ilə, malın alqı-satqı aktlarının həyata keçirilməsi yolu ilə son istehlakçıya çatdırılması haqqında
- bir elm kimi kommersiya proseslərini əsasən topdan ticarət proseslərini öyrənir

339. «Kommersiya fəaliyyəti» nin əsasları fənnini metodiki aparatı özündə nəyi əks etdirir?

- ✓ metodoloji tədqiqatın ümumi elmi və eləcə də xüsusi metodlarını özündə əks etdirir
- metodoloji əsas klassiklərin və Azərbaycan iqtisadçı alimlərinin elmi tədqiqatlarını əks etdirir
- müşahidə ekspertqiymətləndirmə modelləşmə metodlarını
- müqayisə, analogiya, riyazi modelləşməni əks etdirir
- metodoloji əsasını tədqiqatın sintez və analiz üsulu ilə təhlilini əks etdirir

340. Ticarət xidmətləri (mağazada göstərilən) necə təsnifləşdirilir?

- ✓ mal alışı ilə əlaqəli xidmətlər, əldə olunan malın istifadəsi ilə əlaqədar xidmətlər, mağazaya gələnlər üçün əlverişli şərait yaratmaq üçün göstərilən xidmətlər
- daşınma, anbarda saxlama, qablaşdırma, sortlaşdırma
- tələbin öyrənməsi, əmtəənin dəyişdirilməsi, yeni modifikasiyaları tətbiqi
- logistik xidmətlər, inventarizasiya xidmətləri, məsləhət, informasiya xidmətləri
- əmtəələrin istehlak dəyərinin hərəkətilə bağlı olan və istehsal prosesinin tədavül sferasında davamı olan prosesin tədavül sferasında davamı

341. Aşağıdakılardan hansı ticarətin ikili xüsusiyyətini daha düzgün əks etdirir?

- ✓ I Təsərrüfatının ayrıca sahəsi hesab olunur, II-mal alış-veriş aktlarının həyata keçirməyə istiqamətlənmiş ticarət prosesi mənasını verir
- malın dəyərinin dəyişməsi ilə əlaqədar, başqa sözlə malın topdan satışı prosesidir
 - malın alqı-satqısı ilə əlaqədar bütün müəvəqqi satış formalarıdır
 - malın alqı-satqı ilə əlaqədar xırda pərakəndə ticarətdir
 - I-qeyri-istehsal sahəsidir, II-yalnız malın alqı-satqı qiymətləri arasındakı fərqə istinad edən ticarət prosesini əks etdirir

342. Hazırda xidmət sferasında çalışan əmək qabiliyyətli əhali

- ✓ 65-70%
- 50-55%
 - 55-60%
 - 40%-qədər
 - 60-65%

343. Qeyri maddi xidmətlər maddi xidmətlərdən nə ilə fərqlənir?

- ✓ Fəaliyyət forması
- Keyfiyyət
 - Çoxnövzlülük
 - Rəngarənglik
 - Kəmiyyət

344. Qeyri istehsal sferası və istehlakçılar arasında əlaqə

- ✓ xidmət
- istehsal
 - nəqliyyat
 - rabitə
 - Mal təklifi

345. Kommersiya fəaliyyətinin mühüm prinsipləri hansılardır?

- ✓ Bazarda iqtisadi şəraitin dəyişməsi nəzərə alınmaqla kommersiya quraqlığı
- Kommersiya qərarlarının qəbul olunması marketing prinsiplərindən fəal istifadə edilməsi
 - Kommersiya risklərini qabaqcadan görmək və onların təsirinin nəticələrini qabaqcadan hesablamaq qabiliyyəti
 - Ticarət sövdələşmələri üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi məsuliyyətinin qaldırılması
 - Kommersiya prioritetlərinin (üstünlüklərinin) ayrılması

346. Kommersiya fəaliyyətində ümumi gəlir nəyi əks etdirir?

- ✓ Tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmi
- Mənfəətin mal dövriyyəsinə olan nisbətini
 - Mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmi
 - Tədavül xərclərinin mənfəətə nisbəti
 - Mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmi

347. Xidmət sahəsində əmək məhsuldarlığı hansı qaydada hesablanır?

- ✓ $\Theta m = \text{dövriyyə} : \text{işçilərin sayı}$
- $\Theta m = \text{dövriyyə} : \text{əmək haqqı}$
 - $\Theta m = \text{dövriyyə} : \text{mənfəət}$
 - $\Theta m = \text{mənfəət} : \text{işçilərin sayı}$
 - $\Theta m = \text{işçilərin sayı} : \text{dövriyyə}$

348. Xidmət sahələrində kommersiya fəaliyyətinin əsasını hansı elm təşkil edir

- ✓ İqtisadi nəzəriyyə
- Kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı
 - Maddi texniki təchizatın iqtisadiyyatı

- Xidmət sahələrinin iqtisadiyyatı
- Sənayenin iqtisadiyyatı

349. 443 Dünya ölkələrinin təcrübəsində bütün ictimai istehsal neçə sahəyə bölünür?

- ✓ üç
- iki
 - dörd
 - beş
 - bir

350. İqtisadi nəzəriyyə nöqteyi-nəzərindən ticarət nədir?

- ✓ İqtisadi kateqoriyadır.
- hər cür alqı-satqıdır
 - mal tədavülüdür
 - birbaşa satışdır
 - Pərakəndə satışdır

351. Ticarətin predmeti nədir?

- Satıcı
 - Qiymət
 - Xidmət
 - Alıcı
- ✓ Mal

352. ticarət nədir?

- ✓ Ömtə tədavülü ilə əlaqədar olaraq insan fəaliyyətinin bir növüdür
- Bazara yönələn fəaliyyətdir
 - Bazara diferensial yanaşmadır
 - Heç biri doğru deyil
 - Tələbat ehtiyacların mübadilə yolu ilə idarəetməsinə yönələn fəaliyyətdir

353. “Ticarətin mahiyyətinə dair təcrübə” kitabı nə vaxt nəşr edilmişdir?

- ✓ 1755.0
- 1628.0
 - 1735.0
 - 1795.0
 - 1815.0

354. Ticarətin iqtisadi sosial mahiyyətini ilk dəfə kim şərh etmişdir?

- ✓ R.Kantilyon
- İ.Sey
 - D.Mill
 - D.Rikazdo
 - S.Şumpeter

355. Örtülü bazar nədir?

- ✓ Şirkətdaxili mal bazarıdır
- Tənzimlənən bazardır
 - Şirkətlərarası bazardır
 - Respublikadaxili bazardır
 - ölkələrarası mal bazarıdır

356. Müasir kommersiyanın predmeti nədir?

- ✓ bütün əmək məhsullarının alqı-satqısı
- alıcı və satıcılarla münasibətdir
- alıcıların hüquqlarının qorunmasıdır
- xidmət sferasında tarazlığın qorunmasıdır.
- əmək məhsullarının bir hissəsi olan şəxsi istehlak əşyaları

357. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq fəaliyyətinə aiddir?

- ✓ sahibkara gəlir gətirən iqtisadi, istehsal və digər fəaliyyətin təşkilidir.
- alqı-satqı prosesini həyata keçirilməsi zamanı və mənfəətin əldə olunmasıdır
- sahibkara gəlir gətirməyən iqtisadi, siyasi və digər fəaliyyətin təşkilidir.
- sahibkarın kapitalı əsasında yerinə yetirilən hər hansı fəaliyyətdir
- istehsal, əməl alqı-satqı ilə əlaqədar olan fəaliyyətdir

358. «Kommersiya fəaliyyəti» nin əsasları fənninin predmeti nədir?

- ✓ əmtəə tədavi sferasında topdan və pərakəndə təşkilatlarının həyata keçirdikləri kommersiya prosesləridir
- kommersiya fəaliyyəti kursunun predmeti kommersiya fəaliyyətinin idarə edilməsidir
- kommersiya fəaliyyəti kursunun predmeti marketing idarəetməsidir
- kommersiya fəaliyyəti kursunun predmeti bazar infrastrukturalarının öyrənilməsidir
- kommersiya fəaliyyəti kursunun predmeti alıcının istehlak tələbinin öyrənilməsidir

359. «Kommersiya» sözünün mənası nədir?

- ✓ latın sözü olub «ticarət» deməkdir
- latın sözü olub «dəllal» deməkdir
- türk sözü olub «tacir» deməkdir
- Azərbaycan sözü olub «baqqal» deməkdir
- rus sözü olub «ticarət» deməkdir

360. Covdar kimdir?

- ✓ xırdavat malları hər tərəfə yayan səyahətçi tacirdir
- alıcıya yaxınlaşan iri topdan tacirdir
- alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradan anbardır
- xırdavat malları satan iri topdan satıcıdır
- istehsalçıya yaxınlaşan xırda pərakəndə tacirdir

361. covdarla cərcinin fərqi nədir?

- ✓ cərci maksimum dərəcədə mal istehsalçısına yaxınlaşır, covdar isə son istehlakçıya yaxınlaşır
- covdar iri topdan ticarətdir, cərci xırda topdan tacir
- covdar xırdavat malları satır, cərci ərzaq malları
- covdar istehsalçıdır, cərci tacir
- covdar maksimum dərəcədə mal istehsalçısına, cərci isə son alıcıya yaxınlaşır

362. Kommersiya işində müvəffəqiyyəti nədir?

- ✓ müəssisənin, firmanın gəlirlərinin alınmasını təmin edən məqsədyönlü hərəkətinin, təsərrüfat fəaliyyətinin gözlənilən nəticələrin qazanılması
- baş verə biləcək mənfi nəticələrin aradan qaldırılması məqsədilə kommersiya fondu yaratmaq
- müəssisələrin kommersiya baxımı ilə inkişafını məqsədlərini müəyyən etmək
- razılaşdırılmış və əlaqələndirilmiş kommersiya işlərinin yerinə yetirilməsi
- prosesin inkişaf yollarına, bazarın vəziyyətinə dair dəqiq məlumatlar

363. Kommersiya işi dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ mal alqı-satqısı ilə məşğul olmaq və mənfəət qazanmaq
- əmtəə-pul münasibətləri şəraitində obyektin rentabelləşdirilməsini təmin edə bilən məqsədyönlü tədbirlər və iş növləri sistemi

- istehlakçının tələbini nəzərə almadan daha çox satmaq tədbirləri
- əmtəə-pul münasibətləri şəraitində obyektin maliyyəsini təmin edən məqsədyönlü tədbirlər sistemi
- istehlakçıların tələbini öyrənmək, mal istehsal edib bazara çıxarmaq

364. "Azərbaycan Respublikasında ticarət, ictimai iaşə, məişət və digər növ xidmət Qaydaları" nə vaxt təsdiq edilmişdir

- ✓ 2014
- 2005
- 2010
- 1999
- 2000

365. İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi haqqında “ Azərbaycan Respublikası Qanunu nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- ✓ 1995
- 1997
- 1998
- 1999
- 1996

366. Məişət xidmətlərini xarakterizə edən təsnifat əlamətlərinə aid deyil :

- ✓ Məişət xidməti bazarında əsas biznes sahələrinin şaxələnməsi
- Məişət xidməti bazarında nəticələrin icra səviyyəsi
- Məişət xidməti bazarında istehsalın təmərküzləşməsi
- Məişət xidməti bazarında müştərilərlə personalın şəxsi əlaqə səviyyəsi
- Məişət xidməti bazarında xidmətin istehsalının kütləvililiyi

367. Məişət xidməti sahələrinin inkişafına təsir göstərən amil deyildir:

- ✓ siyasi amillər
- Əməyin sosial bölgüsü
- Demografik amillər
- Qadınların rolunun fəal surətdə dəyişməsi
- Elmi-texniki tərəqqi

368. İnjiniring xidmətlərinin xüsusiyyətlərinə aiddir:

- bu xidmətlər auditor xidmətlərinə aiddir
- ✓ onların sənaye təyinatlı xidmətlərin bir forması kimi çıxış etməsi
- istehlak təyinatlı xidmətlər injiniringin tərkibinə daxildir
- bu xidmətlər təkrar olunmazdır
- bu yeni, hal-hazırda təkrar olunmayan biliklərin realizasiyası ilə bağlı xidmətdir

369. İnjiniring xidmətlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- ✓ bu yeni, hal-hazırda təkrar olunmayan biliklərin realizasiyası ilə bağlıdır
- bu xidmətlər təkrar istehsal oluna bilərlər
- qeyri-istehsal xarakterli xidmətlər injiniringin tərkibinə daxil deyil
- onlar maddi dəyərlərin və xidmətlərin istehlakını təmin edən istehsal prosesi ilə əlaqəlidir xidmətdir
- onların sənaye təyinatlı xidmətlərin bir forması kimi çıxış etməsi

370. İnjiniring nədir:

- ✓ iqtisadi-məsləhət işləri və mühəndis-texniki məsləhətlərlə əlaqəli olan xidmətlərdir
- son istehlakçıların xidməti ilə bağlı məsləhətlərdir
- sənaye təyinatlı məhsulların texniki xidməti
- sənaye müəssisələrinin tikintisi ilə bağlı xidmətlər
- mühəndis-texniki məsləhətlərlə əlaqəli olan xidmətlərdir

371. İstehsalın mürəkkəbləşməsi ilə əlaqədar olaraq xidmət bazarında hansı təmayüllər müşahidə olunur

- ✓ xidmətlərə olan tələb yüksəlir
- xidmətlərə olan tələb azalır
- xidmətlərin təklifi azalır
- xidmətlərin təklifi dəyişmir
- xidmətlərə olan tələb dəyişmir

372. Verilmiş tərifin müəllifi kimdir: «Xidmət – alıcılarla müəssisənin xidmətedici heyəti, fiziki resursları və sistemləri arasında qarşılıqlı əlaqələr nəticəsində baş verən bir sıra hissə olunmayan hərəkətləri birləşdirən prosesdir»:

- ✓ K.Qrenroos
- R.Maleri
- L.Berri
- F.Kotler
- K.Lavlok

373. K. Qrenroos xidmətə belə bir tərif vermişdir:

- ✓ Xidmət – alıcılarla müəssisənin xidmətedici heyəti, fiziki resursları və sistemləri arasında qarşılıqlı əlaqələr nəticəsində baş verən bir sıra hissə olunmayan hərəkətləri birləşdirən prosesdir
- Xidmət – dəyər yaradan və xidmətlərin alıcısına və ya onun əmlakına istiqamətlənən hissələnən və hissə olunmayan hərəkətlər nəticəsində müəyyən məqamda və müəyyən məkanda istehlakçılar üçün müəyyən üstünlükləri təmin edən iqtisadi fəaliyyətin növüdür
- Xidmət - əmək fəaliyyətinin nəticəsi olan və insanların hər hansı bir tələbatını ödəyən faydalı dəyərdir
- Xidmət - satış məqsədilə istehsal olunan qeyri-maddi aktivlərdir
- Xidmət – bir tərəfin digər tərəfə təklif etdiyi hər hansı bir fəaliyyət, nəyəsə sahiblənməklə nəticələnəyən hissə olunmaz hərəkətdir

374. «Xidmət – satış məqsədilə istehsal olunan qeyri-maddi aktivlərdir» tərifinin müəllifi kimdir:

- ✓ R.Maleri
- K.Lavlok
- L.Berri
- K.Qrenroos
- F.Kotler

375. F.Kotler görə:

- ✓ Xidmət – bir tərəfin digər tərəfə təklif etdiyi hər hansı bir fəaliyyət, nəyəsə sahiblənməklə nəticələnəyən hissə olunmaz hərəkətdir
- Xidmət – alıcılarla müəssisənin xidmətedici heyəti, fiziki resursları və sistemləri arasında qarşılıqlı əlaqələr nəticəsində baş verən bir sıra hissə olunmayan hərəkətləri birləşdirən prosesdir
- Xidmət- əmək fəaliyyətinin nəticəsi olan və insanların hər hansı bir tələbatını ödəyən faydalı dəyərdir
- Xidmət – satış məqsədilə istehsal olunan qeyri-maddi aktivlərdir
- Xidmət – dəyər yaradan və xidmətlərin alıcısına və ya onun əmlakına istiqamətlənən hissələnən və hissə olunmayan hərəkətlər nəticəsində müəyyən məqamda və müəyyən məkanda istehlakçılar üçün müəyyən üstünlükləri təmin edən iqtisadi fəaliyyətin növüdür

376. “Xidmət – bir tərəfin digər tərəfə təklif etdiyi hər hansı bir fəaliyyət, nəyəsə sahiblənməklə nəticələnəyən hissə olunmaz hərəkətdir”: Verilmiş tərif kimə məxsusdur:

- ✓ F.Kotler
- L.Berri
- K.Lavlok
- R.Maleri
- K.Qrenroos

377. Xidmət müəssisələrində istifadə olunan ilkin informasiya:

- ✓ müşahidələrin aparılması yolu ilə toplanan informasiyadır
- keyslərin öyrənilməsi yolu ilə toplanan informasiyadır
- nüfuzlu şəxslərdən toplanan informasiyadır
- müəssisənin hesabatlarından toplanan informasiyadır
- ədəbiyyatın öyrənilməsi yolu ilə toplanan informasiyadır

378. Xidmət müəssisələrində istifadə olunan təkrar informasiya:

- ✓ ədəbiyyatın öyrənilməsi yolu ilə toplanan informasiyadır
- Delfi metodu ilə toplanan informasiyadır
- müsahibə yolu ilə toplanan informasiyadır
- müşahidə yolu ilə toplanan informasiyadır
- sorğular yolu ilə toplanan informasiyadır

379. Müasir servisin norma və prinsiplərinə aiddir

- ✓ İstehsalın təklif olunan servislə zəmanətli uyğunluğu
- aqressiv qiymət siyasəti
- təklifin qeyri-məcburiliyi
- istifadənin məcburiliyi
- Servisin qeyri-elastikliyi

380. Müasir servisin norma və prinsiplərinə aiddir :

- ✓ Düşünülmüş qiymət siyasəti
- aqressiv qiymət siyasəti
- təklifin qeyri-məcburiliyi
- istifadənin məcburiliyi
- Servisin qeyri-elastikliyi

381. Müasir servisin norma və prinsiplərinə aid deyil:

- İstehsalın təklif olunan servislə zəmanətli uyğunluğu
- Servisin texniki adekvatlığı
- Servisin informasiya təminatı
- Düşünülmüş qiymət siyasəti
- ✓ istifadənin məcburiliyi

382. Müasir servisin norma və prinsiplərinə aid olmayan variantı göstərin:

- ✓ Servisin qeyri-elastikliyi
- İstifadənin qeyri-məcburiliyi
- Servisin elastikliyi
- Servisin rahatlığı
- Təklifin məcburiliyi

383. Servis xidmətləri:

- ✓ məhsulun satışı və istismarı ilə bağlı olan xidmətlər kompleksidir
- məhsulun hazırlanması ilə bağlı olan xidmətlər kompleksidir
- məhsula marka adının verilməsi ilə bağlı olan xidmətlər kompleksidir
- məhsulun qablaşdırılması ilə bağlı olan xidmətlər kompleksidir
- məhsulun layihələndirilməsi ilə bağlı olan xidmətlər kompleksidir

384. Satışdan əvvəl olan xidmətlərə aiddir:

- ✓ satışa hazırlıq və satış zamanı xidmət
- satış zamanı və zəmanətli xidmət
- zəmanətli xidmət və zəmanət müddətindən sonrakı xidmət
- satışa hazırlıq və zəmanətli xidmət
- satışa hazırlıq və satışdan sonrakı xidmət

385. Satışdan sonra xidmətlərə aiddir:

- ✓ məmulatın istismara hazırlanması

- qiymətin səviyyəsinin müəyyən edilməsi;
- malın satışa hazırlanması;
- qablaşdırma;
- pər akəndə satış şəbəkəsinə çatdırılma;

386. Xidmət ofisində əhatə və ətraf mühitin hansı amilləri satışa təsir edir:

- ✓ işıqlandırma, istilik, səslər;
- fasiləsizlik;
- bazarın konyukturasi;
- həvəsləndirmə.
- rəqabətin olması;

387. Xidmət satıcılarının fəaliyyətinin idarə olunmasını çətinləşdirən səbəb nədir:

- ✓ öz xidmətlərini müştərilərə göstərmək mürəkkəb olur;
- marketinq fəaliyyətindən istifadə edə bilmir;
- müştərinin cəlbədiciliyi.
- Qiyməti müəyyən edə bilmir
- müştərilərlə ünsiyyət qura bilmir;

388. İstehlakçıları qruplara aşağıdakı əlamətlər üzrə birləşdirmək olar:

- ✓ psixoxrafik, demoqrafik, coğrafi, davranış, sosial-iqtisadi
- sosial, coğrafi, pioxqrafik
- fərdi,davranış, sosial-iqtisadi
- fərdi,demoqrafik, psixoxrafik
- demoqrafik, coğrafi, davranış

389. Hiss olunmazlıq (duyulmazlıq) dərəcəsinə görə qeyri-maddi xidmətlərə aid deyil:

- ✓ maşın təmiri
- mehmanxanalar
- konsaltinq xidmətləri
- təhsil
- məsləhətxanalar

390. Hiss olunmazlıq (duyulmazlıq) dərəcəsinə görə maddi xidmətlərə aid deyil:

- ✓ məsləhətxanalar
- xəstəxanalar
- bərbərxanalar
- maşın təmiri
- restoranlar

391. İstehsal xidmətlərinə aiddir:

- ✓ avadanlığa xidmət (təmir)
- sığorta
- maliyyə
- mədəniyyət
- təhsil

392. İstehsal xidmətlərinə aiddir:

- ✓ injiniring
- nəqliyyat
- rabitə
- televiziya
- ticarət

393. Fərdi xidmətlərə aid deyil:

- ✓ franşayzing
- əyləncə
- səyahət
- işə düzəltmə
- təhsil

394. Lizing üzrə məsləhətləşmə xidmətinə daxildir:

- ✓ Sövdələşmənin tərtibi
- Vasitəçilərin seçilməsi
- Cari təmir
- Texniki baxış
- İstifadə yerinə daşınma

395. Satıcının debitor borcunun vasitəçi firma tərəfindən satılıb alınması..... əməliyyatıdır:

- ✓ Faktoring əməliyyatıdır
- Forfeyting əməliyyatıdır
- kassa əməliyyatıdır
- Hesablaşma əməliyyatıdır
- Lizing əməliyyatıdır

396. Bankların həyata keçirdiyi qeyri -ənənəvi bank xidmətlərinə isə aid deyil

- ✓ depozitlərin cəlb edilməsi xidməti
- forfeyting xidməti.
- faktoring xidməti;
- lizing xidməti;
- trast xidməti;

397. Müştərinin sərəncamı və müqaviləsinə əsasən onun əmlakının bankın öz adından idarə edilməsi əməliyyatıdır:

- ✓ Faktoring
- Vasitəçilik
- Lizing
- Trast
- Forfeyting

398. Lizing müqaviləsinin əsasını aşağıdakılar təşkil edirlər:

- Lizing müqaviləsinin müddəti;
- Lizing ödənişləri və lizing üzrə təklif olunan xidmətlər
- ✓ maliyyələşdirmənin əlaqələndirilməsi
- Lizing müqaviləsinə xitam verilməsi
- Müqavilənin subyektləri (lizing müqaviləsinin tərəfləri);

399. Əmtəə istehsalçısı üçün lizing bazarının üstünlükləri aşağıdakılardır:

- ✓ xidmətlərin bazarın tələbinə uyğun istiqamətləndirilməsi
- yeni məhsulun mənimsənilməsi zamanı riskin aşağı salınması
- maliyyə səmərəsi,
- lizing obyektindən istifadənin etibarlılığı,
- vəsaitlərin əlverişli olması

400. Əmtəə istehsalçısı üçün lizing bazarının üstünlükləri aşağıdakılardır:

- ✓ istehsal texnologiyasının təkmilləşdirilməsi

- transaksion xərclərə qənaət,
- dövlətin lizinqə köməyi
- vergi imtiyazları,
- vaxt amili,

401. Lizinq sövdələşməsinin əsas iştirakçısı deyildir:

- ticarət və nəqliyyat müəssisələri
- Sövdələşmə obyektinin təchizatçısı və malgöndərəni
- ✓ Sövdələşmələrin zəmanətçisi kimi çıxış edən kommersiya bankları
- Lizinq firma və kompaniyaları
- İstehsal müəssisələri

402. Lizinq əməliyyatlarında icarədar kimdir?

- Tədarükçü
- ✓ Avadanlığın müəyyən müddətə istifadəyə götürən müəssisə
- Fiziki şəxslər
- Lizinq şirkəti
- Avadanlığın haqqını ödəyib icarəyə verən şəxs

403. Kommersiya banklarının fəaliyyətinin son nəticəsi olan mənfəət (zərərlər) hansı fəaliyyətin nəticəsidir?

- ✓ maliyyə
- işguzar
- plan
- strateji
- Balans

404. Ticarət müəssisəsi kimi banklar xüsusi əmtəə növünün.....alqı-satqısını həyata keçirir

- ✓ pulun və həmçinin xarici ölkələrin valyutalarının
- səhmlərin
- qiymətli metal məmulatlarının
- qiymətli kağızların
- daşınmaz əmlakın

405. Bank xidmətlərinin təsnifləşdirilməsi.....asılıdır

- ✓ kommersiya banklarının fəaliyyətindən və onların əsas funksiyalarından
- verilən lisenziyanın şərtlərindən
- yalnız maliyyələşmə mənbələrindən
- yalnız kommersiya banklarının funksiyalarından
- kommersiya banklarının fəaliyyətindən və onların maliyyələşmə mənbəyindən

406. Lizinq əməliyyatı hansı aktiv bank əməliyyatı növünə aiddir

- ✓ Fiziki və hüquqi şəxslərə müxtəlif müddətə və müxtəlif şərtlərlə kreditlərin verilməsi
- Lisenziyaləşdirmə
- İnvestisiyaləşdirmə
- Öz adından öz hesabına qiymətli kağızlarla əməliyyatların aparılması
- Kommersiya banklarının qeyri əhəməli əməliyyatlarının aparılması

407. Fiziki şəxslərin vəsaitlərinibanklar cəlb edə bilərlər

- Beşdən çox filialı olan
- Vəsitəçi təşkilatlar
- ✓ Mərkəzi Bankın xüsusi lisenziyası olan
- Bazarda 3 ildən çox müddətdə iştirak edən
- AR hökumətindən icazəsi olan

408. Bankın cari fəaliyyəti zamanı meydana çıxan itkilər.....hesabına ödənilir

- ✓ Ehtiyat fondu
- Yığım fondu
- İctimai təminatlı fond
- Sığorta fondu
- Nizamnamə fondu

409. Kommersiya banklarına birdəfəlik səhm və istiqraz buraxılmasına

- ✓ İcazə verilmir
- Yalnız Mərkəzi Bankın icazəsi ilə
- Maliyyə Nazirliyinin icazəsilə
- Yalnız birillik fəaliyyətdən sonra icazə verilir
- Beşillik fəaliyyətdən sonra icazə verilir

410. Kommersiya bankları üçün nizamnamə kapitalının minimum məbləği....tərəfindən müəyyən edilir

- Milli Məclis
- Kommersiya Bankının özü
- ✓ Mərkəzi Bank
- Nazirlər Kabineti
- Maliyyə Nazirliyi

411. Bankın resurslarına daxildir

- Kapital qoyuluşu
- ✓ Ehtiyat fondu
- Amortizasiya fondu
- əmanət sertifikatları
- Gələcək dövrün xərcləri fondu

412. Bankın xüsusi kapitalı deyildir

- Əlavə kapital
- Nizamnamə kapitalı
- ✓ Banklararası kredit
- Ehtiyat fondu
- Yığım fondu

413. Depozit dedikdə.....başə düşülür

- ✓ Fiziki və hüquqi şəxslərin əmanətləri
- Fiziki şəxslərin pul vəsaiti
- Səhmlər
- Əmanət sertifikatları, veksellər, istiqrazlar
- Hüquqi şəxslərin pul vəsaitləri

414. Kommersiya bankları lisenziyanı hansı strukturdan alırlar?

- Maliyyə Nazirliyindən
- Nazirlər kabinetindən
- ✓ Mərkəzi Bankdan
- Vergilər Nazirliyindən
- Ədliyyə Nazirliyindən

415. Lizinq üzrə icarədar kimi çıxış edir:

- ✓ avadanlığı icarəyə verən müəssisə

- tədarükçü
- avadanlığın dəyərini ödəyib icarəyə verən
- lizinq kompaniyası
- investisiya

416. İstehsal vasitələrinin orta və uzun müddətə icarəyə verilməsi necə adlanır?

- ✓ lizinq
- investisiya
- forfeytinq
- faktoring
- trast

417. Bankın depozitar fəaliyyətidir:

- ✓ qiymətli kağızlar sertifikatının saxlanılması üzrə xidmət göstərmək
- qiymətli kağızlar sertifikatının satın alınması üzrə xidmət
- təkrar bazarda qiymətli kağızlarla alqı- satqı əməliyyatları
- qiymətli kağızlar sertifikatının satışı üzrə xidmət göstərmək
- qiymətli kağızlar sertifikatının alqı satqısı xidmət göstərmək

418. Bankın ticarət əməliyyatlarıdır:

- ilkin bazarda qiymətli kağızların alqı-satqısı
- Mərkəzi Bankın tapşırığı ilə ilkin bazarda qiymətli kağızların alqı- satqı əməliyyatları
- ✓ müştərilərin tapşırığı ilə təkrar bazarda qiymətli kağızların alqı- satqısı
- Mərkəzi Bankın tapşırığı ilə təkrar bazarda qiymətli kağızlarla alqı- satqı əməliyyatları
- müəyyən bazarda qiymətli kağızların alqı-satqısı

419. Xidmət sferasına görə banklar bölünürlər:

- Universal
- Xırda, orta, iri, bank konsorsiumu və banklararası birlik
- Filialsız və çox filiallı
- ✓ Regional, regionlararası, milli və beynəlxalq +
- ixtisaslaşmış

420. Kommersiya bankı:

- ✓ Pul və ödəniş vasitələri formasında məhsul istehsal edən spesifik təşkilatdır
- Qiymətli kağızların istehsalını həyata keçirir
- Maliyyə nazirliyinin nəzdində olub qızıl-valyuta ehtiyatlarını saxlayan kommersiya təşkilatıdır
- Bazar iqtisadiyyatı şəraitində nəgdi pulların emissiyasını həyata keçirən təşkilatdır
- Maddi istehsal sferası məhsulunu istehsal edən kommersiya təşkilatıdır

421. Kommersiya bankı

- ✓ Dövlətin kredit siyasətini həyata keçirir
- Fiziki şəxslərin kreditorudur
- hüquqi şəxslərin kreditorudur
- Regional kassa hesablaşma mərkəzidir
- Dövlətin xəzinədarıdır

422. Universal bank:

- ✓ bütün bank əməliyyatlarını həyata keçirir
- hüquqi şəxslərə xidmət edir
- manat və valyuta lisenziyasına malikdir
- qiymətli kağızlar bazarında peşəkar fəaliyyətə əlavə lisenziyaya malikdir
- fiziki şəxslərə xidmət edir

423. Bankın mahiyyəti ondadır ki, o:

- ✓ maliyyə vasitəçiliyi üzrə ixtisaslaşır.
- əmanətlərin qəbulu ilə məşğul olur
- nağdsız dövriyyəni təşkil etməklə tədavüldəki pul kütləsini azaldır
- pul nişanlarının emissiyasını həyata keçirir
- nağdsız dövriyyəni təşkil etməklə tədavüldəki pul kütləsini artırır

424. Dəniz nəqliyyatının çatışmayan xüsusiyyəti:

- dəniz yollarının qeyri məhdud buraxılış qabiliyyətinə malik olması.
- aşağı yük və sərnəşin daşıma tariflərinə malik olması;
- 24 saat fasiləsiz iş rejiminin təmini;
- tələb olunan təklifdən asılı olaraq yüksək mobillilik imkanı
- ✓ nisbətən aşağı sürət imkanlarının mövcudluğu

425. Dəniz nəqliyyatının üstün xüsusiyyəti:

- ✓ dəniz yollarının qeyri məhdud buraxılış qabiliyyətinə malik olması.
- çox da böyük olmayan hərəkət tezliyinə malik olması;
- yüklərin diqqətlə qablaşdırılmaya ehtiyacı olması
- sərnəşinlərin sığortalanmaya ehtiyacın olması.
- nisbətən aşağı sürət imkanlarının mövcudluğu;

426. Boru nəqliyyatının çatışmayan xüsusiyyəti hesab olunur:

- ✓ tikinti xərclərinin yüksək maya dəyəti ilə müşayiət olunması
- nəqlətilən yükün fasiləsiz ötürülmə imkanının mövcudluğu;
- aşağı maya dəyərinə malik olması;
- həyata keçirilən nəqlətmə əməliyyatlarının yüksək dəqiqlik səviyyəsi
- istənilən hava şəraitindən asılı olmaması;

427. Boru nəqliyyatının üstün xüsusiyyəti hesab olunur:

- ✓ istənilən hava şəraitindən asılı olmaması
- yalnız neft-qaz məhsullarının daşınması
- tikinti xərclərinin yüksək maya dəyəri ilə müşayiət olunması
- digər məhsulların daşınması məhdudiyyəti
- yalnız birtərəfli nəqlətmə imkanlarına malik olması,

428. Hava nəqliyyatının çatışmazlığı sayılır:

- ✓ çəki və həcmə görə məhdudiyyətlərin tətbiqi;
- yüklərin daha sadə qablaşdırma imkanı;
- sərnəşinlərin komfortlu uçuş təminatı;
- aşağı sığorta xərclərinə malik olması.
- servis xidmətlərinin yüksək səviyyəsi;

429. Hava nəqliyyatının üstün xüsusiyyətləri bunlar sayılır:

- ✓ yüksək uçuş sürətinin mövcudluğu
- çəki və həcmə görə məhdudiyyətlərin tətbiqi;
- yerüstü hava infrastruktur xidmətlərindən asılılıq məcburiyyəti;
- hava limanlarının istehsal və xidmət infrastrukturlarından uzaqlığı.
- təyin olunan yüksək tariflərin mövcudluğu;

430. Səmərəli nəqliyyat növünün seçilməsində nəzərə alınan amillər:

	✓ Yükün növü və xüsusiyyətləri, daşınma marşrutu və məsafəsi; vaxt amili; qablaşdırılma məsrəfləri; xidmətin dəyəri; yükün sığorta xərcləri, yükün magistral nəqliyyata kimi çatdırılma xərcləri; • Yükün növü və xüsusiyyətləri, daşınma marşrutu və məsafəsi, vaxt amili, demoqrafik amillər, qablaşdırılma məsrəfləri, xidmətin dəyəri, yükün sığorta xərcləri, yükün magistral nəqliyyata kimi çatdırılma xərcləri; • Yuk daşım xərclərinin mövcudluğu və yüklərin bu istiqamətlərdə göndəriş tezliyi, alqı-sıqtqı müqavilələri, daşınma sazişləri və digər sənədlərdə mövcud məhdudiyyətlər, siyasi vəziyyət • Yükün növü və xüsusiyyətləri, daşınma marşrutu və məsafəsi; vaxt amili; qablaşdırılma məsrəfləri; xidmətin dəyəri; yükün sığorta xərcləri, yükün magistral nəqliyyata kimi çatdırılma xərcləri və gömrük xərcləri • Yükün növü və xüsusiyyətləri, daşınma marşrutu və məsafəsi; vaxt amili; qablaşdırılma məsrəfləri; xidmətin dəyəri; yükün sığorta xərcləri,daşınacaq yüklərin qiyməti
431.	Nəqliyyat xidmətlərinin həyata keçirilmə dövrü hansılardır?
	✓ İqtisadi ticarət razılaşmalarının həyata keçirilməsinə qədər olan dövr, həyata keçirilmə dövrü, keçirilib qurtarandan sonra yaranan müddət. • İqtisadi ticarət razılaşmalarının həyata keçirilməsinə qədər olan dövr, keçirilib qurtarandan sonra yaranan müddət. • istehlakçının nəqliyyat xidmətlərinə zəruri tələbatı müəyyən etdiyi dövr və ticarət razılaşmalarının həyata keçirilməsi dövrü • ticarət razılaşmalarının həyata keçirilməsi və xidmətlər üzrə tariflərin müəyyən edildiyi müddət • İqtisadi ticarət razılaşmalarının həyata keçirilməsinə qədər olan dövr, daşınma xidmətlərinin dəyərinin ödənilməsi dövrü, həyata keçirilmə dövrü, keçirilib qurtarandan sonra yaranan müddət.
432.	Nəqliyyat xidmətlərinə aiddir:
	✓ alqı-satqı xidmətləri, yüklərin və sərnişinləri daşınma prosesləri, nəqliyyat logistika, ekspeditor xidmətləri • yüklərin və sərnişinləri daşınması,gömrük xidmətləri • nəqliyyat logistika, ekspeditor xidmətləri • alqı-satqı xidmətləri, yüklərin və sərnişinləri daşınma prosesləri, nəqliyyat logistika, ekspeditor və gömrük xidmətləri • yüklərin və sərnişinləri daşınması xidmətləri
433.	“İcarə haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu nə vaxt qəbul olunmuşdur
	✓ 1992 • 1991 • 1993 • 1994 • 1990
434.	Mənzil təsərrüfatı xidmətlərinə daxil edilmir:
	✓ Kommunal xidmətlərə görə ödənilən məbləğ • vasitəçiliyə görə ödənilən məbləğ; • kirayəyə götürülmüş yerlərdə yaşamaq üçün əhalinin ödədiyi haqq; • vətəndaşların fərdi sifarişləri ilə texniki inventarizasiya bürosunun göstərdiyi xidmətlərə görə əhali tərəfindən ödənilən haqq; • vətəndaşların ödədiyi mənzil haqqı;
435.	Mənzil kommunal təsərrüfatı sahələrinin fərqli (spesifik) xüsusiyyətlərinə aid deyildir:
	✓ Qiymət amili xidmətin dinamikliyinə təsir göstərir • Mənzil uzun müddət istismar olunan bahalı əmtəədir • Evlərin və mənzillərin təchizatında rəqabət mümkün deyil. • Mənzil kommunal təsərrüfatı təbii inhisara aiddir • Ev idxal edilməyən əmtəədir
436.	Mənzil –kommunal təsərrüfatı:
	✓ yaşayış sahələrində yaşayan vətəndaşlara rahat həyat şəraiti təmin etmək məqsədilə göstərilən xidmətlərdir. • işguzar fəaliyyətdə əməkdaşların rahatlığını təmin etmək üçün göstərilən xidmətlərdir • yaşayış məntəqələrinin abadlaşdırılması və yaşıllaşdırılması xidmətləridir • kommunal xidmətlərdir • şəhər və digər yaşayış ərazilərində sanitariya vəziyyətini əlverişli səviyyədə saxlaması üçün göstərilən xidmətlərdir.
437.	“Tibbi sığorta haqqında” haqqında AR Qanunuqəbul edilmişdir:

- ✓ 1999
- 2004
- 2005
- 2006
- 2000

438. Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının üzvüdür:

- ✓ 1993
- 2000
- 1995
- 2002-ci ildən
- 1998

439. Səhiyyə xidmətlərinin təsnifatı:

- ✓ tibbi xidmətlərinin xüsusiyyəti, dəyərinin miqdar xarakteristikası, istehsalı ilə bağlılığı
- Tibbi xidmətlərin dəyərinin miqdar xarakteristikası, istehsalı və iqlim şəraitindən asılılığı
- Xidmətin göstərilməsinin investorlardan asılılığı
- Cavablar səhvdir
- tibbi xidmətlərinin xüsusiyyəti, iqlim şəraitindən asılılığı, zaman amili ilə əlaqəsi

440. Səhiyyənin səmərəliliyinin növləri:

- ✓ Tibbi, sosial, iqtisadi səmərəlilik
- Yalnız tibbi səmərəlilik
- İqtisadi və siyasi səmərəlilik
- Bütün cavablar doğrudur
- Tibbi və iqtisadi səmərəlilik

441. Tibbi xidmətin xüsusiyyətinə aid deyildir

- ✓ Səhiyyə xidmətlərinin göstərilməsi müddəti məhduddur
- xidmət həmişə fərdi xarakter daşıyır.
- Xidmətin nəticələri fiziki həcminə görə müxtəlifdir.
- Səhiyyədə səmərəlilik çəkilən xərclərlərin həcmi ilə birbaşa bağlı deyil.
- peşəkar fəaliyyətin nəticəsi insanın özündə təcəssüm edir.

442. Səhiyyə nəzərdə tutmur

- ✓ Xəstələrin tibbi sığortalanması
- xəstəliklərin qarşısının alınması,
- xəstələrin müalicə edilməsi
- sanitariya təmizliyinin lazımi səviyyədə saxlanılması
- əhalinin sağlamlığının qoruması,

443. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının müəyyən etdiyi tərifə görə “ Sağlamlıq”:

- ✓ yalnız xəstəlik və fiziki qüsurların olmaması demək deyil, o həmçinin tam fiziki, əqli və sosial rifahla xarakterizə olunan vəziyyətdir”.
- əhalinin fiziki sağlamlığıdır
- insan orqanizminin normal fəaliyyətidir
- əhalinin sağlamlığının qoruması, xəstəliklərin qarşısının alınması, onların müalicə edilməsidir
- insan sağlamlığını qorumaq və möhkəmləndirmək üçün fəaliyyətdir

444. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı..... yaranmışdır

- ✓ 1946
- 1954

- 1960
- 1970
- 1950

445. Mehmanxana nömrələrini təsnifatına aid deyil

- ✓ Parlament
- Apartment
- Bunqalo
- Business
- President

446. Otellərdə böyük menecerlər necə adlandırılır

- ✓ Supervayzerlər
- Rezervatorlar
- Direktorlar
- Adminstratorlar
- Departament müdirləri

447. Otellərin təsnifat meyarlarına daxil deyildir

- ✓ Yerləşdiyi ölkə
- Qiymətlərin səviyyəsi
- Komfort səviyyəsi, yerləşdiyi ölkə
- Nümrə fondynyn tutumu
- Qonaqların qalma müddəti

448. Otellərin maddi-texniki bazasını xarakterizə edən göstəricilərə aiddir

- ✓ Otellərin, panseonatların, turbazaların, sanatoriya­ların, çarpayı fondları və otaqların sayı, turistlərə xidmət göstərən qida müəssisələrində yerlərin sayı, turistlərə xidmət göstərən ticarət, ictimai-iaşə, əyləncə müəssisələri, aqua parklar, əmək ehtiyatları
- Turizm firmalarının fəaliyyətinin maliyyə-iqtisadi göstəriciləri, beynəlxalq turizmin inkişaf göstəriciləri
- İstehlakçılar üçün müxtəlif istehsalçıların analoji məhsyl və xidmətlərinin seçimi imkanının olması, ölçülə bilən ifadələrdə müəssisələrin məqsədlərinin ifadə olunması
- Mehmanxanaların, turbazaların, sanatoriya­ların, çarpayı fondları və otaqların sayı, marketinq tədqiqatları, marketinq konsepsiyalarının müəssisələr üçün onların reallaşdırılması istiqamətində məsləhətlərlə hazırlanması və emal edilməsi, məsləhət xidmətləri
- Müxtəlif istehsalçıların analoji məhsyl və xidmətlərinin seçimi imkanının olması, turizm firmalarının fəaliyyətinin maliyyə-iqtisadi göstəriciləri, beynəlxalq turizmin inkişaf göstəriciləri

449. Mehmanxanaların dərəcələr üzrə klassifikasiyası hansı tələblərə əsaslanır

- Paytaxta yaxınlığına görə, maddi təminata, göstərilən xidmətlərin nomenklaturasına və keyfiyyətinə görə
- Tac sistemində görə
- İnzibati xidmətin və kommersiya xidmətinin əsas vəzifələrinə görə
- ✓ Xidmət səviyyəsinə, maddi təminata, göstərilən xidmətlərin nomenklaturasına və keyfiyyətinə görə
- Nömrələrin sayı və komfortluluq

450. Lisenziyalaşdırma və sertifikatlaşdırma sistemi nəyə xidmət edir

- ✓ Xidmət istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsinə
- Riskin minimuma endirilməsinə, turist mərkəzlərində təbii və texniki fəlakətlərə
- Qeyri-rəsmi səfərlər, səfərin gecikməsi, diplomatik nümayəndəliklərin şikayətlərinə
- Müqavilə vaxtının bitməsi, müqavilə ühdəliklərinə əsasən sığorta üdəmələrinin həyata keçirilməsinə
- Gümrük qaydalarının po­zylmasına

451. Turizmdə iqtisadi təhlükəsizliyin xarici amillərinə daxildir

- ✓ Regionların iqtisadi, siyasi, sosial qeyri sabitliyi, sivilizasiyalararası qlobal münaqişələr, lokal hərbi münaqişələr, yüksək rəqəbatqabiliyyətlik
- Müqavilə vaxtının bitməsi, müqavilə ühdəliklərinə əsasən sığorta üdəmələrinin tam həyata keçirilməməsi

- Regionların iqtisadi, siyasi, sosial qeyri sabitliyi, sivilizasiyalararası qlobal münaqişələr, lokal hərbi münaqişələr, yüksək rəqəbətqabiliyyətlik
- Turizm resurslarının qorunması, vətəndaşların konstitusiyon istirahət hüquqlarının qorunması, turizm metod və istiqamətləri ilə millətin sağlamlaşdırılması
- Turizmin dövlət tənzimlənməsi sferasında qeyri-müəyyənlik, dövlət siyasətinin adekvat olmaması, ictimai institutların mövcud olmaması

452. «Turizm haqqında» Qanuna əsasən:

- ✓ turizm – ölkə vətəndaşlarının, əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin müvəqqəti olacağı ölkədə ödənişli fəaliyyətlə məşğul olmamaq şərtlə istirahət, sağlamlıq, tanış olma, iş-peşə, mədəni, idman və dini məqsədlərlə daimi yaşayış yerlərindən müvəqqəti gətmələri kimi şərh edilir
- turizm - turizm müəssisələrinin fəaliyyətinin sistemativ koordinasiyası və turizm sferasında özəl və dövlət siyasətidir
- turizm - turistlərin fərdi tələbatlarının ödənilməsinə istiqamətlənən ticarət-istehsal fəaliyyəti sistemidir
- turizm – turizm sahəsində dövlət və özəl siyasətin, turizm müəssisələrinin fəaliyyətinin sistemativ dəyişilməsi və koordinasiya edilməsidir
- turizm – turistlərin ehtiyaclarının ödənilməsi üçün tədqiqat, araşdırma və həll olunma məqsədilə həyata keçirilən əsas metod və üsulların məcmusudur

453. Turizmdə iqtisadi təhlükəsizliyin daxili amillərinə daxildir:

- ✓ Turizmin dövlət tənzimlənməsi sferasında qeyri-müəyyənlik, dövlət siyasətinin adekvat olmaması, ictimai institutların mövcud olmaması
- Regionların iqtisadi, siyasi, sosial qeyri sabitliyi, sivilizasiyalararası qlobal münaqişələr, lokal hərbi münaqişələr, yüksək rəqəbətqabiliyyətlik
- Müqavilə vaxtının bitməsi, müqavilə öhdəliklərinə əsasən sığorta ödəmələrinin tam həyata keçirilməməsi
- Siyasi, iqtisadi, sosial, mədəniyyət və təhsilin yayılması, nəqliyyatın inkişafındakı yığırlar, informasiya vasitələrinin inkişafı
- Turizm resurslarının qorunması, vətəndaşların konstitusiyon istirahət hüquqlarının qorunması, turizm metod və istiqamətləri ilə millətin sağlamlaşdırılması

454. Turizmdə səfərlərin təhlükə predmeti ola bilər

- ✓ Zədələr, ətraf ələm, əsəb-psixoloji faktorlar, bioloji amillər, yanğın
- Qeyri-rəsmi səfərlər, səfərin gecikməsi, diplomatik nümayəndəliklərin şikayətləri
- Müqavilə vaxtının bitməsi, müqavilə öhdəliklərinə əsasən sığorta ödəmələrinin tam həyata keçirilməməsi
- Vülkanların oyanması, çovğın, sel, sığması, zəlzələ, təhlükəli infeksiya xəstəlikləri, səfərin gecikməsi
- Gündəlik həyat tərzindən kənar yad daire

455. Müntəzəm nəzarət olduğu mühitdə turistlərə xidmət göstərən obyektlərin tikintisini aparmaq və yerləşdirmək nəyə istiqamətlənir

- ✓ Risk amillərinin qarşısını almaq üçün
- Şopinq-turda əmlak riskinin sığortalanması
- Savadlı və məsuliyyətli yanaşma
- Turist mərkəzlərində təbii və texniki fəlakətlərə
- Xidmət istehlakçılarının hüquqlarının müdafiəsi

456. Təhlükəsizliyin təmin olunmasında risk mənbələrinə aiddir

- ✓ Ətraf mühitin təsiri, yanğın təhlükəsi, bioloji və psixofizioloji təsirlər, gərginlik və s.
- Beynəlxalq turizm təşkilatlarının xüsusi funksiyaları və kompetensiyası
- Kompleks səfərlər, istirahət və kompleks turlara xidmətlər paketi
- Siyasi, iqtisadi, sosial, mədəniyyət və təhsilin yayılması, nəqliyyatın inkişafındakı uğurlar, informasiya vasitələrinin inkişafı
- Empirik, optimistik, evristik yanaşma, sistemli planlaşdırma

457. Turizm təhlükəsizliyində mənfi təsirlərə aiddir

- ✓ Səyahət zamanı turistlərin yerli xalqın mədəni və əxlaqi dəyərlərinə hörmətsiz davranışları, yerli mədəni əsərlərə və ekologiyaya qeyri-mühafizəkar davranmaları
- Məlumatlar əsasında nəzarət funksiyasının həyata keçirilməsi, alqoritm və proqramın hazırlanması, məlumatların işlənməsinin standart proseduraları, hadisələrin və əməliyyatların xronologiyası
- Effektivliyin yüksəldilməsi, mükəmməl marketinq tədqiqatlarını həyata keçirmək, tərməhsylynyn irəliləyişi üzrə keçirilən kompaniyaların nəticələrinin yoxlanılması, rəqiblər üzərində üstünlük
- Tyryn kalkulyasiyasının dəqiq yerinə yetirilməsi, bir dəqiqəlik müxtəlif formada olan sənədlərin, listlərin, vayçerlərin doldurulması ilə bağlı proqram kompleksi

- Firmada baş verən əməliyyatların qiymətləndirilməsi əsasında toplanan məlumatlar, idarəetmə obyektinin planda nəzərdə tutulan vəziyyətini müəyyən edən plan sənədləri, standartlar, büdcə

458. Ümumi xarakterli beynəlxalq turizm təşkilatlarına aiddir

- ✓ Ümumdünya Turizm Təşkilatı, Ümumdünya Səyahətlər və Turizm Şurası, Dünya Turizminin Beynəlxalq Assosiasiyası, Beynəlxalq Turizm Ittifaqı, Beynəlxalq Turizm Alyansı, Asudə vaxt məsələləri üzrə ümumdünya assosiyası
- Turizm üzrə Avropa komissiyası, Avropa Turist Qrupu, Avropa Ittifaqında AIT üzvü olan təşkilatların bürosu, Avropa turist
- mübadilələrinin inkişafı və əlaqələndirmə Assosiasiyası, Asiya və Sakit okean ölkələrinin assosiasiyası, Şərqi Asiya ölkələrinin turizm assosiasiyası
- Avropa Aviasirkətlər Assosiasiyası, Asiya Aviasirkətlər Assosiasiyası, Asiya-Avstraliya Mehmanxana və Restoran Assosiasiyası, Amerika düvlətlərarası Mehmanxanalar Assosiasiyası, Ərəb Mehmanxanalar Ittifaqı, Avropa Motellər Federasiyası
- Hükumətlərarası təşkilat olmaqla, təhsil, elm və mədəniyyət sahəsində ölkələr arasında əməkdaşlığı inkişaf etdirmək vasitəsilə sülh və beynəlxalq təhlükəsizliyə yardım məqsədilə yaradılaraq, turizm yünlü təhsil müəssisələrində sülh və inkişaf naminə beynəlxalq mədəni turizm kafedraları təsis etmək
- Beynəlxalq Hava nəqliyyatı Assosiasiyası, Beynəlxalq Dəniz Sənişin Daşımaları Assosiasiyası, Beynəlxalq Mehmanxana Assosiasiyası, Beynəlxalq mehmanxana, restoran və qəhvəxanaları milli Assosiasiyaların Ittifaqı

459. Turizm xidmətləri bazarında otellərin funksiyaları necə ifadə olunur

- ✓ İstehlak dəyərinin realizə olunması, turist məhsulunun istehlakçıya çatdırılması prosesinin təşkili, əməyə material-maddi stimulun iqtisadi təminatı
- Qida müəssisələrində yerlərin sayı; turistlərə xidmət göstərən ticarət, ictimai-iaşə, əyləncə müəssisələri, aqua parklar, əmək ehtiyatları, onların xarakteri və bu kimi göstəricilər
- Xidmətlərin, torpaq və digər təbii resursların qiymətlərinin yüksəldilməsi, turizm məhsullarının idxalı zamanı ölkədən valyuta axınları, ekoloji və sosial problemlərin meydana çıxması
- Turizm xidmətlərinin həcmi və ya turizm xidmətlərinin realizə olunmasından əldə edilən gəlirlər, istehsal fondundan istifadənin göstəriciləri, turizm xidmətlərinin maya dəyəri, mənfəət, rentabellik
- İstehsal-xidmət və digər məhsullarının istehsalı, kommersiya-istehsal olunmuş məhsulun istehlakçıya çatdırılmasında aralıq fəaliyyət

460. Turizm xidmətləri bazarında seqmentləşmə necə ifadə olunur

- ✓ İstehlakçıların tələblərinin ümumiliyinin səciyyələnməsi
- İstehlak dəyərinin realizə olunması
- Əhalinin məşğulluğunu təmin edir
- Əhalinin öz mədəni irsinə marağı artırmaq, iqtisadi cəhətdən zəif inkişaf etmiş regionlarda ətraf mühitin mühafizəsi məsələləri həll edilməsinin ümumiliyi ilə səciyyələnir
- İstehsal olunmuş məhsulun istehlakçıya çatdırılmasında aralıq fəaliyyət

461. Mehmanxana xidmətləri bazarında hansı rəqabət amilləri nəzərə alınır

- ✓ Həyat dövrünün mərhələsi, bazarın yekcinslik dərəcəsi, rəqiblərin marketing strategiyası
- İstehlak səviyyəsi, onun quruluşu
- Əhali və ekoloji amillər
- Orta ömür müddəti, alıcılıq
- Resursların keyfiyyət və kəmiyyəti

462. Müasir mərhələdə otellərdə yeniliyin ən mühüm xüsusiyyətləri aşağıdakılardır

- Layihələri idarəetmə proseslərinin mərhələliyi, innovasiya prosesləri və onları idarəetmə proseslərinin təşkilinin iyerarxiyalığı, idarəçilik qərarları işlənməkdə çoxvariantlılıq, sistemlik, komplekslik
- Texniki inkişaf, texniki hazırlıq, maliyyə və mühasibat uçotu, məhsul və xidmətin keyfiyyəti, əmək və əmək haqqı sistemi, marketing və satış
- ✓ Potensial istehlakçı dairəsinin genişləndirilməsi, məmulatın icra etdiyi funksiyaların sayının artması, alıcı tələbatının dəyişməsi
- Kontrakt üzrə vəd olunmuş ödəmələrin müəyyənəşdirilməsi, maliyyə alətlərinin qiymətləndirilən kredit keyfiyyətinin müəyyənəşdirilməsi, göstərilmiş xidmətlərin həcm və keyfiyyətinin, gəlirlərinin qiymətləndirilməsi, gəlirlərin diskontlaşdırılması
- Sifarişçi, layihəçi, layihənin rəhbəri, layihənin komandası, investor, tədarükçü

463. Otellərdə turməhsulun və xidmətlərin yeniliyini müəyyənəşdirən əsas amillərə aiddir

- ✓ İdeyaların orijinallığı, elmi-tədqiqat və təcrübəvi-konstruktor işlərinə ayrıl-mış məbləğin həcmi, əsas fondların yeniləşmə əmsalı, marketing xərcləri, mənfəət norması, satış həcmi
- Göstərilmiş xidmətlərin həcm və keyfiyyətinin, gəlirlərinin qiymətləndirilməsi, gəlirlərin diskontlaşdırılması, maliyyə üdəmələrinin dəyərinin qiymətləndirilməsi
- Potensial istehlakçı dairəsinin genişləndirilməsi, məmulatın icra etdiyi funksiyaların sayının artması, alıcı tələbatının dəyişməsi

- Texniki inkişaf, texniki hazırlıq, maliyyə və mühasibat uçotu, məhsul və xidmətin keyfiyyəti, əmək və əmək haqqı sistemi, marketing və satış, idarəetmə prosesinin iyerarxiyası, funksional idarəetmə
- Layihələri idarəetmə proseslərinin mərhələliyi, innovasiya prosesləri və onları idarəetmə proseslərinin təşkilinin iyerarxiyalığı, idarəçilik qərarları işlənmərkən çoxvariantlılıq, sistemlik, komplekslik

464. Otellərdə innovasiya nəyi xarakterizə edir

- ✓ İdarəetmə obyektinin xarakteris-tikasını təkmilləşdirmək məqsədilə elm, texnika, texnologiya, təşkilatın konkret sahəsində elmi və elmi-texniki fəaliyyətin nailiyyətlərindən istifadə edilməsilə bağlı kompleks fəaliyyət və onun əməli nəticəsidir
- Otellərdə idarəetmə sisteminin təşəkkül tapması və inkişafının həm imkan, həm də zəruriyyətini bir-başa və ya dolayısı müəyyənəşdirən xarici amillər, şərait, stimulye və məhdudiyyətlərdən
- Gəlirlərin diskontlaşdırılması, maliyyə ödəmələrinin dəyərinin qiymətləndirilməsini
- İnsanların idarə olunan əmək fəaliyyəti iqtisadiyyatın ayrıca subyektinin miqyası və onun xüsusiyyəti ilə məh-dudlaşır, əmək fəaliyyətini idarəetmə iqtisadiyyat subyektləri ara-sında müəyyən münasibətlər tipi
- Əlverişli metodikanın seçilməsi, proqnozlaşdırmanın müəyyənəşdirilməsi, parametrlərin qiymətləndirilməsi, diskontlaşdırma yolu ilə pilləvari qiymət siyasətinin həyata keçirilməsi sistemi

465. Otellərdə yeniliyin əsas ideyası kimi çıxış edir

- ✓ İxtira, elmi-tədqiqat işlərinin, layihələşdirmənin, yeniliyin tətbiqi nəticəsi kimi
- Cari fəaliyyət fazası (statik aspekt) və inkişaf fazası (dinamika aspekti)
- Sifarişçi, layihəçi, layihənin rəhbəri, layihənin komandası, investor, tədarükçü kimi
- Göstərilmiş xidmətlərin həcm və keyfiyyətinin, gəlirlərinin qiymətləndirilməsi, gəlirlərin diskontlaşdırılması, maliyyə ödəmələrinin dəyərinin qiymətləndirilməsi
- Texniki inkişaf, texniki hazırlıq, maliyyə və mühasibat uçotu, məhsul və xidmətin keyfiyyəti, əmək və əmək haqqı sistemi, marketing və satış

466. Turopoperatorları və turagentləri birləşdirən nəhəng turist firmaları necə adlandırılır

- ✓ Korporasiyalar
- Turopoperatorlar
- Sanatoriyalar
- Turagentlər
- Səyahət büroları

467. Top-menecerlər kimlər hesab edilir

- ✓ Strateji qərarlar qəbul edən ən yüksək səlahiyyət sahibləri
- Faktlara daha çox əsaslanan yeni alternativ fəaliyyəti qiymətləndirən
- Ayrıca gütürülmüş hər bir məhsul üzrə həyat dövriyyəsinə nəzarət
- Real cari vəzifələrin müəyyənəşdirilməsi, idarəetmənin daha mükəmməl metodlarını tətbiq etməklə, lazım gələrsə daha təcrübəli və bacarıqlı menecerlər cəlb etmək yolu ilə şirkətin gəlirinin artırılmasına səlahiyyətli şəxslər
- Şirkət işçiləri arasındakı, effektiv dəyişikliklər nəminə məzmunlu proqramın inkişafını , təmin edən güclü rəhbərlik

468. Oteldə reklamla əlaqədar hansı əsas məsələlər həll olunmalıdır

- ✓ Reklamın köməyi ilə şirkət nəyə nail olmaq istəyir, reklam firmanın gəlirlərini artırır mı və ya artıracaqmı, reklam satışın həcmi və bazarın payını artırır mı
- Effektiv stratejiyə seçimi, idarəetmə və marketing siyasətinin effektiv metodlarının seçimi, satışın effektiv kanal və formalarının, məhsulun çeşidinin, qiymətqoyma metodlarının və bazarın seqmentlərinin seçimi, bazarda məhsulun hərəkətə gətirilməsinin effektiv vasitələrinin seçimi
- Antibühran, situasiyalı, sistemli yanaşma idarəetmə konsepsiyası, idarəetmə prosesi, texnologiyası konsepsiyası, elmi, inzibati idarəetmə konsepsiyası, idarəetmə psixologiyası konsepsiyası, davranış, məqsədli-proqram, marketing, idarəetmənin qlobal strategiyası, bazar mexanizmləri ilə idarəetmə konsepsiyası
- Bütün satış xəttində turizm məhsullarının həyat dövriy-yəsinə nəzarət, əlavə gəliri üzə çıxarmaq məqsədilə ayrıca gütürülmüş hər bir məhsul üzrə həyat dövriyyəsinə nəzarət
- Ərazi bölgüsü, ərazinin reyestri, makro və mikrosəviyyədə ərazinin proqnozlaşdırılması, ərazinin idarə olunması

469. Oteldə gəlirlərin artırılmasına təsir edən hansı amillər mövcuddur

- ✓ Daxili və xarici
- Real və simvolik
- Real və perspektiv
- Beynəlxalq və lokal

- Xüsusi və ümumi

470. Otelin ümumi inzibati xidmətlərinə daxildir

- ✓ İctimai işə, operativ nəşr, ekspedisiya, nəqliyyat xidməti, məsuliyyət hüququ, nəqliyyat xərcləri, material-texniki təminat, sağlamlığın sığortalanması, xidmət mərkəzlərinin idarə olunması
- İş vaxtı fondu, şablon tabellər, portfel layihələr, layihə üzrə gürüləcək işin smetası, əməkdaşların layihə üzrə fəaliyyəti, əlavə resursların cəlb edilməsi yolu ilə səmərəliliyin əldə edilməsi
- Sistemin ünsürləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə və nisbət, onlar arasındakı subardinasialı əlaqə
- Firma həcmnin genişlənməsi və onun fəaliyyətinin mürəkkəbləşməsi, xarici mühitin dəyişkənliyi, işçilərə rəhbərliyin yeni üsulları, iqtisadiyyatın təşkilində mərkəzdənqaçma qüvvələrinin güclənməsi
- İstiqamətverici planlaşdırma, büdcənin vəziyyətinə cavabdeh olan struktur vahidinin müəyyən edilməsi, əməliyyatların planlaşdırılması, standart xərclərin kalkulyasiyası və s.

471. Mehmanxanaların kateqoriyalar üzrə klassifikasiyası hansı kompleks tələblərdən ibarətdir

- ✓ Maddi-texniki təminat, nomenklatura və göstərilən xidmətlərin keyfiyyəti, xidmətlərin səviyyəsi
- Ümumi məqsədlərin aydın başa düşülməsi, səmimilik, kollektivin bir-birinə inamı, səmərəli daxili prosedurlar, uyğunlaşma
- Planlaşdırma zamanı xidmətin dəyərində uyğun istiqamətlənmə, mövcud normativin məqsədli işlənməsi, strateji investisiya qərarlarının qiymətləndirilməsi
- Bazar qiymətlərinə uyğun olaraq kapitalın strukturunun qiymətləndirilməsi, rəqib kompaniyalarla kapitalın strukturunun təhlili, otel biznesinin və onun məqsədli idarə edilməsinin leqal və qeyri-leqal gəlirlərinin təhlili
- Layihələrin müəyyənəşdirilməsi, strukturun formalaşdırılması, risk, problem və dəyişikliklərin planlaşdırılması, nəzarət, monitoring, hesabat

472. Otellərdə uniforma nə üçün zəruridir

- ✓ Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların qonaqlarla ünsiyyətdə olan personalı seçilən forma, paltar, bəzi hallarda şəkli, adi və soyadı qeyd olunan şəxsi döş nişanı olan forma geyməlidirlər, uniforma geyim həmişə təmiz və səliqəli olmalıdır
- Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların personalı müəssisədə qonaqpərvərlik mühiti yaratmağı bacarmalıdır, personal qonaqlara qarşı düzümlü və təmkinli olmalı, onların xahişlərini yerinə yetirərkən xeyrxahlıq və mehribanlıq münasibəti nümayiş etdirməlidir
- Sistemin ünsürləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə və nisbət, onlar arasındakı subardinasialı əlaqə, bütün xidmət personalı peşə hazırlığı keçməlidir, bacarıq səviyyəsi göstərilən xidmətlərə uyğun olmalıdır, xarici dil bilmək «bir ulduz» və «iki ulduz» kateqoriyalı mehmanxanalarda, qonaqların qəbulu və yerləşdirilməsi xidməti işçilərinin bir xarici dili bilməsi kifayətdir
- E Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların personalı müvafiq sertifikat almaq üçün vaxtaşırı tibbi müayinədən keçməlidir
- İstiqamətverici planlaşdırma, büdcənin vəziyyətinə cavabdeh olan struktur vahidinin müəyyən edilməsi, əməliyyatların planlaşdırılması, standart xərclərin kalkulyasiyası və s.

473. Otellərdə tibbi tələblərə daxildir

- ✓ Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların personalı müvafiq sertifikat almaq üçün vaxtaşırı tibbi müayinədən keçməlidir
- Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların qonaqlarla ünsiyyətdə olan personalı seçilən forma, paltar, bəzi hallarda şəkli, adi və soyadı qeyd olunan şəxsi döş nişanı olan forma geyməlidirlər, uniforma geyim həmişə təmiz və səliqəli olmalıdır
- İstiqamətverici planlaşdırma, büdcənin vəziyyətinə cavabdeh olan struktur vahidinin müəyyən edilməsi, əməliyyatların planlaşdırılması, standart xərclərin kalkulyasiyası və s.
- Sistemin ünsürləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə və nisbət, onlar arasındakı subardinasialı əlaqə, bütün xidmət personalı peşə hazırlığı keçməlidir, bacarıq səviyyəsi göstərilən xidmətlərə uyğun olmalıdır, xarici dil bilmək «bir ulduz» və «iki ulduz» kateqoriyalı mehmanxanalarda, qonaqların qəbulu və yerləşdirilməsi xidməti işçilərinin bir xarici dili bilməsi kifayətdir
- Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların personalı müəssisədə qonaqpərvərlik mühiti yaratmağı bacarmalıdır, personal qonaqlara qarşı düzümlü və təmkinli olmalı, onların xahişlərini yerinə yetirərkən xeyrxahlıq və mehribanlıq münasibəti nümayiş etdirməlidir

474. Otellərdə davranış tərzinə daxildir

- ✓ Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların personalı müəssisədə qonaqpərvərlik mühiti yaratmağı bacarmalıdır, personal qonaqlara qarşı düzümlü və təmkinli olmalı, onların xahişlərini yerinə yetirərkən xeyrxahlıq və mehribanlıq münasibəti nümayiş etdirməlidir
- Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların personalı müvafiq sertifikat almaq üçün vaxtaşırı tibbi müayinədən keçməlidir
- İstiqamətverici planlaşdırma, büdcənin vəziyyətinə cavabdeh olan struktur vahidinin müəyyən edilməsi, əməliyyatların planlaşdırılması, standart xərclərin kalkulyasiyası və s.
- Sistemin ünsürləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə və nisbət, onlar arasındakı subardinasialı əlaqə, bütün xidmət personalı peşə hazırlığı keçməlidir, bacarıq səviyyəsi göstərilən xidmətlərə uyğun olmalıdır, xarici dil bilmək «bir ulduz» və «iki ulduz» kateqoriyalı mehmanxanalarda, qonaqların qəbulu və yerləşdirilməsi xidməti işçilərinin bir xarici dili bilməsi kifayətdir
- Bütün kateqoriyalı mehmanxanaların qonaqlarla ünsiyyətdə olan personalı seçilən forma, paltar, bəzi hallarda şəkli, adi və soyadı qeyd olunan şəxsi döş nişanı olan forma geyməlidirlər, uniforma geyim həmişə təmiz və səliqəli olmalıdır

475. Mehmanxananın xidmət personalına olan tələbləri şərti olaraq necə qruplaşdırılır

- Kvalifikasiya, davranış tərz, nəzarətmə, uniforma;
 - ✓ Kvalifikasiya, davranış tərz, uniforma;
 - Kvalifikasiya, əks qayıdış əlaqə, davranış tərz, uniforma
 - İyerarxiyalıq, kvalifikasiya, davranış tərz, uniforma;
 - Tənzimətmə, nəzarətmə, kvalifikasiya, davranış tərz, uniforma
- 476.** Mehmanxana və motelləri müəyyən kateqoriyaya aid olunması üçün standartlarda hansı minimal tələblər müəyyən edilmişdir
- Yol qovşaqları ilə təchiz edilmiş rahat magistral yolları, abadlaşdırılmış ətraf ərazi, memarlıq-planlaşdırma həlli və inşa elementləri, istifadə olunan texniki avadanlıq, tikinti normaları və qaydaları, yerləşdiyi ərazinin ekoloji əlverişliliyi, qonaqların həyatının təhlükəsizliyi və onların əmlakının qorunması, yanğından mühafizə sistemləri ilə təchizat, sanitar-epidemioloji nəzarət orqanları tərəfindən təsdiq edilmiş sanitar-gigiyena normaları və qaydaları
- Texniki-texnoloji proseslərin idarə edilməsi, texniki sistemlərin idarə edilməsi, texniki-texnoloji proseslərin intensivliyinin idarə edilməsi, gəlirlər və xərclər smetası, xərc maddələri üzrə smetalar, mühasibat balansı, qiymətin əmələ gəlməsi, vergiyə cəlb etmə, investisiya qoyuluşu
 - Texniki inkişaf, texniki hazırlıq, maliyyə və mühasibat uçotu, məhsul və xidmətin keyfiyyəti, əmək və əmək haqqı sistemi, marketing və satış, təşkil etmə, əsaslandırma, nəzarət, proqnozlaşdırma, sistemləşdirmə, əlaqələndirmə
 - Gəlirlər və xərclər smetası, xərc maddələri üzrə smetalar, mühasibat balansı, qiymətin əmələ gəlməsi, vergiyə cəlb etmə, investisiya qoyuluşu
 - Gəlirlər və xərclər smetası, xərc maddələri üzrə smetalar, mühasibat balansı, qiymətin əmələ gəlməsi, vergiyə cəlb etmə, investisiya qoyuluşu, yol qovşaqları ilə təchiz edilmiş rahat magistral yolları, abadlaşdırılmış ətraf ərazi, memarlıq-planlaşdırma həlli və inşa elementləri, istifadə olunan texniki avadanlıq, tikinti normaları və qaydaları, yerləşdiyi ərazinin ekoloji əlverişliliyi, qonaqların həyatının təhlükəsizliyi və onların əmlakının qorunması, yanğından mühafizə sistemləri ilə təchizat
- 477.** Otellərdə ulduzların sayı hansı göstəricilərə uyğun olaraq artır
- ✓ Xidmət keyfiyyətinə;
 - Abadlaşdırılmış ətraf ərazi, memarlıq-planlaşdırma həlli və inşa elementlərinə
 - Qonaqların həyatının təhlükəsizliyi və onların əmlakının qorunması, yanğından mühafizə sistemləri ilə təchizat;
 - Əməliyyatların planlaşdırılması, standart xərclərin kalkulyasiyası
 - Kateqoriya üzrə;
- 478.** Otellər neçə kateqoriya üzrə təsnifləşdirilir
- ✓ 5
 - 7
 - 4
 - 1
 - Lyuks
- 479.** Dünya mehmanxana sənayesində klassifikasiya nədir
- ✓ Konkret mehmanxananın və nömrələrin xidmət standartlarına uyğunluğunun təyin olunmasıdır
 - Turizm bazarının sistemli təhlili, resursların hərəkəti, məhsul və xidmətlərin hərəkət kanalları, qiymət, reklam, ictimaiyyətlə, firmadankənar əlaqələr
 - Təşkilatın, firmanın məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi, fəaliyyətin planlaşdırılması, icraçılar arasında tapşırıqların, funksiyaların bölüşdürülməsi, təbəçilikdə olan işçi heyətinin işgüzarlıq, davranış və peşəkarlıq səviyyəsinin öyrənilməsi, sənədlərlə iş bacarığı, ayrı-ayrı işçilər, sosial əmək qruplarının fəaliyyətinə nəzarət, həmin fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, ayrı-ayrı təsərrüfat subyektləri, menecerlər və əməkdaşlarla əlaqə yaratmaq formalarını həyata keçirmək, üzünün funksional fəaliyyəti çərçivəsində əməkdaşların işini koordinasiya və təşkil etmə
 - Texnoloji inkişaf, firma və dövlətin qarşılıqlı əlaqəsi, transmilli xarakter, idarəetməyə yeni tələblərin meydana çıxması
 - Otellərdə idarəetmənin nəzarət texnologiyasının müəyyənəndirilməsi
- 480.** İcbari sığorta xidmətinə aid deyil:
- ✓ əmlak sığortası
 - Dövlət qulluqçularının sığortası
 - Sərnişinlərin sığortası
 - nəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin sığortası
 - İstehsalatda bədbəxt hadisələr
- 481.** Azərbaycanca sığorta işinin inkişafını mərhələyə bölmək olar
- ✓ 3

- 2
- 4
- 5
- 1

482. Sığorta bazarının yaradılmasında əsas məqsədi:

- ✓ sığortanın rolunun yüksəldilməsi, sığorta bazarının, sığorta təşkilatlarının mövcud qanunvericiliyin tələblərinə əməl edilməsi üzrə fəaliyyəti üzərində dövlət nəzarəti sisteminin gücləndirilməsinin təmin edilməsi
- respublikanın ümumi daxili məhsulunda sığortanın payının artırılması
- müəssisə və təşkilatlara göstərilən sığorta xidmətlərinin həcmnin artırılması
- əhaliyə göstərilən sığorta xidmətlərinin həcmnin artırılması
- Sığorta bazarının inkişaf etdirilməsi

483. Sığortanın əsas funksiyası olub, yenidən bölgü münasibətlərini təmin edir. Zərərli hadisələrin baş verməsinin yüksək ehtimalı, sığorta iştirakçıları arasında dəyərin pul formasında yenidən bölgüsünü nəzərdə tutur:

- ✓ Risk funksiyası
- Nəzarət funksiyası
- Sosial funksiyası
- Xəbərdarlıq funksiyası
- Əmanət funksiyası

484. Hansı funksiyada mənfi hadisələrin nəticəsində zərər çəkməmək üçün əvvəlcədən tədbirlər görülməsində və bu tədbirlərin maliyyələşdirilməsində istifadə olunur:

- ✓ Xəbərdarlıq funksiyası
- Əmanət funksiyası
- Nəzarət funksiyası
- Sosial funksiyası
- Risk funksiyası

485. Sığorta funksiyalarına aid deyil:

- ✓ Material dəyəri funksiyası
- Əmanət funksiyası.
- Nəzarət funksiyası
- Risk funksiyası
- Xəbərdarlıq funksiyası.

486. Sığorta bazarında məsuliyyət sığortasının növlərinə aid deyil:

- ✓ sosial məsuliyyət sığortası
- şəxsi məsuliyyət sığortası
- daşınmaz əmlaka görə məsuliyyət sığortası
- geniş xalq istehlakı malları istehsal etmək üzrə məsuliyyət sığortası
- müəssisələrin və ya sahibkarların öz fəhlələri qarşısında məsuliyyətinin sığortası

487. Sığorta riski və ya risk:

- ✓ sığorta obyektinə bağlı itkilərin və ya zərərlərin yaranmasına səbəb olan hadisənin baş verməsi ehtimalı, həmçinin bu ehtimala qarşı sığortaçının üzərinə götürdüyü öhdəlikdir
- həyatın yığım sığortası üzrə müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verilərkən sığortaçının sığortalıya ödəməli olduğu pul məbləği
- sığortalanan risklər üzrə sığortaçının öhdəliyinin qanunvericilik, yaxud müqavilə ilə müəyyən edilmiş məbləğlə ifadə olunan son həddidir
- sığortalının, yaxud sığorta olunanın qanunazidd olmayan hər hansı əmlak mənafevidir
- sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlak mənafehlərinin aid olduğu fiziki şəxs, əmlak və ya hal;

488. Sığorta haqqı:

	• sığorta hadisəsi baş verdikdə sığortalının mənafeələrinə dəyən zərərin yerini doldurmaq üçün pul və ya natura şəklində ödənilən vəsaitdir • sığorta haqqının hesablanması üçün faktura hesablamalarına əsasən müəyyən edilir • sığorta hadisəsi baş verdikdə sığortalının əmlakına dəyən zərərin yerini doldurmaq üçün pul və ya natura şəklində ödənilən vəsaitdir • qanuna və ya sığorta müqaviləsinə görə sığorta ödənişidir ✓ sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortalının sığortaçıya verməli olduğu pul məbləğidir
489.	Sığorta..... ✓ risklərin başqasına ötürülməsidir • borc öhdəliyi formasıdır • qiymətli kağızdır • mənfəətin bir formasıdır • nağdsız hesablaşmalardır
490.	Sığorta sisteminin fəaliyyətini genişləndirən əlamətlərdən biri yalnızdır ✓ bəzi sığorta növlərinin icbariliyi • sığortanın təşkili prinsiplərinin köklü şəkildə yenidən həyata keçirilməsi • sığorta bazarının formalaşması • əhali arasında sığorta xidmətlərinin genişlənməsi • sığorta fəaliyyətində inhisarın aradan qaldırılması
491.	Ölkədə sığorta işini tənzimləyən normativ hüquqi sənədləri hazırlayan strukturlar hansılardır? ✓ Sığortaçılar İttifaqı və Dövlət Sığorta Nəzarəti • Sığortaçılar İttifaqı və Maliyyə Nazirliyi • Dövlət Sığorta Nəzarəti və Maliyyə nazirliyi • Mərkəzi Bank və Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidməti • Maliyyə nazirliyi və Mərkəzi bank
492.	Milli sığorta bazarı Azərbaycanda neçənci ildən formalaşmağa başlamışdır: ✓ 1992-ci ildən • 1985-ci ildən • 1981-ci ildən • 1991-ci ildən • 1998-ci ildən
493.	«Sığorta haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununu necənci ildə qəbul edilmişdir? ✓ 1993 • 1991 • 1994 • 1995 • 1992
494.	Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Dövlət Sığorta Nəzarətinin vəzifələrinə daxil deyil: ✓ sığorta xidmətinin göstərilməsi • dövlət mənafeəsinin müdafiəsi • ölkəmizdə sığorta xidmətləri bazarının inkişafının tənzimlənməsi • müvafiq normativ hüquqi sənədlərin hazırlanması • sığortaçıların, sığortalıların mənafeəsinin müdafiəsi
495.	Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Dövlət Sığorta Nəzarəti nə vaxt yarandı? ✓ 1991-ci ildə • 1992-ci ildə • 1993-cü ildə

- 1994-cü ildə
- 1990-cı ildə

496. İlk dəfə Bakıda sığorta işinin əsasını nə təşkil edib?

- ✓ gəmilərin sığortası
- şəxsi əmlakın sığortalanması
- maddi aktivlərin sığortası
- maddi məsuliyyətin sığortası
- həyat sığortası

497. Azərbaycanda sığorta işinin inkişafına təsir edən amillərdən biri deyil:

- ✓ borc kapitalına tələbin artması
- sahibkarlığın fəallaşması
- kapitalist istehsal münasibətlərinin inkişafı
- neft sənayesinə xarici investorların cəlb edilməsi
- neft sənayesinin meydana gəlməsi

498. Əmanət sığorta sisteminin məqsədinə daxil deyil:

- ✓ bankları borc kapitalı ilə təchiz etmək
- əmanətlərin bankçılıq sistemi kənarında qalmasını və ya sistem kənarına çıxarılmasının qarşısını almaq
- yığım sahiblərinin əmanətlərini toplayıb və ani olaraq vəsaitlərin banklardan çıxarmaq zamanında bu sektor-da yaşana biləcək böhranların da qarşısını alır
- bankların müflisləşməsinin qarşısını almaq sığorta
- əmanət sahiblərinin bank sistemlərinə olan inamı gücləndirmək

499. Azərbaycan Respublikasında kommersiya banklarının məşğul ola bilməyəcəkləri fəaliyyət növü hansıdır?

- ✓ nağd pul emissiyası
- forfeyting
- lizing
- sələmçilik
- faktoring

500. “Banklar haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu” nun məqsədi hesab edilə bilməz:

- ✓ Nağd pul dövriyyəsinin sürətləndirilməsi
- iqtisadiyyatda bank xidmətlərinin rolunun artırılması
- bank sisteminin stabil və təhlükəsiz fəaliyyətinin təmin edilməsi
- bank əmanətçilərinin və kreditorlarının müdafiəsinin gücləndirilməsi
- Azərbaycan-da bank sistemi-nin hüquqi bazasının beynəlxalq standartlara tam uyğunlaşdırılması